

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

2003

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

4•2003

© Latvijas Banka, 2004

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

The source is to be indicated when reproduced.

SATURS

Ievads	4
Ārējā ekonomiskā vide	4
Ārējā sektora attīstība	7
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	7
Maksājumu bilance	8
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	10
Kopējais pieprasījums	10
Kopējais piedāvājums	10
Nodarbinātība un darba samaksa	12
Cenu dinamika	13
Fiskālais sektors	13
Monētārā politika un finanšu sektors	15
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	15
Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes	17
Finanšu tirgus	21
Banku sektors	24
Latvijas Bankas starpbanku maksājumu sistēmu statistika	24
Kredītiestāžu maksājumu statistika	26
Maksāšanas līdzekļi	26
Klientu konti	28
Banku konti citās bankās	28
Norēķinu kartes	29
Bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas	29
Latvijas Bankas pamatuzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	30
Statistiskā informācija	59
Papildinformācija	101

CONTENTS

Introduction	31
External Economic Environment	31
External Sector Developments	34
Foreign Trade and Competitiveness	34
Balance of Payments	35
Domestic Economic Activity	37
Aggregate Demand	37
Aggregate Supply	37
Employment, Wages and Salaries	39
Price Dynamics	40
Fiscal Sector	40
Monetary and Financial Developments	42
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	42
Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates	44
Financial Market	49
Banking Sector	51
Statistics Relating to the Bank of Latvia Interbank Payment Systems	52
Credit Institution Payment Statistics	53
Payment Instruments	53
Customer Accounts	55
Bank Accounts with Other Banks	56
Payment Cards	56
Automated Teller Machines and Points of Sale	57
Highlights of Normative Acts Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's Main Tasks	58
Statistics	59
General Notes	101

IEVADS

2003. gada 4. ceturksnī Latvijā turpinājās nozīmīga ekonomiskā izaugsme. Paātrinājās finanšu sektora izaugsmes temps un naudas piedāvājuma kāpums. Augstais iekšzemes pieprasījums un ārējā pieprasījuma pakāpenisks pieaugums nodrošināja iekšzemes kopprodukta (IKP) palielināšanos pārskata ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu par 7.4% (3. ceturksnī – par 7.3%).

Pieprasījuma kāpums atsevišķos Latvijas eksporta tirgos palielināja eksporta pieauguma tempu, kas 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nedaudz pārsniedza importa kāpumu (attiecīgi 17.8% un 15.8%).

Iekšzemes pieprasījumu joprojām veicināja kreditēšanas attīstība, saglabājoties augstam izsniegto kredītu atlikuma mēneša kāpumam, tomēr augstā bāze noteica kredītu atlikuma gada pieauguma tempa pakāpenisku samazinājumu (no 40.5% septembrī līdz 37.5% decembrī). Dominēja hipotēku kredīta un industriālā kredīta atlikums, tomēr 4. ceturksnī ievērojami straujāks nekā iepriekšējos periodos bija arī īstermiņa kredītu atlikuma kāpums. Kreditēšanas pieaugums nemazināja kredītu kvalitāti. Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars kredītu kopapjomā saruka līdz 1.4%.

Samērā augsto patēriņa cenu kāpumu noteica neapstrādātās pārtikas cenu pieaugums un būtisks eiro kursa kāpums. Tādējādi gada inflācija palielinājās no 3.1% septembrī līdz 3.6% decembrī.

Lai gan 4. ceturksnī budžeta izdevumi būtiski pieauga un 2003. gadā valsts konsolidētajā kopbudžetā izveidojās fiskālais deficīts (103.2 milj. latu), tā apjoms bija ievērojami mazāks, nekā plānots, veidojot tikai 1.8% no IKP (2002. gadā – 131.1 milj. latu jeb 2.5%).

Latvijas tautsaimniecības izaugsmi noteica labvēlīgi ekonomiskie apstākļi un augsti finanšu sektora darbības rādītāji.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

4. ceturksnī bija vērojama 3. ceturksnī sākusies pasaules tautsaimniecības atveseļošanās tendence. Ceturkšņa beigās nozīmīgākie tautsaimniecības attīstības rādītāji liecināja par ekonomiskās aktivitātes pieauguma paātrināšanos ASV, Japānā un eiro zonā. Tomēr ASV un eiro zonā bāzes likmes nemainījās, bet Anglijas Banka, konstatējot strauju pieprasījuma izaugsmi, novembrī paaugstināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.75%). Inflācija ekonomiski nozīmīgākajos reģionos saglabājās relatīvi zemā līmenī.

Pasaules akciju tirgos bija vērojamas pozitīvas tendences, jo ekonomiskās attīstības rādītāji arvien uzlabojās. Lai gan bija norisinājušies daži korporatīvi skandāli, akciju tirgi gan Eiropā, gan ASV turpināja augt. Salīdzinājumā ar pārskata perioda sākumu decembra beigās *Dow Jones EuroStoxx 50* un *S&P 500* palielinājās attiecīgi par 14% un 8%, bet *NASDAQ Composite* – par 12% (sk. 1. att.). Savukārt Japānas akciju tirgus indekss *NIKKEI 225* pieauga par 3%.

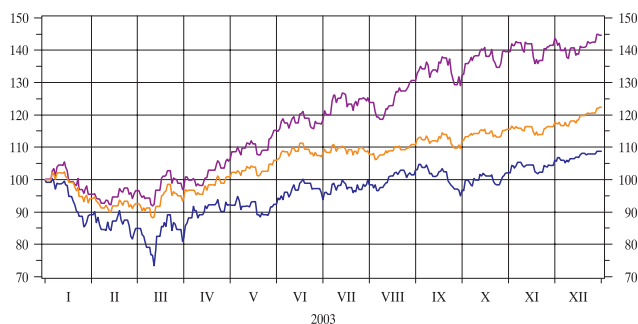
Valūtas tirgos straujākās pārmaiņas notika kopš 2003. gada septembra beigām. Viens no šādas tirgus attīstības impulsiem bija lielāko pasaules valstu finanšu ministru un centrālo banku pārstāvju viedoklis, ka finanšu tirgos vēlams lielāka valūtu kursu elastība. 4. ceturksnī valūtas tirgos ASV dolāra kurss ievērojami kritās attiecībā pret visām nozīmīgākajām pasaules valūtām. Īpaši strauji ASV dolāra kurss samazinājās novembrī un decembrī, eiro un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kursam attiecībā pret ASV dolāru palielinoties aptuveni par 8%, bet ASV dolāra

kursam attiecībā pret Japānas jenu samazinoties par 2%. Japānas centrālā banka turpināja valūtas intervences, lai kavētu Japānas jenas nostiprināšanos attiecībā pret ASV dolāru, 4. ceturksnī šim mērķim iztērējot 6.6 trilj. Japānas jenu.

1. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI (2003. gada 1. janvāris = 100)

— Dow Jones EuroStoxx 50 (Eiropa)
— S&P 500 (ASV)
— NASDAQ Composite (ASV)

Sakarā ar pasaules tautsaimniecības izaugsmi 2003. gadā palielinājās naftas pieprasījums (īpaši strauji – Ķīnā). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu 4. ceturksnī naftas pieprasījums pieauga par 1.9% (vairāk nekā divos iepriekšējos ceturkšņos), un vienlaikus būtiski palielinājās Irākas naftas ieguves un eksporta apjoms.

Saskaņā ar ražotāju apsekojumu datiem ASV 4. ceturksnī turpinājās strauja rūpnieciskās ražošanas sektora atveseļošanās: šā sektora attīstību raksturojošais indekss ISM decembrī sasniedza augstāko atzīmi pēdējo 20 gadu laikā (63.4). No 20 apsekojumā ietvertajām rūpniecības nozarēm 17 bija vērojama aktivitātes tempa paātrināšanās. Rūpnieciskās ražošanas apjoms decembrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 2.7%. Uzlabojās arī uzņēmējdarbības konfidence ASV pakalpojumu sektorā un patērētāju konfidence. Tomēr IKP pieauguma temps salīdzinājumā ar straujo izaugsmi iepriekšējā ceturksnī palēninājās (no 8.2% līdz 4.0%). Privātais patēriņš joprojām bija viens no noteicošajiem faktoriem tautsaimniecības izaugsmes nodrošināšanā, bet arī tā pieauguma temps saruka no 6.9% līdz 3.2%. Arī neto eksports pozitīvi ietekmēja IKP kāpumu – novembrī būtiski saruka ārējās tirdzniecības deficīts, galvenokārt sakarā ar straujo eksporta pieaugumu. Analītiski šo negaidīto eksporta kāpumu skaidro ar globālā pieprasījuma nostiprināšanos (īpaši Āzijas valstīs) un ievērojamo ASV dolāra kursa kritumu. Situācija darbaspēka tirgū 4. ceturksnī vēl nebija stabilizējusies, un zēmais pieprasījums šajā tirgū joprojām neveicināja tautsaimniecības straujāku izaugsmi. No jauna reģistrēto bezdarbnieku skaits pakāpeniski sāka samazināties, kaut gan arī 4. ceturksnī jaunas darba vietas tikpat kā netika radītas. ASV Federālo rezervju sistēma jau vairākkārt uzsvērusi, ka darbaspēka tirgus situācijas normalizēšanās ir viens no būtiskākajiem bāzes likmes paaugstināšanas nosacījumiem. Pagaidām tas nav noticis, tāpēc Federālo rezervju sistēmas noteiktā bāzes likme 4. ceturksnī joprojām bija zema (1%).

4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni eiro zonas valstu IKP pieauga par 0.3%. Īstermiņa indikatori liecināja, ka eiro zonā turpinājās ekonomiskā izaugsmē. Kaut gan 4. ceturksnī uzņēmējdarbības konfidences apsekojumu rezultāti rūpnieciskās ražošanas un pakalpojumu sektorā bija labāki nekā iepriekšējā ceturksnī, decembrī daži no tiem tomēr pasliktinājās (piemēram, Eiropas Komisijas ražotāju konfidences rādītājs). Savukārt rūpnieciskās ražošanas sektora indikators PMI decembrī turpināja augt jau sesto mēnesi pēc kārtas, liecinot par aktivitātes kāpumu šajā sektorā.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas apsekojumiem 4. ceturksnī patērētāju konfidence būtiski nemainījās – iedzīvotāji kļuva nedaudz pesimistiskāki, vērtējot finansiālās

iespējas nākotnē, taču kopējais ekonomiskās situācijas novērtējums nemainījās un nodarbinātības perspektīvu novērtējums pat uzlabojās.

Vācijas IKP 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.2%. Iepriekš tika prognozēta straujāka izaugsme, bet mazumtirdzniecības apgrozījuma apjoms oktobrī un novembrī saruka, tāpēc IKP prognoze tika pazemināta. 3. ceturksnī eksports veicināja IKP izaugsmi, bet 4. ceturksnī eksports gandrīz nemainījās, savukārt imports būtiski pieauga. Vienlaikus ražotāju konfidences apsekojumu rezultāti liecināja par ekonomiskās aktivitātes palielināšanos.

2003. gada beigās ekonomiskās aktivitātes temps Lielbritānijā paātrinājās. 4. ceturksnī tās IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.9% (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 2.7%). Kaut gan pagaidām IKP sadalījums izlietojuma ziņā nav pieejams, straujš mazumtirdzniecības apgrozījuma pieaugums liecina par to, ka arī 4. ceturksnī IKP kāpumu galvenokārt noteica privātais patēriņš. Savukārt Zviedrijas IKP 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 2.3%, bet Dānijas IKP – par 0.3%.

Japānā 4. ceturksnī turpinājās tautsaimniecības izaugsme, un IKP pieauga par 3.4%. To noteica būtisks eksporta un investīciju pieaugums. Rūpnieciskās ražošanas apjoms 4. ceturksnī ievērojami palielinājās, uzlabojās ražotāju konfidence un ražošanas rādītāji arī citos tautsaimniecības sektoros.

Arī Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstu tautsaimniecības 4. ceturksnī turpināja atveseļoties, un šo procesu būtiski ietekmēja tirdzniecības nosacījumi un daļēji – arī ārējās ekonomiskās vides uzlabošanās. Augstais eiro kurss joprojām labvēlīgi ietekmēja Polijas eksportētājus, un eksporta gada pieauguma temps 4. ceturksnī sasniedza 27.8%. Saglabājās arī liels privātais patēriņš, kas labvēlīgi ietekmēja gan iekšzemes ražotājus, gan pakalpojumu nozares. Rūpnieciskās ražošanas apjoma un mazumtirdzniecības apgrozījuma gada kāpuma temps 4. ceturksnī bija attiecīgi 12.1% un 12.4%. Ungārijā turpinājās iepriekšējā ceturksnī aizsācies ekonomiskās aktivitātes pieaugums, ko noteica gan eksporta iespēju paplašināšanās, gan relatīvi augstais iekšzemes pieprasījums. Slovēnijas tautsaimniecība sāka atveseļoties, nedaudz palielinoties eksporta un rūpnieciskās ražošanas apjoma pieauguma tempam. Slovēnijas iekšzemes pieprasījums saglabājās zems. To noteica straujais cenu kāpums, bet ekonomisko izaugsmi galvenokārt ietekmēja būtiskais eksporta pieaugums.

Igaunijas ekonomiskā izaugsme turpinājās, un to veicināja gan iekšzemes pieprasījums, gan eksporta kāpums, tomēr IKP gada pieauguma temps joprojām bija zemāks nekā 2002. gada atbilstošajā periodā. 4. ceturksnī saglabājās samērā straujš rūpnieciskās ražošanas pieaugums (10.6%). 2003. gada beigās Igaunijas eksportu veicināja ārvalstu apakšuzņēmumu eksporta neliels kāpums, kura lēnais izaugsmes temps iepriekšējos periodos bija viens no eksportu kavējošajiem faktoriem. 4. ceturksnī Igaunijas preču eksports palielinājās par 11.0%. Pozitīvas tendences bija vērojamas arī tranzītpakalpojumu sektorā, pieaugot gan naftas, gan vairāku citu kravu tranzītam. Arī investīciju kāpums saglabājās augsts. Par to netieši liecināja gan būvniecības apjoma gada pieaugums, gan straujais jauno transportlīdzekļu reģistrācijas kāpums. Igaunijas IKP 4. ceturksnī palielinājās par 5.8%.

Lietuvas ekonomiskā izaugsme 4. ceturksnī bija īpaši strauja. IKP gada kāpuma temps palielinājās līdz 10.6%, un strauji attīstījās gandrīz visas tautsaimniecības nozares. IKP izaugsmi noteica gan iekšzemes pieprasījums (privātais patēriņš un investīcijas), gan ārējais pieprasījums, turklāt nozaru dalījumā būtiskāka bija rūpniecības, celtniecības un tirdzniecības pievienotās vērtības izaugsme. Rūpnieciskā ražošana 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 19.3%, un to lielā mērā ietekmēja kokapstrādes, metālapstrādes un mašīnu

un iekārtu ražošanas straujā izaugsme. Eksporta gada pieaugums 4. ceturksnī sasniedza 10.5%. Lai gan izaugsme bija strauja, Lietuvā joprojām saglabājās patēriņa cenu deflācija, ko lielā mērā noteica augstais eiro kurss un cenu kritums atsevišķās produktu grupās (piemēram, telekomunikāciju pakalpojumiem).

Arī Krievijas ekonomiskā izaugsme 4. ceturksnī būtiski paātrinājās, un tās IKP gada pieauguma temps sasniedza 7.6%. Palielinājās eksports (par 26.4%) un rūpnieciskās ražošanas apjoms (par 7.4%). Privātā patēriņa pieaugumu veicināja iedzīvotāju reālo ienākumu kāpums (17.9%), ko ietekmēja gan algu pieaugums, gan algu parāda atmaksas. Mazumtirdzniecības apgrozījums palielinājās par 7.5%. Investīcijas pamatlīdzekļos pieauga par 13.4%, ietekmējot arī celtniecības nozari, un tās ražošanas apjoms palielinājās par 14.4%.

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums 4. ceturksnī turpināja augt (līdz 1 260.2 milj. latu), lai gan kāpuma temps salīdzinājumā ar 2003. gada iepriekšējiem ceturkšņiem bija nedaudz lēnāks. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu preču eksports auga straujāk nekā imports (attiecīgi par 17.8% un 15.7%). Visstraujāk eksports palielinājās uz pārējām valstīm (par 26.4%; galvenokārt uz Igauniju un Lietuvu). Uz Igauniju galvenokārt pieauga mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu izvedums, uz Lietuvu – metālu un to izstrādājumu, pārtikas produktu un farmācijas produktu izvedums. Būtiski pieauga preču eksports uz ES valstīm (par 13.4%, galvenokārt uz Lielbritāniju, Dāniju un Itāliju). Uz Lielbritāniju visvairāk tika eksportēta koksne, uz Dāniju – koksne un tās izstrādājumi, mēbeles un tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi, bet uz Itāliju – tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi. Nozīmīgākās Latvijas partnervalstis preču eksportā 4. ceturksnī bija Lielbritānija, Vācija, Zviedrija, Lietuva un Igaunija.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni preču eksporta un importa pieaugums bija neliels (attiecīgi 5.0% un 4.7%).

Latvijas preču eksportā 4. ceturksnī joprojām dominēja koksne un tās izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi, metāli un to izstrādājumi un mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eksports pieauga par 66.0 milj. latu, un pusi no šā apjoma nodrošināja koksnes un tās izstrādājumu (galvenokārt zāģmateriālu) un mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu izveduma palielināšanās. Koksnes un tās izstrādājumu eksporta kāpumu noteica to fiziskā apjoma un cenu pieaugums, bet mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu eksporta pieaugumu – to fiziskā apjoma kāpums.

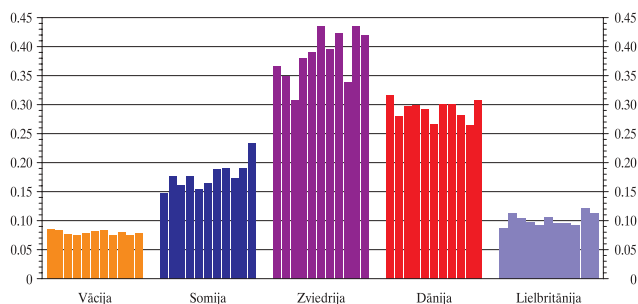
Eksporta vienības vērtība 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 6.6%. Eksporta apjoma pieaugumu noteica tā fiziskā apjoma palielināšanās (10.5%).

4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni lata reālā efektīvā kursa indekss attiecībā pret galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām samazinājās nedaudz, savukārt gada laikā tas saruka par 4.6%. Nozīmīgākās lata reālā efektīvā kursa indeksa pārmaiņas bija vērojamas decembrī, kad salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi šis indekss saruka par 2.4 procentu punktiem. Lata reālā efektīvā kursa indeksa kritumu joprojām noteica lata nominālā kursa pārmaiņas, bet relatīvo cenu pārmaiņu indekss nedaudz pieauga (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 1.3 procentu punktiem; salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – par

0.8 procentu punktiem). Savukārt lata nominālā efektīvā kursa indekss salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 5.8% un salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – par 1.4%. Tas, kā arī stabilās un augošās Latvijas tirgus daļas nozīmīgākajās tirdzniecības partnervalstīs (sk. 2. att.) liecina par pozitīviem Latvijas eksportētāju konkurētspējas nosacījumiem galvenajos ārvalstu tirgos.

2. attēls

**LATVIJAS EKSPORTA TIRGUS DAĻAS
EIROPAS SAVIENĪBAS VALSTU TIRGOS**
(2001. gada 1. ceturksnī–2003. gada 3. ceturksnī, reālajā izteiksmē; %)

Nozīmīgākās importa preces bija mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas, transportlīdzekļi, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija, metāli un to izstrādājumi un minerālie produkti. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās visu preču grupu ievedums (par 111.9 milj. latu), izņemot minerālos produktus (to imports samazinājās par 10.2 milj. latu). Visvairāk pieauga mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu (par 33.0 milj. latu), transportlīdzekļu (par 17.7 milj. latu), metālu un to izstrādājumu (par 13.4 milj. latu) un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas (par 10.8 milj. latu) imports. Importa cenu kāpums būtiski ietekmēja metālu un to izstrādājumu, fiziskā apjoma kāpums – mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu, abi faktori kopā – ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas un transportlīdzekļu ieveduma palielināšanos.

Latvijas nozīmīgākās partnervalstis importā bija Vācija, Lietuva, Somija, Krievija, Zviedrija un Igaunija. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būtiski pieauga preču ievedums no Vācijas (transportlīdzekļi un mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas), Lietuvas (mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas un pārtikas rūpniecības produkti) un Baltkrievijas (minerālie produkti un to izstrādājumi, koksne un tās izstrādājumi) un metāli un to izstrādājumi), bet samazinājās no Krievijas (minerālie produkti).

Importa vienības vērtība 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 7.7%. Importa kāpumu vienādi ietekmēja gan fiziskā apjoma, gan cenu pieaugums. Reālais imports palielinājās par 7.5%.

Ārējās tirdzniecības norēķinos 2003. gadā turpināja augt eiro un samazināties ASV dolāra īpatsvars. 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu Ekonomikas un monetārās savienības valstu valūtu īpatsvars ārējās tirdzniecības norēķinos palielinājās no 49.7% līdz 53.9% no ārējās tirdzniecības kopapjoma. Vienlaikus no 29.7% līdz 25.7% kritās ASV dolāra īpatsvars. Eiro kursa kāpums 2003. gadā bija izdevīgs eksportētājiem uz eiro zonas valstīm, bet vienlaikus tas sadārdzināja importu, tāpēc ārējās tirdzniecības negatīvais saldo palielinājās.

Maksājumu bilance

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 4. ceturksnī bija 165.3 milj. latu jeb 10.1% no iekšzemes kopprodukta (IKP; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 10.0%). Attiecībā pret IKP preču negatīvais saldo nemainījās, pakalpojumu un ienākumu pozitīvais saldo samazinājās, bet kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo būtiski palielinājās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Kārtējo

pārvedumu pozitīvā saldo kāpums sedza pakalpojumu un ienākumu pozitīvā saldo kritumu.

Straujāk augot saņemto pakalpojumu apjomam, pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 9.9 milj. latu. Saņemto pakalpojumu apjoma pieaugumu (un attiecīgi pakalpojumu pozitīvā saldo kritumu) galvenokārt noteica lielāks saņemto braucienu pakalpojumu apjoms.

Pakalpojumu eksportā joprojām dominēja pārvadājumu pakalpojumi (56.8% no pakalpojumu eksporta kopapjoma). Savukārt saņemto pārvadājumu, braucienu un citu pakalpojumu apjoms bija samērā līdzīgs (attiecīgi 33.5%, 31.7% un 34.8% no pakalpojumu importa kopapjoma).

Pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nedaudz samazinājās (par 5.6 milj. latu). Kaut arī Krievija kopš 2003. gada sākuma pārtraukusi jēlnaftas transportu pa cauruļvadu, tā radīdama pārkrauto kravu apjoma kritumu Ventspils ostā, nerezidentiem sniegto pakalpojumu apjoms, būtiski pieaugot tiem sniegto autotransporta un dzelzceļa transporta pārvadājumu pakalpojumu apjomam, palielinājās par 4.2 milj. latu. Pieauga arī no nerezidentiem saņemto pārvadājumu pakalpojumu apjoms.

Straujais rezidentu ārvalstu ceļojumu tēriņu pieaugums galvenokārt noteica braucienu pakalpojumu negatīvā saldo kāpumu (12.0 milj. latu), veicinot pakalpojumu pozitīvā saldo kritumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Rezidentu ārvalstu ceļojumu izdevumu palielinājumu galvenokārt noteica iedzīvotāju pieaugošais ienākumu līmenis. Saskaņā ar Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datiem salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās Latvijas ceļotāju skaits un būtiski pieauga to vidējie braucienu izdevumi. Nerezidentu ceļojumu tēriņu Latvijā kāpumu galvenokārt noteica ceļotāju skaita pieaugums.

Par 33.0% augot sniegto citu pakalpojumu apjomam, citu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 7.7 milj. latu. Visvairāk pieauga sniegto būvniecības un finanšu pakalpojumu apjoms.

Ienākumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 10.1 milj. latu. Nerezidentu tiešo investīciju ienākumi palielinājās par 13.1 milj. latu, galvenokārt finanšu starpniecībā un elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē. Nozīmīgākā tiešo investīciju ienākumu daļa tika reinvestēta uzņēmumu attīstībā. Rezidentu ienākumu kāpumu galvenokārt noteica lielāka ārvalstīs nodarbināto atlīdzība – salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tā pieauga par 4.8 milj. latu.

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo palielinājās par 37.6 milj. latu. Citu sektoru (t.sk. privātpersonu) saņemto kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo pieauga par 27.8 milj. latu.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo bija 173.1 milj. latu.

Tiešo investīciju pozitīvais saldo bija 47.3 milj. latu. Latvijā ārvalstu tiešo investīciju veidā tika ieguldīti 50.4 milj. latu, t.sk. uzņēmumu pašu kapitālā – 31.0 milj. latu. Reinvestētās peļņas un cita kapitāla veidā ieguldīti attiecīgi 9.3 milj. latu un 10.1 milj. latu. Visvairāk tiešo investīciju veikts finanšu starpniecībā un tirdzniecībā, operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā, kā arī elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē.

Portfeļieguldījumu saldo bija pozitīvs (24.4 milj. latu). Rezidentu ieguldījumi līdzdalības un parāda vērtspapīros 4. ceturksnī samazinājās par 9.2 milj. latu. Rezidentu

ieguldījumi būtiski saruka decembrī, kad, pieaugot valdības patēriņam un turpinoties straujai kredītēšanas izaugsmei iekšzemē, bankām bija nepieciešami papildu finanšu resursi. Palielinoties nerezidentu īpašumā esošo rezidentu (galvenokārt banku un valdības) emitēto vērtspapīru portfelim, Latvijā ielūda 15.2 milj. latu.

Citu ieguldījumu saldo bija pozitīvs (78.2 milj. latu). Rezidentu citu ieguldījumu pasīvi pieauga par 216.6 milj. latu. Bankas piesaistīja pieprasījuma noguldījumus un veica aizņēmumus (termiņnoguldījumus) 259.2 milj. latu apjomā. Valdība savukārt veica aizņēmumu atmaksu 49.5 milj. latu apjomā. Galvenokārt bankām palielinot aizdevumu un pieprasījuma noguldījumu apjomu ārvalstīs, rezidentu citu ieguldījumu aktīvi pieauga par 138.4 milj. latu. Banku citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 105.0 milj. latu. Citu sektoru citu ieguldījumu pozitīvais saldo, samazinot nerezidentiem izsniegto tirdzniecības kredītu apjomu un no tiem saņemot ilgtermiņa aizņēmumus, bija 23.4 milj. latu.

Galvenokārt Latvijas Bankai izpildot valūtas mijmaiņas darījumu saistības, 4. ceturksnī rezerves aktīvi samazinājās par 13.0 milj. latu.

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

Arī 2003. gada 3. ceturksnī ekonomisko izaugsmi galvenokārt noteica stabilais un augstais iekšzemes pieprasījums. Tā kāpumu būtiski ietekmēja privātā patēriņa palielināšanās, ko veicināja straujais kredītēšanas pieaugums. Privātais patēriņš salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 9.3% sakarā ar darba samaksas straujo palielināšanos. Valdības patēriņš pieauga par 2.7% un gala patēriņa izdevumi – par 7.9%.

Kredītu ekspansija veicināja arī kopējo kapitāla veidošanu jeb investīcijas – tās, palielinoties par 3.9 procentu punktiem, 3. ceturksnī sasniedza 33.9% no IKP. Savukārt uzkrājumu attiecība pret IKP pieauga par 1.9 procentu punktiem, tāpēc tekošā konta negatīvais saldo palielinājās no 8.3% līdz 10.3% no IKP.

Pēdējos gados eksporta un importa negatīvā saldo pieaugumu noteica iekšzemes pieprasījuma straujais kāpums. Arī 3. ceturksnī importa un eksporta starpība palielinājās. Preču un pakalpojumu eksports salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 5.2%, bet imports – par 14.1%. Straujais eksporta vienības vērtības palielinājums (8.4%) labvēlīgi ietekmēja eksportētāju ienākumu pieaugumu, tomēr vienlaikus sadārdzinot importa preces (importa vienības vērtība 3. ceturksnī palielinājās par 6.3%).

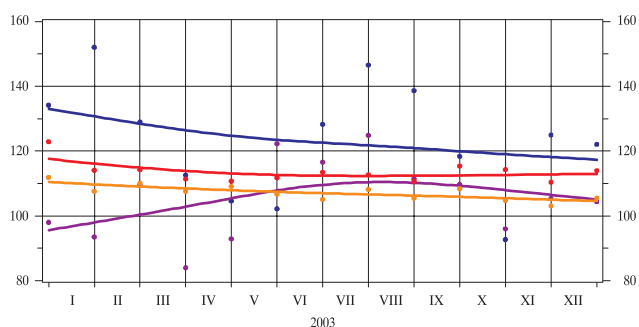
Kopējais piedāvājums

4. ceturksnī turpinājās dinamiska Latvijas tautsaimniecības attīstība (katra mēneša ražošanas rādītāju pārmaiņas nozīmīgākajās tautsaimniecības nozarēs sk. 3. att.). Reālā IKP pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sasniedza 7.4% (IKP apjoms faktiskajās cenās – 1 636.3 milj. latu). Kāpumu nodrošināja augstais iekšzemes pieprasījums un pakāpeniski augošais ārējais pieprasījums. Tāpat kā iepriekšējos ceturkšņos, ievērojami straujāka bija pakalpojumu sektora izaugsme (7.9%), savukārt preču sektorā pievienotā vērtība palielinājās par 6.2%. Preču sektora attīstību galvenokārt noteica apstrādes rūpniecība (palielinājums – 8.4%) un būvniecība (7.4%), bet pakalpojumu sektora attīstību – tirdzniecība (10.9%), transports, glabāšana un sakari (9.2%), finanšu starpniecība (16.5%) un viesnīcu un restorānu nozare (13.6%).

3. attēls

**NOZĪMĪGĀKO TAUSAIMNIECĪBAS
NOZARU RAŽOŠANAS RĀDĪTĀJI**(salīdzināmās cenās; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada
atbilstošo periodu; %)

- Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss
- Mazumtirdzniecības apgrozījums
- Latvijas ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas
- Dzelzceļa transporta kravu pārvadājumi

Apstrādes rūpniecības produkcijas pasūtījumi 4. ceturksnī palielinājās gan iekšzemes tirgū, gan eksportā, veicinot būtisku ražošanas apjoma kāpumu. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu apstrādes rūpniecības produkcijas sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss pieauga par 6.9%.

Palielinoties eksportam, būtisks ražošanas kāpums tika sasniegts radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras (2.3 reizes), iekārtu, mehānismu un darba mašīnu (40.0%), koksnes, koka un korķa izstrādājumu (izņemot mēbeles; 14.1%), metālu (10.5%) un elektrisko mašīnu un aparātu (10.0%) ražošanā.

Strauji augot būvniecībai, iekšzemes tirgū pieauga būvmateriālu pieprasījums, tāpēc gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana palielinājās par 22.4% un pārējo nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana – par 10.1%. Samērā augsts bija izdevējdarbības un poligrāfijas nozares ražošanas kāpums (11.9%), mazāks tas bija pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (2.8%). Ražošanas apjoms saruka citu transportlīdzekļu (par 26.0%), tekstilizstrādājumu (par 9.2%) un celulozes, papīra un papīra izstrādājumu (par 8.3%) ražošanā.

Sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss pieauga ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē (par 1.0%), savukārt elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē tas samazinājās par 2.4%, un rūpniecības produkcijas sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 4.5%.

Oktobrī, sarūkot eksportam no Krievijas, strauji kritās pa dzelzceļu pārvadāto naftas produktu apjoms, tāpēc arī kopējais pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 7.3%. Arī pa maģistrālo cauruļvadu transportētais dīzeļdegvielas apjoms oktobrī bija mazs, tāpēc pasliktinājās situācija Ventspils ostā un kritās arī visu Latvijas ostu kravu apgrozījums (par 4.0%). Novembrī un decembrī naftas produktu tranzīts atjaunojās un gan dzelzceļa, gan maģistrālā cauruļvada, gan ostu darbības rādītāji uzlabojās. 4. ceturksnī pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 13.2% un pa maģistrālo cauruļvadu transportētais apjoms – par 4.1%, tādējādi Latvijas ostu kopējais kravu apgrozījums pieauga par 1.9%.

Mazumtirdzniecības apgrozījums 4. ceturksnī turpināja palielināties un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 13.0%. Visstraujāk (par 45.6%) tas palielinājās mēbeļu, apgaismes ierīču, elektropiederumu, radiopreču, televizoru, krāsu, būvmateriālu u.tml. izstrādājumu specializētajos veikalos. Strauji auga arī mazumtirdzniecība veikalos, kuri tirgo tekstilizstrādājumus, apģērbu, apavus un ādas izstrādājumus (par 35.0%) un mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kur pārsvarā ir nepārtika (par 32.9%). Mazumtirdzniecība ārpus veikaljiem joprojām samazinājās (par 21.6%). Sabiedriskās ēdināšanas apgrozījums 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 13.0%.

4. ceturksnī tautsaimniecības attīstībā tika investēti 371.6 milj. latu (par 28.0 milj.

latu jeb 8.1% vairāk nekā iepriekšējā gada 4. ceturksnī). Lielākā daļa nefinanšu investīciju (253.6 milj. latu) tika investēta pakalpojumos (pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 12.9%), bet investīciju apjoms preču sektorā saruka par 0.9 milj. latu (0.8%).

Pakalpojumu sektorā būtiskākie ieguldījumi (69.2 milj. latu) tika veikti transporta, glabāšanas un sakaru nozarē, tomēr salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tie samazinājās par 26.7%. Tirdzniecībā tika investēti 56.8 milj. latu (pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 75.3%), valsts pārvaldē un aizsardzībā – 52.9 milj. latu (51.5%). Preču sektorā lielākās investīcijas tika veiktas apstrādes rūpniecībā – 57.4 milj. latu (kritums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 0.5%), elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē – 36.4 milj. latu (pieaugums – 4.6%) un būvniecībā – 12.5 milj. latu (pieaugums – 22.5%). Lielākā daļa apstrādes rūpniecībā investēto līdzekļu (61.0%) tika ieguldīti pārtikas produktu un koksnes, koka un korķa izstrādājumu nozaru ražošanā (attiecīgi 17.7 milj. latu un 17.5 milj. latu). Visstraujākais ieguldījumu pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu bija radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošanā, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanā, medicīnisko un optisko instrumentu ražošanā, kā arī iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošanā.

Nodarbinātība un darba samaksa

Tautsaimniecībā pamatdarbā nodarbināto iedzīvotāju skaits 4. ceturksnī sasniedza 1 003.0 tūkst. (par 0.6% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu preču sektorā nodarbināto skaits samazinājās par 1.0% (līdz 40.3% no tautsaimniecībā nodarbināto kopskaita), bet pakalpojumu nozarē nodarbināto – palielinājās par 1.6% (līdz 599.0 tūkst.). Visstraujāk nodarbināto skaits pieauga būvniecībā (par 40.0%), viesnīcu un restorānu nozarē (par 21.7%) un transportā, glabāšanā un sakaros (par 19.8%), bet būtiski samazinājās lauksaimniecībā un zvejniecībā (par 11.4%) un rūpniecībā (par 6.9%). Tomēr rūpniecība nodarbināto skaita ziņā joprojām bija lielākā tautsaimniecības nozare (189.0 tūkst. jeb 18.8% no nodarbināto kopskaita). Tirdzniecībā strādāja 15.4%, lauksaimniecībā un zvejniecībā – 12.4%, transporta, glabāšanas un sakaru nozarē – 10.3% un būvniecībā – 9.1% no nodarbināto kopskaita.

Kopējā pievienotā vērtība salīdzināmajās cenās uz vienu nodarbināto 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 6.7%. Preču sektorā šā rādītāja pieaugums sasniedza 7.2% (t.sk. rūpniecībā – 13.9%) un pakalpojumu sektorā – 6.2% (t.sk. tirdzniecībā – 6.6%).

Bezdarba līmenis 4. ceturksnī gandrīz nemainījās, nedaudz pieaugot vienīgi decembrī (līdz 8.6% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita; oktobrī un novembrī – 8.5%). Lielākajās Latvijas pilsētās salīdzinājumā ar 4. ceturkšņa beigām bezdarba līmenis būtiski palielinājās vienīgi Ventspilī (par 0.6 procentu punktiem), savukārt jūtams bezdarba līmeņa kritums bija Jelgavā (0.4 procentu punkti). Lauku rajonos bezdarba līmenis visvairāk pieauga Gulbenes rajonā (par 0.8 procentu punktiem), kā arī Daugavpils, Dobeles un Kuldīgas rajonā (par 0.7 procentu punktiem), savukārt Ludzas, Preiļu un Rēzeknes rajonā tas samazinājās par 0.3 procentu punktiem.

Gada beigās samazinājās reģistrēto brīvo darba vietu skaits un būtiski pieauga darba tirgus noslodzes koeficients. Turpināja samazināties bezdarba pabalstu saņēmēju skaits un to īpatsvars bezdarbnieku kopskaitā (decembrī – 40.5%).

Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā bruto darba samaksa 4. ceturksnī bija

Ls 205.66, bet mēneša vidējā neto darba samaksa – Ls 147.31. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nominālā bruto darba samaksa palielinājās par 11.3% un nominālā neto darba samaksa – par 10.8%. Reālās darba samaksas pieaugums bija zemāks: reālā bruto darba samaksa pieauga par 7.5%, bet reālā neto darba samaksa – par 7.1%. Darba samaksas kāpumu noteica tās palielinājums gan sabiedriskajā sektorā, gan privātajā sektorā. Reālā bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 6.7%, bet reālā neto darba samaksa – par 6.3%, savukārt privātajā sektorā – attiecīgi par 9.2% un 8.6%.

CENU DINAMIKA

4. ceturksnī, līdzīgi kā 3. ceturksnī, vidējā patēriņa cenu gada inflācija Latvijā bija 3.5%. Turpināja pieaugt eiro kurss, galvenokārt nosakot tirgojamo preču cenu kāpumu (daļai pārtikas preču, apģērbam, apaviem, mājturības precēm un transportlīdzekļiem). 4. ceturksnī palielinājās arī administratīvi regulējamo cenu ietekme uz kopējo inflāciju. Regulējamo cenu vidējais gada pieaugums sasniedza 5.0%, un to noteica atsevišķu ar mājokļa apsaimniekošanu saistītu pakalpojumu cenu kāpums (paaugstinājās maksa par ūdens apgādi un atkritumu izvešanu, palielināto gāzes tarifu dēļ pieauga iedzīvotāju maksa par siltumenerģiju), turklāt dzelzceļa transporta pārvadājumu pakalpojumu cenām beidzās zemās bāzes efekts. Savukārt neapstrādātās pārtikas un degvielas cenu ietekme uz inflāciju gada nogalē samazinājās.

Ražotāju cenas 2003. gada pēdējos trijos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nedaudz paaugstinājās (līdz 4.0%). Galvenokārt pieauga eksportētās produkcijas ražotāju cenas (par 5.7%), savukārt iekšzemē pārdotās produkcijas cenas pieauga par 2.9%. Lai gan būtisku šā pieauguma daļu noteica tieši investīciju preču cenu kāpums, tomēr ražotāju cenas daļēji ietekmēja arī patēriņa cenu palielinājumu, jo ievērojami sadārdzinājās, piemēram, atsevišķu ar mājokļa uzturēšanu saistīto preču ražošana (gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas, elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgāde), kā arī medicīnisko preču ražošana (salīdzinājumā ar 2002. gada 4. ceturksni – par 10.3%). Ražotāju cenas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būtiski (par 6.2%) pieauga arī izdevējdarbībā, poligrāfijā un ierakstu reproducēšanā. Tomēr šo preču īpatsvars patēriņa cenu indeksa grozā bija samērā neliels, un cenu kāpumu šajās grupās ietekmēja administratīvie lēmumi un importa sadārdzināšanās eiro kursa paaugstināšanās dēļ.

Būvniecībā beidzās ilgāku laiku turpinājusies izmaksu indeksa lejupslīde. 4. ceturksnī būvniecības izmaksas palielinājās par 2.6% (salīdzinājumā ar 2002. gada 4. ceturksni – par 1.4%). Izmaksu kāpums individuālo dzīvojamo ēku celtniecībā un administratīvo ēku renovācijā bija straujāks nekā vidējais izmaksu kāpums būvniecībā.

FISKĀLAIS SEKTORS

Valsts konsolidētajā kopbudžetā 4. ceturksnī izveidojās fiskālais deficīts (112.4 milj. latu), t.sk. decembrī – 97.8 milj. latu. Pārskata ceturksnim bija raksturīgi gan augsti nodokļu un nenodokļu ieņēmumi, gan lieli kopējie izdevumi, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 29.6%. Tomēr valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga straujāk (kāpums – 12.2%) nekā kopējie izdevumi (10.2%). Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais deficīts 4. ceturksnī bija 137.4 milj. latu.

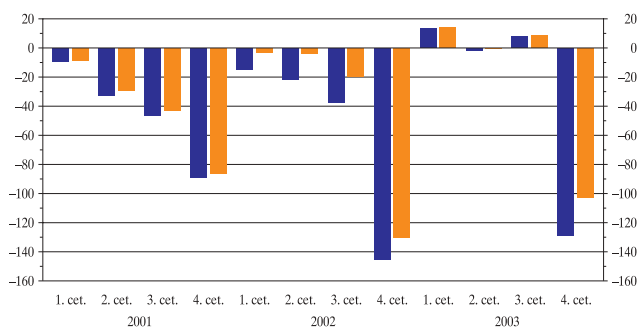
Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 2003. gadā pieauga par 11.3% (līdz 2.1 mljrd. latu), bet izdevumi palielinājās par 9.2% (līdz 2.2 mljrd. latu), fiskālajam deficītam sasniedzot 103.2 milj. latu (sk. 4. att.).

4. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA BILANCE

(no gada sākuma; perioda beigās; milj. latu)

■ Finansālā bilance
■ Fiskālā bilance

Valsts konsolidētā budžeta fiskālais deficīts 4. ceturksnī bija 87.2 milj. latu un 2003. gadā – 90.7 milj. latu. Ieņēmumu kāpums 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (11.3%) bija lielāks nekā izdevumu pieaugums (9.0%). Arī 2003. gada ieņēmumu un izdevumu kāpumam bija līdzīga tendence (attiecīgi 11.8% un 10.6%). Uzturēšanas izdevumi 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 2002. gada 4. ceturksni palielinājās par 14.6%, bet kapitālie izdevumi – par 55.2%, savukārt izdevumi investīcijām samazinājās par 9.6%. 2003. gada ieņēmumi bija par 1.1% lielāki, nekā plānots, bet izdevumi – par 2.9% (t.sk. uzturēšanas izdevumi – par 2.3%, kapitālie izdevumi – par 8.0% un izdevumi investīcijām – par 11.4%) mazāki, nekā plānots.

Valsts pamatbudžeta fiskālais deficīts 4. ceturksnī bija 64.7 milj. latu un uzkrātais fiskālais deficīts 2003. gadā palielinājās (līdz 110.9 milj. latu; sk. 5. att.). Pārskata ceturksnī valsts pamatbudžeta ieņēmumi bija nedaudz lielāki nekā 2. un 3. ceturksnī un arī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 13.1%. Valsts pamatbudžeta izdevumi 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 11.2% (līdz 333.4 milj. latu). Veicot lielas valsts pamatbudžeta aizdevumu atmaksas, izdevumi (ieskaitot tīros aizdevumus) tomēr samazinājās (līdz 313.7 milj. latu; par 3.2% vairāk nekā 2002. gada 4. ceturksnī). Budžeta izdevumu pieaugumu galvenokārt noteica kārtējo izdevumu kāpums (par 13.8%; t.sk. izdevumi atalgojumiem palielinājās par 13.0%), izdevumu pieaugums maksājumiem par aizdevumiem un kredītiem (22.3%), kā arī subsīdiju un dotāciju un izdevumu kapitālieguldījumiem palielinājums (attiecīgi 7.8% un 10.1%). 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu valsts pamatbudžeta nodokļu ieņēmumi pieauga par 13.4%, bet nenodokļu ieņēmumi samazinājās par 24.9%.

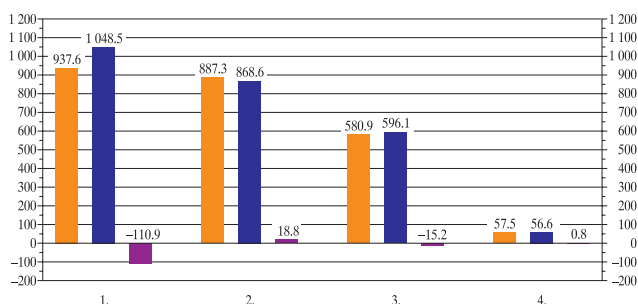
5. attēls

BUDŽETA IEŅĒMUMI, IZDEVUMI UN FISKĀLĀ BILANCE

(no 2003. gada sākuma; milj. latu)

1. Valsts pamatbudžets
2. Valsts speciālais budžets
3. Pašvaldību pamatbudžets
4. Pašvaldību speciālais budžets

■ Ieņēmumi
■ Izdevumi (t.sk. tīrie aizdevumi)
■ Fiskālā bilance

Valsts speciālajā budžetā 2003. gadā bija izveidojies pārpalikums (18.8 milj. latu). 2003. gada pirmajos deviņos mēnešos valsts speciālā budžeta pārpalikums bija 45.0 milj. latu, bet 4. ceturksnī valsts speciālā budžeta fiskālais deficīts bija 26.2 milj.

latu. Valsts speciālā budžeta ieņēmumi salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 10.7%, bet izdevumi – par 19.4%.

Pašvaldību konsolidētā budžeta fiskālais deficīts 4. ceturksnī (26.7 milj. latu) noteica fiskālo deficītu 2003. gadā (22.9 milj. latu). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ieņēmumi pieauga par 15.5%, bet izdevumi – par 14.1%.

Nodokļu ieņēmumi 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 2002. gada 4. ceturksni palielinājās par 11.6%, pieaugot gandrīz visu nodokļu veidu ieņēmumiem, izņemot uzņēmumu ienākuma nodokli, dabas resursu nodokli un izložu un azartspēļu nodokli un no-devu. 2003. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu nodokļu ieņēmumi pieauga par 12.3%.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi 4. ceturksnī palielinājās par 23.5% (īpatsvars nodokļu ieņēmumu kopapjomā – 11.8%). Kāpumu galvenokārt noteica akcīzes nodokļa par degvielu ieņēmumu pieaugums. Pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi palielinājās par 16.9% (to īpatsvars bija 25.8%). Savukārt iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi (īpatsvars – 21.2%) un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu ieņēmumi (īpatsvars – 31.8%) salīdzinājumā ar 2002. gada 4. ceturksni pieauga attiecīgi par 15.5% un 6.7% (t.sk. Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļi). Šo divu nodokļu ieņēmumu kāpums bija saistīts gan ar darba samaksas palielināšanos, gan minimālās algas paaugstināšanu. Visstraujāk (par 34.5%) 4. ceturksnī pieauga muitas nodokļa ieņēmumi, tomēr nodokļu ieņēmumu kopapjomu tas būtiski neietekmēja, jo muitas nodokļa īpatsvars nodokļu ieņēmumos bija tikai 1.1%. Uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi 4. ceturksnī samazinājās par 11.2%, galvenokārt sakarā ar šo nodokļu likmes samazināšanu.

Valdības parāds 4. ceturksnī saruka par 17.8 milj. latu un decembra beigās bija 846.3 milj. latu. Valdības iekšējā un ārējā parāda dinamiku noteica tas, ka novembrī finanšu resursu pietiekamības dēļ valdība iekšzemes tirgū aizņēmas mazāk, nekā plānots, savukārt decembrī Valsts kase veica vairāku samērā dārgu Pasaules Bankas aizņēmumu pirmstermiņa atmaksu 90.0 milj. ASV dolāru vērtībā un pārfinansēja tos ar iekšējiem aizņēmumiem. Valdības parāds 2003. gadā palielinājās par 90.1 milj. latu. Valdības iekšējais parāds 2003. gada beigās bija 426.7 milj. latu (pieaugumu noteica valdības veiktā vērtspapīru emisija iekšzemes tirgū). Valdības ārējais parāds decembra beigās bija 419.6 milj. latu (par 44.9 milj. latu mazāks nekā 2002. gada beigās).

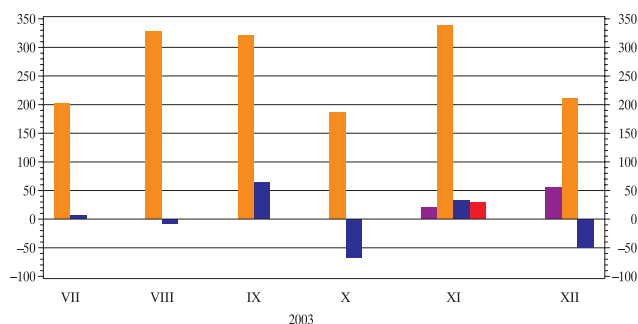
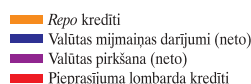
MONETĀRĀ POLITIKA UN FINANŠU SEKTORS

Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas

4. ceturksnī likviditāti naudas tirgū noteica fiskālās un monetārās politikas mijiedarbība. Tirgus likviditāti palielināja valsts budžeta izdevumu ierobežošana oktobrī un novembrī un ārvalstu valūtas pārdošana Latvijas Bankai novembrī un decembrī, tāpēc bankas mazāk izmantoja Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentus (sk. 6. att.). Lai naudas tirgū nerastos likviditātes pārpalikums, Latvijas Banka savlaicīgi ierobežoja *repo* un valūtas mijmaiņas darījumu piedāvājumu – pārskata periodā *repo* kredīti un valūtas mijmaiņas darījumi tika piedāvāti attiecīgi par 20.0% un 28.2% mazākā apjomā nekā iepriekšējā ceturksnī.

Naudas tirgus procentu likmes nedaudz palielinājās, jo saskaņā ar plānoto budžeta deficīta apjomu tirgus dalībnieki gada beigās gaidīja lielus valdības izdevumus, kas varētu ietekmēt likviditātes situāciju naudas tirgū. Procentu likmju kāpumu 4. ceturksņa vidū veicināja arī atsevišķu banku rezervju prasību izpildes atlikšana uz rezervju prasību izpildes perioda beigām.

6. attēls

LATVIJAS BANKAS NOZĪMĪGĀKĀS
INTERVENCES NAUDAS TIRGŪ
(milj. latu)

Nozīmīgākās bija īsāka termiņa procentu likmju svārstības. Oktobra sākumā procentu likmju kritumu veicināja rezervju prasību izpildei nepieciešamā vidējā rezervju konta atlikuma augstais līmenis jau no rezervju prasību izpildes perioda sākuma, un šajā mēnesī naudas tirgus procentu likmju indekss RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem bija 2.6–3.2%. Savukārt novembrī, turpinot samazināties banku likviditātei, pieaugot skaidrajai naudai apgrozībā un rezervju prasībām, vienlaikus uzsākot rezervju prasību izpildes periodu ar iztrūkumu, kā arī pastāvot bažām par būtiskiem valdības izdevumiem gada pēdējos mēnešos, īsāka termiņa naudas tirgus procentu likmes pieauga un RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem 19. novembrī sasniedza augstāko līmeni 2003. gadā (5.45%). Īsāka termiņa naudas tirgus procentu likmes atkal samazinājās decembrī, kad banku likviditāte būtiski uzlabojās, Latvijas Bankai nopērkot ārvalstu valūtu. Decembrī vidējais RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem bija tikai 3.5%. Banku kotētās ilgāka termiņa kredītu (3–12 mēneši) naudas tirgus procentu likmes, reaģējot uz svārstībām, ko radīja uz nakti izsniegto kredītu procentu likmes, nedaudz pieauga, piemēram, RIGIBOR kredītiem ar 6 mēnešu termiņu (pie tā tiek piesaistītas nebankām izsniegto kredītu procentu likmes) 4. ceturksnī bija 4.22% (3. ceturksnī – 4.06%).

4. ceturksnī banku pieprasījums *repo* izsolēs pieauga par 5.1%, bet, tā kā piedāvātais apjoms samazinājās, arī izsniegto *repo* kredītu apjoms saruka par 13.7%, un vidējais *repo* kredītu atlikums samazinājās par 16.2% (līdz 61.6 milj. latu). Uz 7 dienām izsniegto *repo* kredītu vidējā svērtā procentu likme īstermiņa likviditātes svārstību rezultātā palielinājās no 2.87% 3. ceturksnī līdz 3.32% 4. ceturksnī. Decembrī tā samazinājās līdz 3.29%, jo, pieaugot banku likviditātei, samazinājās *repo* kredītu pieprasījums.

Lombarda kredīti 4. ceturksnī tika izsniegti 28.5 milj. latu apjomā (93.2% no 2003. gadā izsniegtā lombarda kredītu kopapjoma). Šī summa tika izsniegta novembrī, kad starpbanku tirgū bija vērojama neliela spriedze. Lombarda kredīti pārskata periodā tika izsniegti ar termiņu līdz 10 dienām un ar 5.00% likmi.

Banku un citu finanšu institūciju vidējais termiņnoguldījumu atlikums Latvijas Bankā 4. ceturksnī palielinājās par 45.5% (līdz 1.6 milj. latu). Oktobrī tika veikti termiņnoguldījumi 6.3 milj. latu apjomā, bet novembrī un decembrī kopā – 3.8 milj. latu apjomā.

Latvijas Banka valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīrus (tālāk tekstā – valdības vērtspapīri) otrreizējā tirgū neiegādājās, bet tās valdības vērtspapīru portfelis tika dzēsts 6.8 milj. latu apjomā (pēc nominālvērtības). Latvijas Bankas valdības vērtspapīru portfeļa vidējā tirgus vērtība 4. ceturksņa beigās bija 64.7 milj. latu (par 4.9 milj. latu mazāk nekā 3. ceturksņa beigās).

Oktobrī 5.0 milj. latu apjomā pilnībā tika pabeigti Latvijas Bankas ilgtermiņa valūtas mijmaiņas darījumi, kuri vairs netiek izsolīti kopš 2001. gada decembra. Īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu vidējais atlikums 4. ceturksnī būtiski nemainījās

(108.6 milj. latu), bet pieauga latos veikto mijmaiņas darījumu procentu likmes. Latos veikto valūtas mijmaiņas darījumu ar septiņu dienu termiņu vidējā procentu likme pieauga par 30 bāzes punktiem (līdz 3.16%), bet darījumiem ar termiņu 28 dienas un 91 diena – attiecīgi par 18 un 17 bāzes punktiem (līdz 3.20% un 3.42%).

Latvijas Bankas noteiktās refinansēšanas, banku termiņnoguldījumu un lombarda kredītu procentu likmes pārskata ceturksnī netika mainītas (spēkā kopš 2002. gada 16. septembra).

Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes

Latvijas Bankas naudas piedāvājuma kāpumu 4. ceturksnī noteica augstais skaidrās naudas pieprasījums novembrī un īpaši decembrī sezonālu faktoru ietekmē. Oktobrī un novembrī samazinājās banku noguldījumu atlikums centrālajā bankā, savukārt decembrī tas atkal pieauga, un naudas bāze decembra beigās sasniedza rekordaugstu līmeni (806.8 milj. latu), 4. ceturksnī palielinoties par 22.8 milj. latu jeb 2.9%. Skaidrā nauda apgrozībā palielinājās par 49.7 milj. latu jeb 7.9% (2002. gada 4. ceturksnī – par 53.6 milj. latu jeb 9.4%).

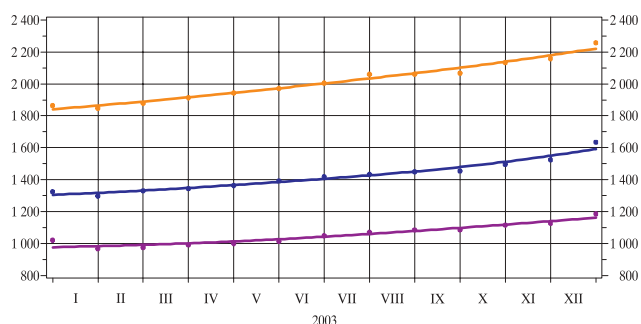
Naudas bāzes pieaugumu 4. ceturksnī nodrošināja līdzekļu ieplūde banku sektorā, par 55.5 milj. latu samazinoties valdības noguldījuma atlikumam Latvijas Bankā. Centrālās bankas *repo* kredītu atlikums samazinājās par 14.3 milj. latu, bet valūtas mijmaiņas darījumu atlikums – par 85.2 milj. latu. Valūtas mijmaiņas darījumu atlikuma sarukumu lielā mērā kompensēja Latvijas Bankas neto nopirktā ārvalstu valūta (73.8 milj. latu), tomēr centrālās bankas tīrie ārējie aktīvi 4. ceturksnī nedaudz samazinājās (par 11.6 milj. latu jeb 1.4%).

Augstais naudas pieprasījums 2003. gada pēdējos mēnešos veicināja strauju naudas piedāvājuma kāpumu. Plašā nauda M2X 4. ceturksnī palielinājās par 190.9 milj. latu jeb 9.2%, t.sk. plašā nauda decembrī pieauga par 99.4 milj. latu jeb 4.6%. Straujš bija iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikuma kāpums (150.2 milj. latu). Naudas piedāvājumu noteica plašās naudas latu daļas M2D kāpums (180.2 milj. latu, t.sk. decembrī – 110.0 milj. latu). Plašās naudas likvidākais komponents M1 palielinājās par 99.9 milj. latu, vienmērīgi pieaugot katru 4. ceturkšņa mēnesi (M1, M2D un M2X katra mēneša atlikumu sk. 7. att.). Naudas rādītāju dinamika 4. ceturksnī gandrīz pilnībā atbilda iepriekšējā gada atbilstošā perioda naudas rādītāju dinamikai, un, lai gan M2X gada pieauguma temps (sk. 8. att.) palielinājās no 19.1% septembra beigās līdz 21.1% decembra beigās, 4. ceturkšņa beigās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tas gandrīz nemainījās.

7. attēls

M2X, M2D UN M1 (perioda beigās; milj. latu)

- M2X = skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi nacionālajā un ārvalstu valūtā
- M2D = skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi latos
- M1 = skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos

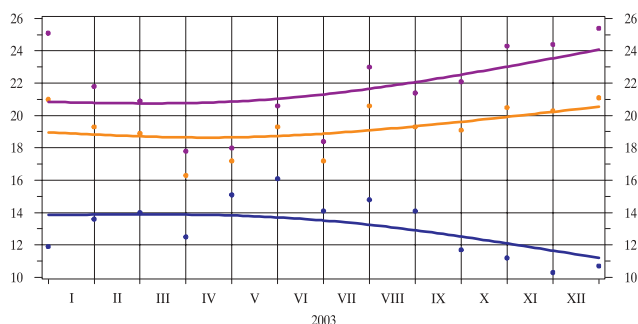
Skaidrās naudas īpatsvars plašajā naudā turpināja samazināties (no 27.1% septembra beigās līdz 26.6% decembra beigās).

Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumu pieaugums un ārējā parāda pārfinansē-

8. attēls

**PLAŠĀS NAUDAS UN TĀS SASTĀVDAĻU
DINAMIKA**

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

 — M2X (plašā nauda)
 — Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi
 — Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs)

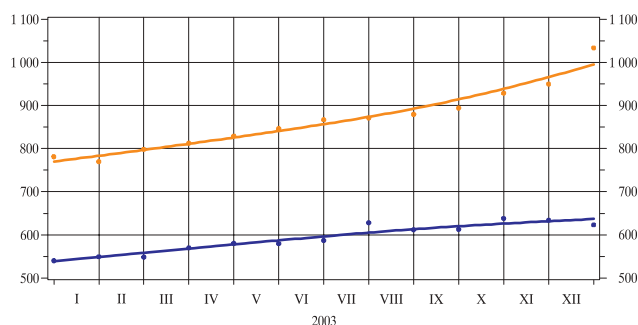
šana noteica valdības sektora naudas pieprasījuma kāpumu, un banku sistēmas neto kredīts valdībai palielinājās par 145.1 milj. latu (2.4 reizes). Pieaugot arī iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumam, banku sistēmas tirie iekšējie aktīvi palielinājās par 321.5 milj. latu. Banku sistēmas tirie ārējie aktīvi samazinājās par 130.4 milj. latu.

Latvijas kredītiestādēs veikto iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums 4. ceturksnī palielinājās ievērojami straujāk nekā iepriekšējā ceturksnī – par 10.0% (3. ceturksnī – par 3.6%; noguldījumu mēneša atlikumus sk. 9. att.), noguldījumu atlikuma gada kāpuma tempam pieaugot no 22.1% septembra beigās līdz 25.4% decembra beigās.

9. attēls

**IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN
PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS**

(perioda beigās; milj. latu)

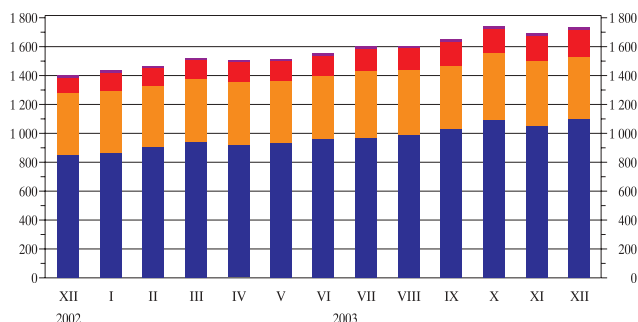
 — Noguldīti latos
 — Noguldīti ārvalstu valūtā

Palielinājās galvenokārt latos piesaistīto noguldījumu atlikuma kāpums (par 139.3 milj. latu), ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikumam pieaugot tikai par 10.8 milj. latu. Tādējādi latos veikto noguldījumu īpatsvars 4. ceturksnī palielinājās par 3.1 procentu punktu (līdz vēsturiski augstākajam līmenim – 62.4% no noguldījumu kopapjoma). Eiro kursa straujais kāpums attiecībā pret ASV dolāru noteica tālāku šīs valūtas īpatsvara kāpumu rezidentu nebanku ārvalstu valūtas noguldījumu atlikumā un 4. ceturksņa beigās eiro īpatsvars tajā sasniedza 29.7% (2002. gada 4. ceturksņa beigās – 20.0%), atbilstoši (līdz 68.1%) samazinoties ASV dolāra īpatsvaram (no rezidentu nebankām piesaistīto noguldījumu valūtu struktūru sk. 10. att.).

10. attēls

**NO REZIDENTU NEBANKĀM PIESAISTĪTO
NOGULDĪJUMU VALŪTU STRUKTŪRA**

(milj. latu)

 — Lati
 — ASV dolāri
 — Eiro
 — Pārējās valūtas

Atšķirībā no iepriekšējā ceturkšņa noguldījumu atlikuma pieauguma lielāko daļu nodrošināja termiņnoguldījumu atlikuma kāpums (94.1 milj. latu; galvenokārt noguldījumi ar termiņu 1–6 mēneši), pieprasījuma noguldījumu atlikumam augot par 56.1 milj. latu. Noguldītāju lielākā daļa bija uzņēmumi (noguldījumu atlikuma kāpums – 81.4 milj. latu), bet būtisks bija arī privātpersonu noguldījumu atlikuma pieaugums (68.8 milj. latu).

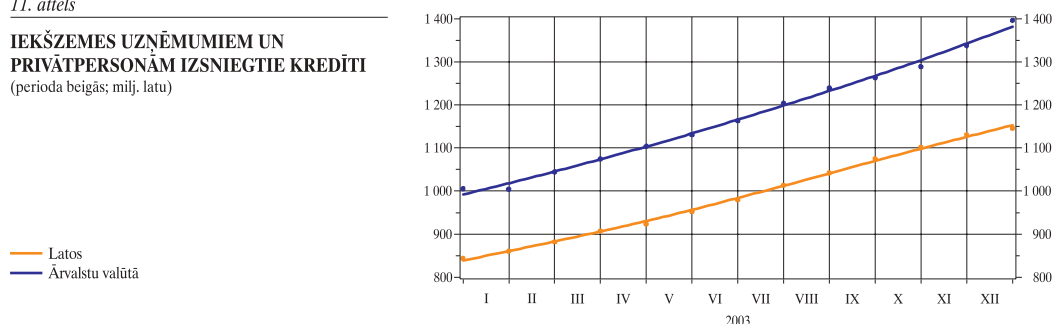
Līdztekus iekšzemes nebanku noguldījumiem bankas aktīvi piesaistīja resursus arī no nerezidentiem, galvenokārt ārvalstu mātesuzņēmumiem. 4. ceturksnī Latvijas kredītiestāžu saistības pret ārvalstu bankām pieauga par 172.1 milj. latu (t.sk. pret saistītajām un radniecīgajām kredītiestādēm – par 141.7 milj. latu) un nerezidentu nebanku noguldījumu atlikums – par 69.2 milj. latu. Banku sektora ārzemju pasīvi 4. ceturksnī palielinājās par 209.9 milj. latu, bet ārzemju aktīvi – par 91.1 milj. latu.

Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums 4. ceturksnī pieauga, turklāt absolūtais pieaugums bija mazliet lielāks nekā iepriekšējā ceturksnī (attiecīgi 204.2 milj. latu un 194.7 milj. latu), bet gada pieauguma temps bāzes efekta dēļ samazinājās (decembrī – 37.5%; septembrī – 40.5%). Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums sasniedza 2.5 mljrd. latu jeb 43.3% no IKP.

Zemākas procentu likmes un vairāki iekšzemes uzņēmumiem izsniegti lieli kredīti ārvalstu valūtās veicināja straujāku ārvalstu valūtās izsniegto kredītu atlikuma pieaugumu (133.2 milj. latu jeb 65.2% no iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma pieauguma; sk. 11. att.). Eiro īpatsvara palielināšanās tautsaimniecībā un gaidāmā lata piesaiste eiro veicināja iekšzemes nebankām ārvalstu valūtā izsniegto kredītu valūtu struktūras pārmaiņas: eiro īpatsvars pieauga no 30.0% 2002. gada beigās līdz 33.9% 2003. gada beigās. Savukārt ASV dolāra īpatsvars bija attiecīgi 66.6% un 63.2% (iekšzemes nebankām izsniegto kredītu valūtu struktūru sk. 12. att.).

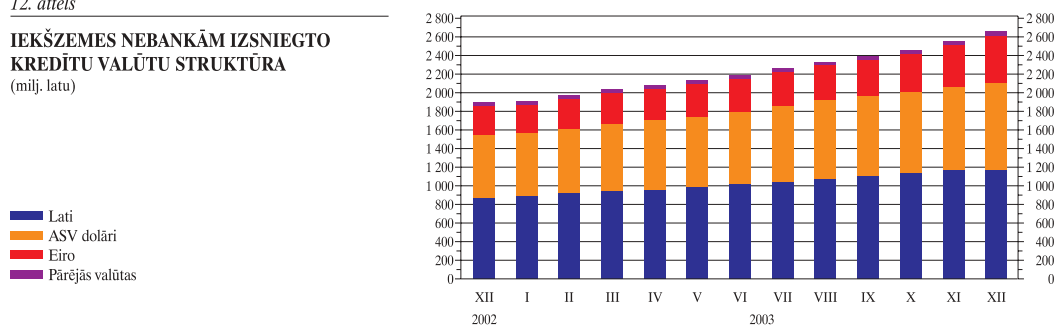
11. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI
(perioda beigās; milj. latu)

12. attēls

IEKŠZEMES NEBANKĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU STRUKTŪRA
(milj. latu)

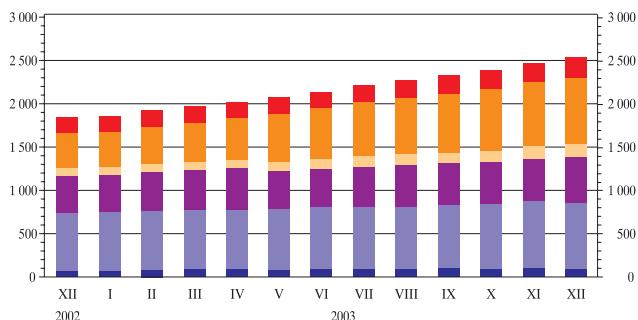
Lai gan būtiski pieauga arī industriālā kredīta (par 41.4 milj. latu jeb 8.5%) un komerckredīta (par 38.3 milj. latu jeb 5.2%) atlikums, vairāk palielinājās hipotēku kredīta atlikums (par 97.0 milj. latu jeb 14.4%; sk. 13. att.). 4. ceturkšņa beigās

hipotēku kredīta īpatsvars sasniedza 30.4% (komerc kredīta un industriālā kredīta īpatsvars – attiecīgi 30.3% un 20.7%; 3. ceturkšņa beigās – attiecīgi 28.9%, 31.3% un 20.8%) no izsniegto kredītu atlikuma.

13. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI (perioda beigās; neieskaitot tranzītkredītus; milj. latu)

- Norēķinu konta debeta atlikums
- Komerc kredīts
- Industriālais kredīts
- Kredīti patēriņa preču iegādei
- Hipotēku kredīts
- Pārējie kredīti

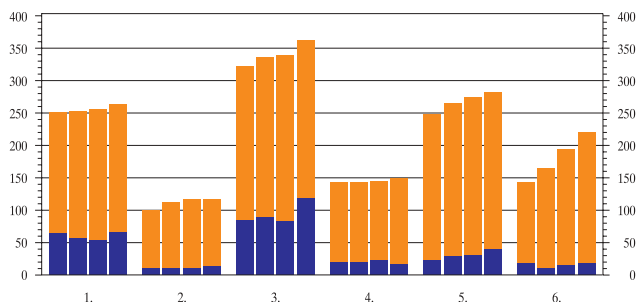
Valstī turpinājās aktīva privātpersonu kreditēšana. Šai klientu grupai izsniegto kredītu atlikums 4. ceturksnī palielinājās par 16.4% (iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikums – par 5.8%), un šo kāpumu galvenokārt noteica kredītu mājokļa iegādei atlikuma pieaugums (19.2%). Tādējādi, lai gan ar samazinājuma tendenci, 4. ceturkšņa beigās ievērojami straujāks joprojām bija privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma gada kāpuma temps (76.3%; 3. ceturkšņa beigās – 82.6%; iekšzemes uzņēmumiem – attiecīgi 25.6% un 29.0%).

Nozaru dalījumā iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikumā vislielākais pieaugums bija operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (25.3 milj. latu jeb 13.1%), tirdzniecībā (22.5 milj. latu jeb 6.6%), viesnīcu un restorānu nozarē (9.4 milj. latu jeb 20.5%) un apstrādes rūpniecībā (8.9 milj. latu jeb 3.5%; kredītu struktūru atsevišķās tautsaimniecības nozarēs sk. 14. att.).

14. attēls

KREDĪTU STRUKTŪRA ATSEVIŠKĀS TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARĒS (2003. gada 1.–4. cet.; perioda beigās; milj. latu)

1. Apstrādes rūpniecība
 2. Būvniecība
 3. Tirdzniecība
 4. Transporta, glabāšana un sakari
 5. Finanšu starpniecība
 6. Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība
- Īstermiņa kredīti
 - Ilgtermiņa kredīti

Ilgtermiņa kredītu atlikums veidoja 81.0% no iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikuma un 4. ceturksnī palielinājās par 36.1 milj. latu, visstraujāk – operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un cita komercdarbībā, kā arī transportā, glabāšanā un sakaros un viesnīcu un restorānu nozarē. Iekšzemes uzņēmumiem izsniegto ilgtermiņa kredītu atlikumā lielākais bija tirdzniecībai un finanšu starpniecībai izsniegto kredītu atlikums (attiecīgi – 16.9% un 16.8%).

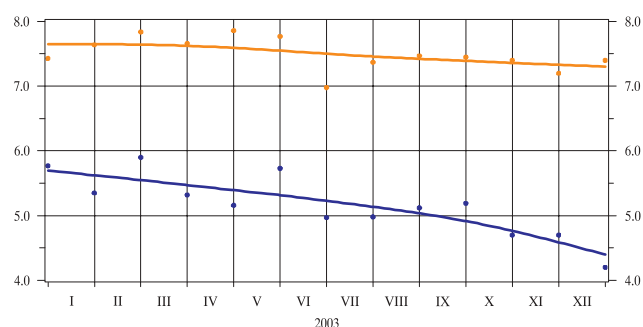
Daudz straujāk nekā iepriekšējos ceturkšņos (par 60.7 milj. latu jeb 21.9%) pieauga iekšzemes uzņēmumiem izsniegto īstermiņa kredītu atlikums. Šādu kredītu atlikums visvairāk palielinājās tirdzniecībā (par 35.4 milj. latu jeb 42.6%), kas īstermiņa kredītus izmantoja visplašāk (35.1% no īstermiņa kredītu atlikuma).

Atšķirībā no 3. ceturkšņa iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām no jauna izsniegto īstermiņa kredītu vidējās svērtās procentu likmes nedaudz palielinājās, lai gan bija zemākas nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Ilgtermiņa kredītu vidējās svērtās procentu likmes joprojām pakāpeniski samazinājās (sk. 15. att.).

15. attēls

**ILGTERMIŅA KREDĪTU VIDĒJĀS SVĒRTĀS
PROCENTU LIKMES**
(%)

— Izsniegti latos
— Izsniegti OECD valstu valūtās

4. ceturksnī latos izsniegto īstermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme palielinājās līdz 5.5% (3. ceturksnī – 5.2%), paaugstinoties īsākā termiņa (līdz 1 mēnesim) kredītu procentu likmēm. Savukārt OECD valstu valūtās izsniegto īstermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme gandrīz nemainījās (kāpums – 0.1 procentu punkts; līdz 4.1%).

Ilgtermiņa kredītu procentu likmes, saasinoties konkurencei, turpināja pakāpeniski sarukt. 4. ceturksnī latos izsniegto ilgtermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme salīdzinājumā ar 3. ceturksni samazinājās no 7.4% līdz 7.3%, bet OECD valstu valūtās izsniegto ilgtermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme – no 5.1% līdz 4.4%.

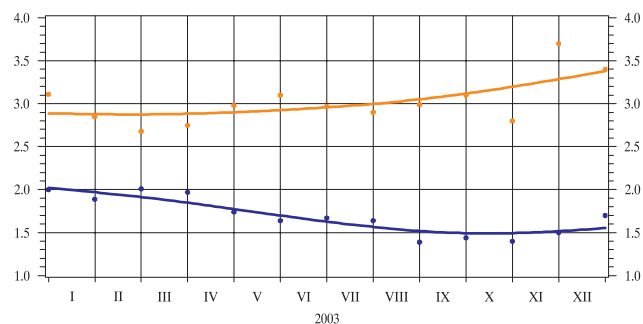
Zemākas OECD valstu valūtās izsniegto kredītu procentu likmes veicināja iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījumu pēc šādiem kredītiem, tāpēc straujāk auga arī ārvalstu valūtās izsniegto kredītu atlikums.

No iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos piesaistīto īstermiņa noguldījumu vidējās svērtās procentu likmes būtiski nemainījās (sk. 16. att.). 4. ceturksnī no 3.0% līdz 3.3% palielinājās latos veikto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme, un to veicināja procentu likmju kāpums latu naudas tirgū. Latos piesaistīto ilgtermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme bija samērā stabila, samazinoties no 4.9% līdz 4.7%. OECD valstu valūtās piesaistīto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme nemainījās (1.5%), bet ilgtermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme pieauga par 0.4 procentu punktiem (līdz 2.9%). Latos veikto noguldījumu vidējā svērtā procentu likme bija par 1.8 procentu punktiem augstāka nekā OECD valstu valūtās veikto atbilstošā termiņa darījumu vidējā svērtā procentu likme, tādējādi veicinot straujāku nacionālajā valūtā veikto noguldījumu atlikuma kāpumu.

16. attēls

**ĪSTERMIŅA NOGULDĪJUMU VIDĒJĀS
SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES**
(%)

— Noguldīti latos
— Noguldīti OECD valstu valūtās

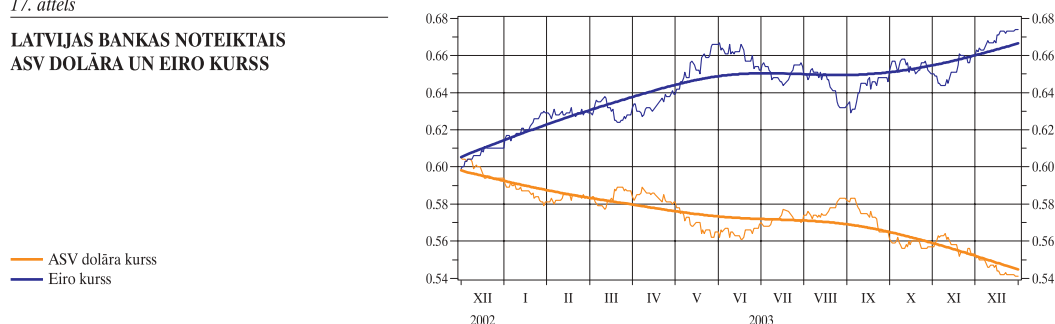

Finanšu tirgus

Pasaules valūtas tirgos turpinoties ASV dolāra kursa lejupslīdei, samazinājās arī tā kurss attiecībā pret latu (4. ceturksnī – par 4.2%). Nedaudz saruka arī Japānas jenas kurss pret latu (par 0.4%), bet eiro un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss

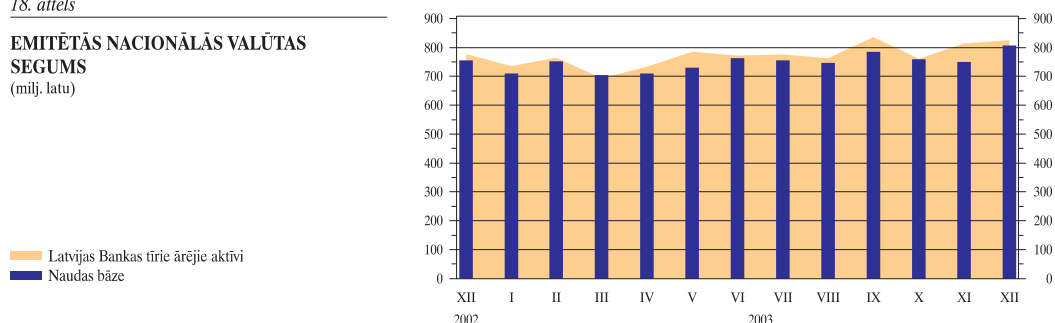
pieauga attiecīgi par 4.3% un 2.6% (Latvijas Bankas noteiktā ASV dolāra un eiro kursa dinamiku sk. 17. att.). Zelta cena 4. ceturksnī pieauga par 3.8%.

17. attēls

**LATVIJAS BANKAS NOTEIKTAIS
ASV DOLĀRA UN EIRO KURSS**

Palielinoties banku pieprasījumam pēc latiem un tādējādi arī naudas tirgus procentu likmēm, Latvijas Bankas intervenču koridora robežās lata kurss ievērojami nostiprinājās. Latu pieprasījuma kāpumu veicināja arī ilgtermiņa valūtas mijmaiņas darījumu dzēšana iepriekšējos ceturkšņos. Kopš novembra vidus lata kurss atradās pie Latvijas Bankas intervenču koridora apakšējās robežas, un Latvijas Banka nozīmīgā apjomā iegādājās ārvalstu valūtu. Emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tīrjiem ārējiem aktīviem decembra beigās bija 102.1% (sk. 18. att.).

18. attēls

**EMITĒTĀS NACIONĀLĀS VALŪTAS
SEGUMS
(milj. latu)**

Dienas vidējais valūtas darījumu apjoms starpbanku tirgū turpināja strauji augt un salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 13.6%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 69.4%. Visstraujāk joprojām pieauga ar rezidentu un nerezidentu kredītiestādēm un nerezidentu nebankām veikto darījumu apjoms. Kāpums liecināja arī par augošu banku aktivitāti atvasināto finanšu instrumentu tirgū. Lai arī starpbanku valūtas mijmaiņas darījumu apjoms 4. ceturksnī nedaudz samazinājās, to apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās 2.9 reizes.

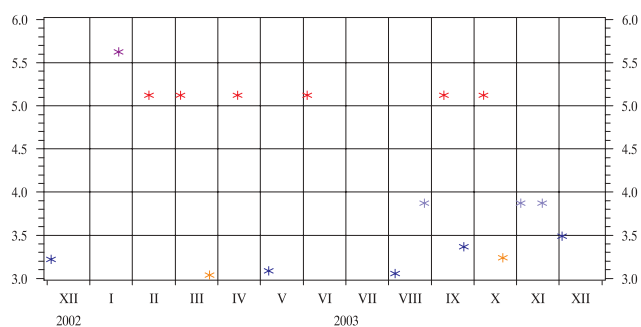
4. ceturksnī notika divas valdības parādzīmju un trīs valdības obligāciju izsoles. Parādzīmju kopējais piedāvājums bija 14.4 milj. latu, bet banku pieprasījums sasniedza 22.4 milj. latu. Tomēr Valsts kase pārdeva parādzīmes tikai 9.3 milj. latu apjomā (iepriekšējā ceturksnī – 16.0 milj. latu). Parādzīmju vidējās svērtās diskonta likmes sākotnējā tirgū palielinājās par 10–20 bāzes punktiem, 6 mēnešu parādzīmju diskonta likmei sasniedzot 3.24% un 12 mēnešu parādzīmju diskonta likmei – 3.49% (sk. 19. att.). Procentu likmes un pieprasījumu valdības vērtspapīru sākotnējā tirgū ietekmēja naudas tirgus svārstības. Valsts kase procentu likmes būtiski nepaaugstināja, jo budžeta deficīts bija mazāks, nekā plānots, un papildu līdzekļu aizņemšanās nebija akūti nepieciešama. 3 gadu obligāciju vidējā svērtā peļņas likme valdības vērtspapīru sākotnējās izsolēs salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturksnī notikušajām izsolēm palielinājās par 6 bāzes punktiem (līdz 4.06%), bet 10 gadu obligāciju vidējā svērtā peļņas likme samazinājās par 5 bāzes punktiem (līdz 5.10%).

10 gadu obligāciju izsolēs banku pieteiktās minimālās un maksimālās peļņas likmes palielinājās, bet vidējā svērtā peļņas likme samazinājās tāpēc, ka tika pārdota tikai daļa no piedāvātā obligāciju apjoma. Sakarā ar mazo emisiju apjomu Latvijas valdības vērtspapīru apjoms apgrozībā samazinājās par 7.8% (līdz 375.8 milj. latu), turklāt parādzīmju apjoms palielinājās par 13.1%, to īpatsvaram šo vērtspapīru kopapjomā sasniedzot 14.5% (3. ceturkšņa beigās – 11.8%). 4. ceturkšņa beigās nozīmīgākie Latvijas valdības vērtspapīru īpašnieki joprojām bija Latvijas bankas (46.9%) un Latvijas Banka (30.6%).

19. attēls

IZSOLĒS PĀRDOTO VALDĪBAS VĒRTSPAPĪRU VIDĒJĀS SVĒRTĀS DISKONTA LIKMES UN FIKSĒTĀS PEĻNAS LIKMES (%)

- * 6 mēnešu parādzīmes
- * 12 mēnešu parādzīmes
- * 3 gadu obligācijas
- * 5 gadu obligācijas
- * 10 gadu obligācijas

Vērtspapīru peļņas likmes palielinājās. Īstermiņa vērtspapīru peļņas likmes ietekmēja procentu likmju kāpums naudas tirgū. Ilgtermiņa parāda vērtspapīru peļņas likmes Rīgas Fondu biržā palielinājās, jo tirgus dalībnieki uzskatīja, ka tām jābūt nedaudz augstākām gadījumā, ja valdībai būs vairāk jāaizņemas iekšzemes tirgū. 10 gadu valdības obligāciju pirkšanas un pārdošanas likmes otrreizējā vērtspapīru tirgū decembra beigās salīdzinājumā ar septembra beigām palielinājās no 5.00% un 4.80% līdz 5.10% un 5.05%. Vidēja termiņa obligāciju likviditāte bija mazāka nekā ilgtermiņa obligāciju likviditāte, tāpēc dažu emisiju likmes samazinājās.

Fiksētā ienākuma vērtspapīru apgrozījums Rīgas Fondu biržā saruka. Valdības vērtspapīru apgrozījums samazinājās par 25.4% (līdz 15.6 milj. latu), bet privāto fiksētā ienākuma vērtspapīru apgrozījums – 4.2 reizes (līdz 3.1 milj. latu). Aptuveni pusi no apgrozījuma veidoja darījumi ar valsts a/s "Latvijas Hipotēku un zemes banka" obligācijām, tika tirgotas arī *Nordic Investment Bank* un a/s "Latvijas Unibanka" obligācijas.

Latvijas otrās eiroobligāciju emisijas (dzēšana 2008. gadā) peļņas likme 4. ceturkšņa beigās bija 3.75% jeb par 9 bāzes punktiem augstāka nekā 3. ceturkšņa beigās un par 25 bāzes punktiem augstāka nekā Vācijas valdības vērtspapīru bāzes likme (starpība 3. ceturkšņa beigās – 56 bāzes punkti). Starpības samazinājumu noteica Vācijas valdības vērtspapīru bāzes likmes pieaugums par 40 bāzes punktiem sakarā ar pozitīviem signāliem par attīstīto valstu tautsaimniecības straujāku izaugsmi un iespēju efektīvāk izvietot kapitālu.

Latvijas Centrālajā depozitārijā reģistrēto publisko latos denominēto korporatīvo parāda vērtspapīru atlikums 4. ceturkšņa beigās bija 101.8 milj. latu jeb par 4.1% lielāks nekā iepriekšējā ceturkšņa beigās. Tika reģistrētas divas jaunas emisijas – a/s "Latvijas Unibanka" īstermiņa noguldījumu sertifikātu emisija 5.0 milj. latu apjomā (līdz 2003. gada beigām izplatīti 2.0 milj. latu) un a/s "Nord/LB Latvija" 5 gadu obligāciju emisija 5 milj. latu vērtībā (līdz 2003. gada beigām izplatīti 0.9 milj. latu).

Rīgas Fondu biržas kapitalizācijas indekss *Dow Jones Riga Stock Exchange* (DJRSE) pazeminājās par 0.4% (līdz 228.4 punktiem), bet kapitalizācija saruka par 0.8% (līdz 608.3 milj. latu). Akciju cenas kritās, jo mazinājās akciju pieprasījums – lai gan kopējais akciju apgrozījums biržā pieauga no 20.0 milj. latu 3. ceturksnī līdz 32.9 milj. latu 4. ceturksnī, aptuveni 75% no apgrozījuma veidoja darījums ar a/s

"Latvijas Gāze" akcijām. Pieprasījuma samazināšanos pārējos darījumos noteica akciju cenu straujais kāpums (2003. gadā DJRSE pieauga par 41.8%), tāpēc investori neriskēja un nogaidīja.

Banku sektors

4. ceturkšņa beigās Latvijas Republikā bija reģistrētas 22 bankas, *Nordea Bank Finland Plc* Latvijas filiāle un 28 krājaizdevu sabiedrības.

Banku sektora apmaksātais pamatkapitāls decembra beigās bija 308.6 milj. latu (par 1.5% vairāk nekā septembra beigās). Ārvalstu kapitāla īpatsvars banku sektora apmaksātajā pamatkapitālā palielinājās par 0.5 procentu punktiem (līdz 53.7%).

Pārskata ceturksnī turpināja augt visi nozīmīgākie kredītiestāžu darbības rādītāji, t.sk. aktīvi (neieskaitot aktīvus pārvaldīšanā) – par 7.0% (līdz 5 720.6 milj. latu), izsniegto kredītu atlikums (ieskaitot tranzītkredītus) – par 12.0% (līdz 3 004.2 milj. latu) un noguldījumu atlikums – par 4.2% (līdz 3 733.1 milj. latu). Kredītiestāžu kapitāls un rezerves pieauga par 27.6 milj. latu (līdz 482.9 milj. latu). Kredītiestāžu peļņa bija 18.8 milj. latu (par 9.9% vairāk nekā iepriekšējā gada 4. ceturksnī).

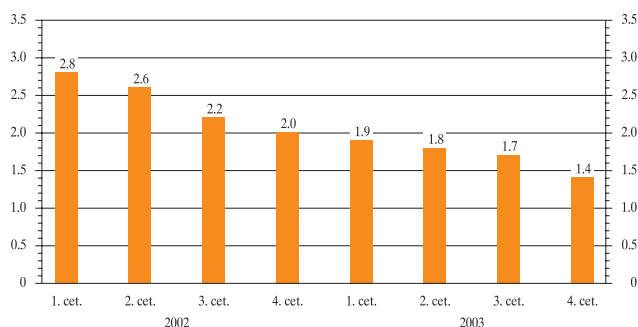
Banku pelnītspējas rādītāji būtiski nemainījās. Kapitāla atdeve (ROE) decembrī bija 16.7% un banku aktīvu atdeve (ROA) – 1.4% (septembrī attiecīgi 16.9% un 1.5%). Kapitāla pietiekamības rādītājs bija 11.7% (3. ceturkšņa beigās – 12.2%).

Galvenie banku ienākumu avoti ar gandrīz nemainīgu īpatsvaru kopējos banku ienākumos 4. ceturksnī bija procentu ienākumi par kredītiem nebankām (39.4%) un komisijas naudas ienākumi (25.6%). Savukārt ienākumu no finanšu instrumentu tirdzniecības darījumiem īpatsvars palielinājās līdz 11.2%.

Lai gan kredītēšanas apjoms pieauga, kredītu kvalitāte 4. ceturksnī turpināja uzlaboties. Standarta kredītu īpatsvars kopējā kredītportfelī palielinājās (par 0.3 procentu punktiem; līdz 97.6%), sarūkot gan ienākumus nenesošo kredītu apjoma absolūtajai summai, gan īpatsvaram (sk. 20. att.).

20. attēls

IENĀKUMUS NENESOŠIE KREDĪTI (pret kredītu atlikumu; %)

Speciālo uzkrājumu nebankām īpatsvars samazinājās līdz 1.2% (3. ceturkšņa beigās – 1.5%) no tām izsniegto kredītu atlikuma. Speciālie uzkrājumi nebankām 4. ceturkšņa beigās sedza 89.4% no ienākumus nenesošo kredītu apjoma.

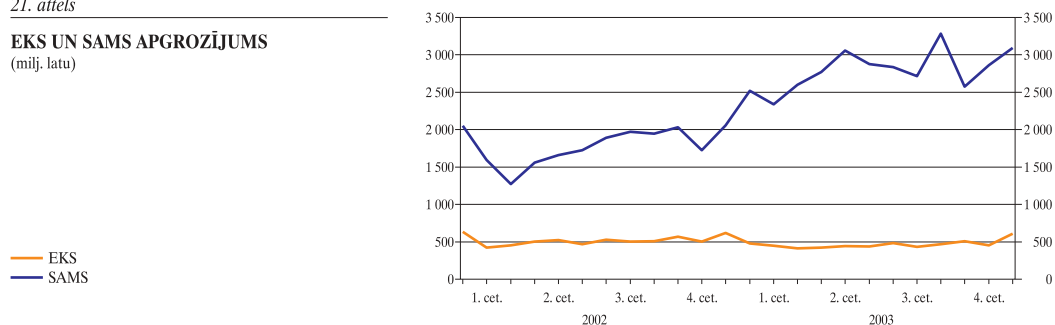
LATVIJAS BANKAS STARPANKU MAKSĀJUMU SISTĒMU STATISTIKA

2003. gadā Latvijas Bankas starpbanku automatizētajā maksājumu sistēmā (SAMS) un elektroniskajā klīringa sistēmā (EKS) tika apstrādāti 14.9 milj. maksājumu, kuru summa bija 39.1 mljrd. latu. Starpbanku maksājumu sistēmu apjoma kāpumu

galvenokārt noteica apgrozījuma pieaugums SAMS, kur tika apstrādāti liela apjoma starpbanku maksājumi un darījumi Latvijas Bankas monetārās politikas īstenošanai. SAMS apstrādāto maksājumu īpatsvars abu Latvijas Bankas norēķinu sistēmu apgrozījumā pieauga un 2003. gada decembrī sasniedza 83.6% (2002. gada decembrī – 76.9%; sk. 21. att.). Latvijas Bankas maksājumu sistēmās, tāpat kā iepriekšējā gadā, lielāko daļu veidoja EKS apstrādātie maksājumi (sk. 22. att.).

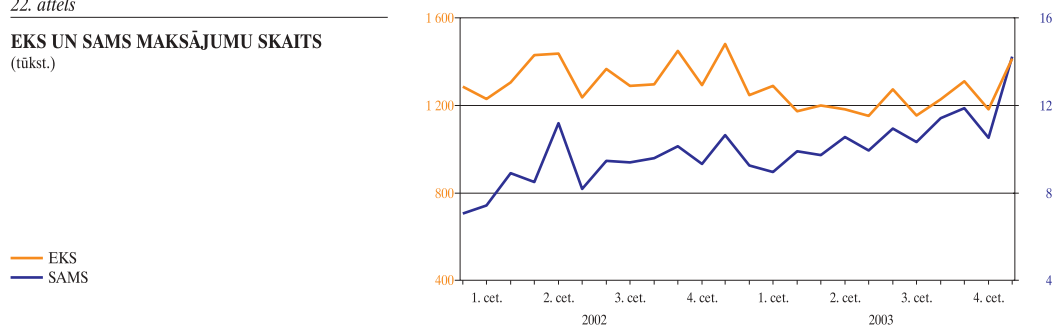
21. attēls

EKS UN SAMS APGROZĪJUMS (milj. latu)

22. attēls

EKS UN SAMS MAKSĀJUMU SKAITS (tūkst.)

SAMS apstrādāto maksājumu apjoms 2003. gadā salīdzinājumā ar 2002. gadu pieauga par 12.0 mljrd. latu (līdz 33.5 mljrd. latu; par 56.0% vairāk nekā 2002. gadā). Šādu kāpumu izraisīja galvenokārt tas, ka 2003. gadā palielinājās starpbanku darījumu un banku operāciju ar Latvijas Banku apjoms, ko noteica pieaugošais privātā sektora un valdības pieprasījums pēc latu resursiem. SAMS apstrādāto maksājumu skaits salīdzinājumā ar 2002. gadu pieauga par 16.3% un sasniedza 127.7 tūkst. Šo kāpumu nodrošināja gan starpbanku, gan klientu maksājumu skaita pieaugums (attiecīgi 22.5% un 13.3%). SAMS apstrādāto starpbanku un klientu maksājumu skaits bija attiecīgi 40.3% un 59.7%, bet apjoms – 78.9% un 21.1%. 2003. gadā bankas SAMS veica arvien lielāka apjoma maksājumus. Maksājumu skaits, kuru summa pārsniedz 1 milj. latu, pieauga par 30.0%, savukārt tādu apstrādāto maksājumu skaits, kuru summa nepārsniedz 10 tūkst. latu, samazinājās par 9.7%. 2003. gadā SAMS pieejamība uzlabojās (līdz 99.8%). SAMS noraidīto maksājumu īpatsvars veidoja tikai 0.1% no visiem sistēmā apstrādātajiem maksājumiem. Tika noraidīti 158 maksājumi (par 148 maksājumiem mazāk nekā 2002. gadā). Maksājumi SAMS tika noraidīti gadījumos, ja maksājuma rikojumi bija sagatavoti kļūdaini.

2003. gadā EKS tika apstrādāti 14.8 milj. maksājumu 5.6 mljrd. latu apjomā (attiecīgi par 8.0% un 10.3% mazāk nekā 2002. gadā). EKS apstrādāto maksājumu apjoma samazinājumu izraisīja dažu banku vienošanās savstarpējos maksājumus veikt ārpus EKS. 2003. gadā EKS par 27.0% pieauga budžeta maksājumu skaits (līdz 4.1 milj. maksājumu, kuru kopējā summa bija 1.3 mljrd. latu). To skaita un apjoma īpatsvars EKS bija attiecīgi 27.7% un 23.0%. Lai gan iepriekšējos gados noraidīto maksājumu skaits EKS bija nenozīmīgs (2002. gadā – 0.1%), 2003. gadā tas samazinājās līdz 0.02% jeb 2 903 maksājumiem no visiem EKS apstrādātajiem maksājumiem. Savukārt atmaksāto maksājumu skaits 2003. gadā salīdzinājumā ar

2002. gadu nemainījās (38.3 tūkst. maksājumu jeb 0.3% no visiem EKS apstrādātajiem maksājumiem). Atmaksātie maksājumi ir tādi maksājumi, kurus saņēmēja banka nevar izpildīt, jo tie nesatur visu to izpildei nepieciešamo informāciju. Saņemot šādus maksājumus no EKS, banka tos noraida un saņemtos naudas līdzekļus atmaksā atpakaļ maksātāja bankai.

KREDĪTIESTĀŽU MAKSĀJUMU STATISTIKA

Maksāšanas līdzekļi

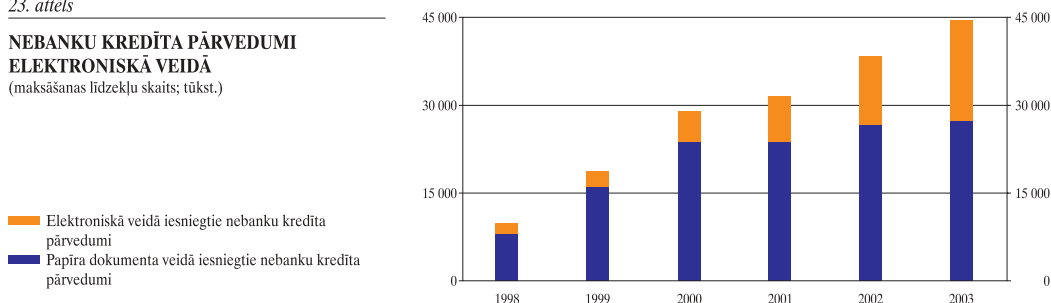
Starpbanku kredīta pārvedumu skaits 2003. gadā salīdzinājumā ar 2002. gadu pieauga par 25.5% (līdz 304.6 tūkst.), bet to apjoms – par 72.1% (līdz 263.6 mljrd. latu). Joprojām dominēja ārvalstu valūtās veiktie starpbanku kredīta pārvedumi (91.2% no starpbanku kredīta pārvedumu skaita un 93.2% no to apjoma). Gan skaita, gan apjoma kāpumu noteica banku aktivitāte valūtas tirgū, ko galvenokārt izraisīja eiro un ASV dolāra kursa svārstības. Šādu pārvedumu skaits palielinājās par 45.9% (līdz 209.7 tūkst.), bet to apjoms – 2.1 reizi (līdz 128.5 mljrd. latu). Banku kredīta pārvedumi valūtas tirgū veidoja arī lielāko daļu no visiem starpbanku kredīta pārvedumiem (68.8% no kopskaita un 48.7% no apjoma).

2003. gadā, līdzīgi kā iepriekšējos periodos, lielāko daļu no visiem nebanku maksāšanas līdzekļiem veidoja nebanku kredīta pārvedumi elektroniskā veidā (48.3% no kopskaita un 99.0% no apjoma). To skaits turpināja pieaugt un gada beigās sasniedza 44.5 milj. (par 15.7% vairāk nekā iepriekšējā gadā) ar kopējo summu 213.8 mljrd. latu (par 30.9% vairāk nekā 2002. gadā). Līdzīgi kā iepriekšējos gados, elektroniskā veidā veikto nebanku kredīta pārvedumu skaita lielākā daļa (87.4%) bija maksāšanas līdzekļi latos, kaut gan to apjoms sasniedza tikai 16.5%. Lai gan joprojām visplašāk izmantotie klientu kredīta pārvedumi bija tie, kas veikti, pamatojoties uz klientu maksājuma rīkojumiem papīra dokumenta veidā vai pašu banku maksājumiem klientiem, klientu kredīta pārvedumu pieaugumu galvenokārt noteica elektroniskā veidā iesniegtie kredīta pārvedumi (elektroniskie bankas pakalpojumi, internetbankas, telefonbankas, t.sk. mobilās bankas, pakalpojumi), kuru skaits pieauga par 46.4%, bet apjoms – par 44.9%. Elektroniskā veidā iesniegto kredīta pārvedumu īpatsvars kopējā elektroniskā veidā veikto nebanku kredīta pārvedumu kopapjomā un kopskaitā katru gadu palielinās (sk. 23. un 24. att.). 2003. gadā to apjoms jau bija lielāks nekā papīra dokumenta veidā iesniegto kredīta pārvedumu apjoms.

23. attēls

NEBANKU KREDĪTA PĀRVEDUMI ELEKTRONISKĀ VEIDĀ

(maksāšanas līdzekļu skaits; tūkst.)

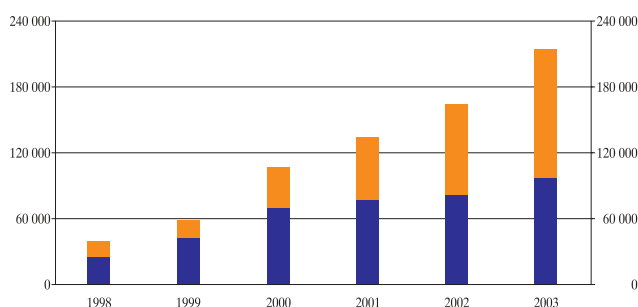
No klientu elektroniskā veidā iesniegtajiem kredīta pārvedumiem visstraujāk (par 98.6%; līdz 7.3 milj.) pieauga to maksājumu skaits, kuri veikti, izmantojot bankas pakalpojumus internetā. Šādu maksājumu apjoms pieauga par 69.1% (līdz 62.5 mljrd. latu) un veidoja 53.5% no visu klientu elektroniskā veidā iesniegto kredīta pārvedumu apjoma. Elektronisko bankas pakalpojumu (jeb sistēmas "klients-banka" maksājumu) skaits palielinājās par 22.4% (līdz 9.8 milj.), bet to

24. attēls

**NEBANKU KREDĪTA PĀRVEDUMI
ELEKTRONISKĀ VEIDĀ**

(maksāšanas līdzekļu apjoms; milj. latu)

Elektroniskā veidā iesniegtie nebanku kredīta pārvedumi
Papīra dokumenta veidā iesniegtie nebanku kredīta pārvedumi

apjoms pieauga par 24.3% (līdz 54.2 mljrd. latu). Telefonbankas pakalpojumus 2003. gadā joprojām piedāvāja septiņas bankas, t.sk. trīs bankas piedāvāja arī mobilās bankas pakalpojumus. Lai gan šādu pakalpojumu skaits pieauga par 27.1% (līdz 99.0 tūkst.) un apjoms – 2.0 reizes (līdz 147.2 milj. latu), to īpatsvars elektroniskā veidā iesniegto kredīta pārvedumu kopējā skaitā un apjomā saglabājās neliels (attiecīgi 0.2% un 0.1%). Šāda elektroniskā veidā iesniegto kredīta pārvedumu attīstība liecina, ka arvien vairāk klientu maksājumu veikšanai izvēlas modernus un ērtus sakaru līdzekļus.

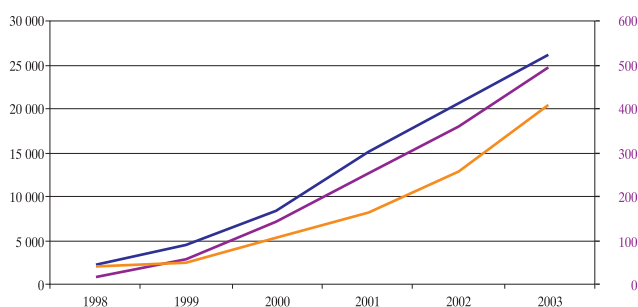
2003. gadā būtiski pieauga ar norēķinu kartēm veikto darījumu (maksājumi ar norēķinu kartēm, skaidrās naudas izmaksas un naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem) skaits (sk. 25. att.) un apjoms.

25. attēls

**AR NORĒĶINU KARTĒM VEIKTO
DARĪJUMU SKAITS**

(tūkst.)

Maksājumi ar norēķinu kartēm
Skaidrās naudas izmaksas
Naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem

Visstraujāk palielinājās ar norēķinu kartēm veikto maksājumu skaits (par 57.2%; līdz 20.4 milj.). Šo maksājumu apjoms sasniedza 319.5 milj. latu – par 44.3% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Ar norēķinu kartēm veikto maksājumu vidējā summa bija 15.70 latu (2002. gadā – 17.11 latu; 2001. gadā – 20.79 lati), liecinot, ka norēķinu kartes arvien biežāk tiek izmantotas nelieliem ikdienas pirkumiem, par kuriem tradicionāli liela daļa sabiedrības norēķinās skaidrā naudā. 95.0% no kopējā ar norēķinu kartēm veikto maksājumu skaita tika veikti latos, bet šo maksājumu apjoms sasniedza 59.6% no kopējā ar norēķinu kartēm veikto maksājumu apjoma. Visbiežāk izmantotais karšu darījumu veids joprojām bija skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem (26.0 milj.), tomēr salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu šādu darījumu skaits un apjoms pieauga vismazāk – attiecīgi par 26.4% un 38.9% (līdz 1.2 mljrd. latu). No bankomātiem veikto naudas līdzekļu pārvedumu skaits palielinājās par 37.2% (līdz 493.0 tūkst.), bet apjoms – par 44.2% (līdz 7.5 milj. latu).

Bankas 2003. gadā līdztekus kredīta pārvedumiem un darījumiem ar maksājumu kartēm klientiem piedāvāja arī citus elektroniskos maksāšanas līdzekļus (regulāros un tiešā debeta maksājumus), tomēr to lietošana nebija plaši izplatīta.

Regulāro maksājumu skaits 2003. gadā pieauga par 49.6% (līdz 449.0 tūkst.), bet to apjoms saruka par 32.5% (līdz 445.8 milj. latu). Latos veikto maksājumu skaits sasniedza 95.5% no kopējā regulāro maksājumu skaita un apjoms – 84.7%.

2003. gadā regulāro maksājumu pakalpojumus Latvijā piedāvāja 10 banku (par vienu banku vairāk nekā iepriekšējā gadā). 2003. gadā tiešā debeta maksājumu skaits palielinājās 2.2 reizes (līdz 362.6 tūkst.) un apjoms – 2.9 reizes (līdz 16.2 milj. latu). Tiešā debeta maksājumus 2003. gadā piedāvāja septiņas bankas.

Tirdzniecības finansēšanas darījumu skaits palielinājās par 28.0% (līdz 3.2 tūkst.), bet apjoms – par 23.2% (līdz 158.5 milj. latu). Čeku un pārējo debeta maksājumu izmantošana salīdzinājumā ar 2002. gadu samazinājās.

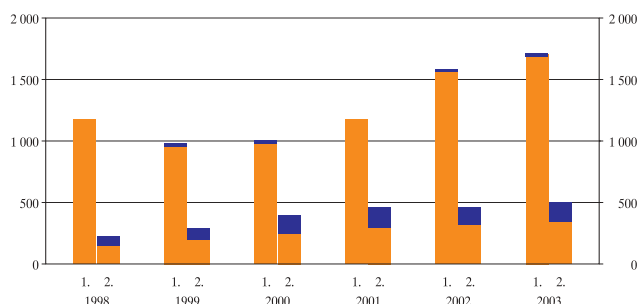
Klientu konti

2003. gada beigās bankās atvērto klientu norēķinu kontu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu pieauga par 8.1% (līdz 2.2 milj.). Kāpumu galvenokārt noteica rezidentu norēķiniem latos atvērto kontu skaita pieaugums (par 8.3%; kontu skaita dinamiku sk. 26. att.). Noguldījumu atlikums klientu norēķinu kontos palielinājās par 23.3% (līdz 2.5 mljrd. latu). To galvenokārt ietekmēja rezidentu nebanku latos veikto noguldījumu atlikuma pieaugums (par 28.4%; līdz 607.8 milj. latu) un nerezidentu nebanku ārvalstu valūtās veikto noguldījumu atlikuma kāpums (par 20.4%; līdz 1.5 mljrd. latu).

26. attēls

NEBANKU KONTU SKAITS
(perioda beigās; tūkst.)

1. Norēķiniem latos
2. Norēķiniem ārvalstu valūtās
— Rezidentu
— Nerezidentu

2003. gada beigās rezidentu kontu skaits sasniedza 91.9% no nebanku kontu kopskaita (2002. gada beigās – 91.4%), bet rezidentu noguldījumu atlikums bija 37.9%. Rezidentu nebanku kontu debeta atlikums veidoja 86.2% no nebanku kontu debeta atlikuma (2002. gada beigās – 81.1%).

2003. gadā klientu kontu skaits norēķiniem latos sasniedza 1.7 milj. (77.7% no nebanku kontu kopskaita). Noguldījumu atlikums bija lielāks norēķiniem ārvalstu valūtās atvērtajos nebanku kontos (1.9 mljrd. latu jeb 74.7% no kopējā nebanku noguldījumu atlikuma), un to noteica nerezidentu noguldījumu atlikums.

Bankās atvērto citu kredītiestāžu norēķinu (vostro) kontu kopskaitis 2003. gada beigās salīdzinājumā ar 2002. gada beigām palielinājās par 11.1% (līdz 1.0 tūkst.). Noguldījumu atlikums kredītiestāžu kontos bija 83.3 milj. latu (2.9 reizes vairāk nekā 2002. gada beigās).

Banku konti citās bankās

2003. gada beigās citās bankās atvērto banku norēķinu (nostro) kontu kopskaitis salīdzinājumā ar 2002. gadu pieauga par 6.0% (līdz 1.5 tūkst.). Kontu skaits iekšzemes bankās gandrīz nemainījās. Ārvalstu bankās atvērto banku norēķinu kontu skaits pieauga par 8.0%. 22.5% no banku kontu kopskaita bija iekšzemes bankās atvērtie konti, 20.5% – ES valstu monetārajās finanšu institūcijās atvērtie konti un 57.0% – konti citu valstu bankās. 6.8% no bankās atvērto kontu kopskaita bija konti norēķiniem latos.

Noguldījumu atlikums banku kontos citās bankās 2003. gada beigās sasniedza

609.6 milj. latu (par 15.3% vairāk nekā 2002. gada beigās), t.sk. 60.1% bija banku kontu noguldījumu atlikums citu valstu (izņemot ES valstis) bankās.

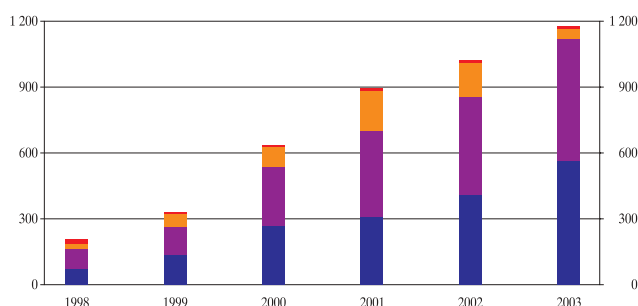
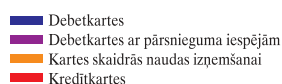
Norēķinu kartes

Apdrozībā esošo norēķinu karšu skaits Latvijā 2003. gada beigās pieauga par 15.1% un sasniedza 1.2 milj. Norēķinu kartes klientiem piedāvāja 22 bankas (2002. gadā – 21). 60.4% no karšu kopskaita bija divu banku izsniegtās norēķinu kartes.

47.7% (561.1 tūkst.) bija debetkartes, 47.3% (556.9 tūkst.) – debetkartes ar pārsnieguma iespējām, 4.3% (50.2 tūkst.) – kartes skaidrās naudas izņemšanai un 0.7% (8.0 tūkst.) – kredītkartes (sk. 27. att.).

27. attēls

NORĒĶINU KARŠU SKAITS (perioda beigās; tūkst.)

2003. gadā strauji pieauga apdrozībā esošo debetkaršu un debetkaršu ar pārsnieguma iespējām skaits. Debetkaršu skaits palielinājās par 38.7%, bet debetkaršu ar pārsnieguma iespējām skaits – par 23.9%. Tik strauju debetkaršu un debetkaršu ar pārsnieguma iespējām skaita kāpumu izraisīja atsevišķu banku politika, nomainot kartes skaidrās naudas izņemšanai ar norēķinu kartēm. Karšu skaits skaidrās naudas izņemšanai samazinājās 3.1 reizi. Saruka arī apdrozībā esošo kredītkaršu skaits (par 16.2%), un to galvenokārt noteica straujš kredītkaršu norēķiniem ārvalstu valūtā skaita kritums (par 43.3%), jo tās tika pārklasificētas par kartēm ar debeta funkcijām.

Bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas

Latvijā 2003. gada beigās bija pieejami 868 bankomāti (par 3.1% vairāk nekā 2002. gada beigās). Lielai daļai bankomātu tika pilnveidotas funkcijas, un 2003. gada beigās jau 773 bankomāti (89.1% no visiem bankomātiem) bija daudzfunkcionāli, nodrošinot dažādus bankas pakalpojumus, t.sk. iespēju klientiem veikt naudas līdzekļu pārvedumus. Šādu bankomātu skaits 2003. gadā pieauga par 27.1%.

Norēķinu karšu pieņemšanas vietu skaits palielinājās par 23.3% (līdz 10.3 tūkst.). Šo kāpumu nodrošināja elektronisko norēķinu karšu pieņemšanas vietu (ar iespēju veikt norēķinu karšu autorizāciju tiešsaistes režīmā) skaita pieaugums par 26.3% (līdz 9.3 tūkst.). Reljefa spiedņu skaits gandrīz nemainījās.

2003. gada beigās četras bankas apkalpoja savus bankomātu tīklus un divas bankas – norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīklus, bet pārējās bankas izmantoja SIA "Banku servisa centrs" pakalpojumus. Kopš 2003. gada sākuma a/s "Baltijas karšu centrs" pārtrauca darbību un SIA "Banku servisa centrs" kļuva par vienīgo maksājumu karšu apstrādes centru Latvijā.

**LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS
AKTUALITĀTES (2003. GADA 4. CETURKSNIS)****9. oktobris**

Latvijas Bankas valde apstiprināja "Elektroniskā veidā iesniedzamo nebanku statistisko dokumentu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumus" (spēkā ar 01.01.2004.).

16. oktobris

Latvijas Bankas valde pieņēma lēmumu "Par "Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējās izvietošanas noteikumiem konkurējošās daudzscenu izsolēs".

6. novembris

Latvijas Bankas valde apstiprināja "Parādnieku reģistra uzturēšanas kārtību".

13. novembris

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Latvijas Bankas organizētās vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumus" jaunā redakcijā (spēkā ar 09.01.2004.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Latvijas Bankas lombarda kredītu izsniegšanas noteikumu" un "Banku termiņnoguldījumu Latvijas Bankā pieņemšanas noteikumu" grozījumus (spēkā ar 09.01.2004.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja ""Transporta un starpniecības pakalpojumu ceturkšņa pārskata" sagatavošanas noteikumus" jaunā redakcijā (spēkā ar 01.01.2004.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja ""Mēneša pārskata par fizisko personu noslēgtajiem līgumiem darbam ārvalstīs" sagatavošanas noteikumus" (spēkā ar 01.01.2004.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Informācijas par nebanku ārējiem maksājumiem sagatavošanas noteikumu", ""Ārējo ieguldījumu ceturkšņa pārskata" sagatavošanas noteikumu" un ""Ārējo ieguldījumu gada pārskata" sagatavošanas noteikumu" grozījumus (spēkā ar 01.01.2004.).

INTRODUCTION

In the fourth quarter of 2003, Latvia continued to enjoy significant economic growth. The growth rate of the financial sector and money supply accelerated. The high domestic demand and a gradual increase in external demand ensured a 7.4% growth of GDP year-on-year (7.3% in the third quarter).

An increasing demand in some of Latvia's export markets pushed up the growth rate of exports which slightly exceeded that of imports year-on-year (17.8% and 15.8%, respectively).

Domestic demand still benefited from the development of lending, with the monthly growth in lending remaining high. Nevertheless, the high base determined a gradual slow-down of the annual growth rate of loans (from 40.5% at the end of September to 37.5% at the end of December). Mortgage lending and industrial credit dominated; however, the rise in short-term loans in the fourth quarter was also considerably steeper than during the previous periods. Increased lending did not impair the quality of loans. The share of non-performing loans in total loans decreased to 1.4%.

A relatively high boost in consumer prices resulted from an increase in prices for unprocessed foodstuffs and a significant appreciation of the euro. As a result, annual inflation grew from 3.1% in September to 3.6% in December.

Although the budgetary expenditure went up markedly in the fourth quarter and a 103.2 million lats fiscal deficit formed in the general government consolidated budget in 2003, it was still considerably lower than planned and amounted to only 1.8% of GDP (131.1 million lats or 2.5% in 2002).

The growth of Latvia's economy was determined by favourable economic conditions and a robust performance of the financial sector.

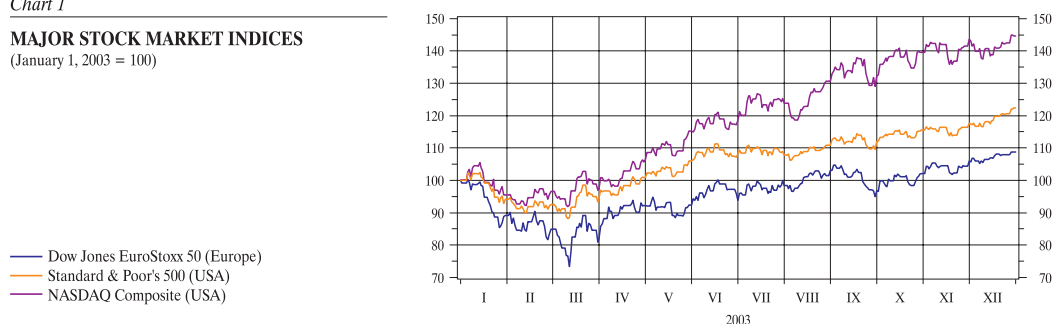
EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

In the fourth quarter, the global economy continued to follow the recovery trend that started in the third quarter. At the end of the quarter, the most significant economic indicators reflected acceleration of the economic activity in the US, Japan and the euro area. Nevertheless, the base rates in the US and the euro area remained unchanged, while the Bank of England, in response to the steep growth in demand, raised the base rate by 25 basis points in November (to 3.75%). Inflation within economically significant regions remained at a relatively low level.

Positive developments were observed in global stock markets as further improvement of the economic indicators continued. Despite several corporate scandals, stock markets both in Europe and in the US continued to grow. In comparison with the beginning of the reporting period, at the end of December Dow Jones EuroStoxx 50 and S&P 500 rose by 14% and 8%, respectively, whereas NASDAQ Composite picked up 12% (see Chart 1). The Japanese stock market index NIKKEI 225, in turn, grew by 3%.

The most significant changes in the foreign exchange markets started at the end of September 2003. One of the impulses for such market developments was the view held by finance ministers and central bank representatives of the largest world countries that the financial markets required higher exchange rate flexibility. During the fourth quarter, the US dollar rate weakened considerably against all major world currencies in the foreign exchange markets. The fall of the US dollar was especially pronounced in November and December when the euro and the

Chart 1

MAJOR STOCK MARKET INDICES
 (January 1, 2003 = 100)

pound sterling appreciated by approximately 8% against the US dollar, while the US dollar depreciated by 2% against the Japanese yen. The Bank of Japan continued currency interventions in order to prevent strengthening of the Japanese yen against the US dollar, spending 6.6 trillion Japanese yens for this purpose in the fourth quarter.

As a result of strengthening of the global economy in 2003, the demand for oil grew, especially in China. The demand for oil increased by 1.9% year-on-year (more than in the previous two quarters), and, at the same time, the volume of production and exports of Iraqi oil rose substantially.

According to producer survey data, a rapid recovery of the US industrial sector continued in the fourth quarter; in December, ISM index jumped to the highest level in the last 20 years (63.4). Out of 20 branches of industry included in the survey, 17 displayed accelerating activity rates. The industrial production output registered a 2.7% increase year-on-year in December. Business confidence in the US services sector and consumer confidence also improved. Nevertheless, GDP growth rate slowed down in comparison with the steep increase in the previous quarter (from 8.2% to 4.0%). Private consumption continued to be one of the decisive factors contributing to economic growth, however, its growth rate also decelerated from 6.9% to 3.2%. Net exports also had a favourable impact on GDP growth, and the foreign trade deficit shrank significantly in November, mainly due to a sharp increase in exports. Analysts explain this unexpected rise in exports with the strengthening of the global demand (especially in Asian countries) and the significant depreciation of the US dollar. The labour market had not yet stabilised in the fourth quarter, and the low demand within this market did not foster more rapid growth of the economy. Initial jobless claims started to decrease gradually, although almost no new jobs were created in the fourth quarter. The US Federal Reserve System has already stressed several times that improvement of the labour market is one of the most significant prerequisites for raising the base rate. It has not yet happened, therefore, the base rate set by the Federal Reserve System remained low in the fourth quarter (1%).

GDP of the euro area countries grew by 0.3% in comparison with the previous quarter. Short-term indicators suggested expansion of the economic activity in the euro area. Although in the fourth quarter the outcomes of the business confidence survey in manufacturing and the services sector were better than in the previous quarter, some of them deteriorated in December (for example, the industrial confidence indicator of the European Commission). PMI, in its turn, continued to grow for the sixth consecutive month confirming an uplift of activity in this sector.

According to the surveys of the European Commission, consumer confidence remained broadly unchanged in the fourth quarter. The population became slightly more pessimistic in assessing future financial opportunities, yet, the overall evalu-

ation of the economic situation did not change and that of employment prospects even improved.

In the fourth quarter, Germany's GDP increased by 0.2% quarter-on-quarter. Initially more notable growth was forecast, yet with the volume of retail trade turnover shrinking in October and November, the GDP forecast was lowered. In the third quarter, exports contributed to GDP growth, whereas in the fourth quarter exports remained broadly unchanged and imports, by contrast, grew significantly. At the same time, the outcomes of the industrial confidence surveys pointed to increasing economic activity.

At the end of 2003, the economic activity in the United Kingdom accelerated. In the fourth quarter, its GDP grew by 0.9% quarter-on-quarter (2.7% year-on-year). Although the data on GDP by expenditure are yet to become available, a rapidly increasing retail trade turnover indicates that GDP growth in the fourth quarter was also primarily determined by private consumption. GDP of Sweden, in turn, increased by 2.3% quarter-on-quarter, whereas that of Denmark picked up 0.3%.

Japan experienced acceleration of economic activity in the fourth quarter, and its GDP grew 3.4% driven by a significant upturn in exports and investment. The industrial production output in the fourth quarter increased considerably, and industrial confidence and production indicators improved also in other sectors of the economy.

The economies of the Central and Eastern Europe continued their recovery in the fourth quarter and the process was significantly influenced by terms of trade and, in part, by an improving external economic environment. The high euro exchange rate still had a favourable impact on Polish exporters, and the annual export growth rate in the fourth quarter reached 27.8%. Private consumption also remained high, positively influencing both the domestic producers and the services sector. In the fourth quarter, the growth rates of the industrial production output and retail trade turnover were 12.1% and 12.4%, respectively. Hungary continued to enjoy an expanding economic activity that had started in the third quarter, due to both improved export opportunities and relatively high domestic demand. The Slovenian economy started to recover, with growth rates of exports and industrial production output slightly increasing. Domestic demand in Slovakia remained low due to steep price increases, whereas the overall economic growth was mainly influenced by the significant boost in exports.

Primarily stimulated by domestic demand and increased exports, Estonia's economy continued to grow. The annual GDP growth rate, however, remained lower than in the corresponding period of 2002. In the fourth quarter, the industrial production growth rate was still relatively high (10.6%). At the end of 2003, Estonian exports were facilitated by a slight rise in the exports of foreign subcontracting where the slow growth had been one of the impeding factors for exports in the previous periods. In the fourth quarter, exports of Estonian goods increased by 11.0%. Positive trends were observed also in the transit services sector where oil transit as well as other freight transit increased. Investment growth remained high. Indirect evidence of that was the annual growth in the construction volume and a steep rise in registration of new transport vehicles. In the fourth quarter, Estonia's GDP grew by 5.8%.

Lithuania experienced an especially rapid economic growth in the fourth quarter. The annual GDP growth rate rose to 10.6%, and almost all economic sectors developed buoyantly. The growth was determined by both domestic (private consumption and investment) and external demand. In breakdown by sector, the increase in the value added was the most substantial in industry, construction and

trade. Industrial production in the fourth quarter picked up 19.3% year-on-year, largely influenced by a swift advancement of woodworking, metal working and manufacture of machinery and equipment. Annual growth of exports in the fourth quarter stood at 10.5%. Despite the rapid growth, consumer price deflation still prevailed in Lithuania largely due to the strong euro and a drop in prices for certain groups of products (for example, telecommunications services).

Economic growth of Russia also accelerated significantly during the fourth quarter and its annual GDP growth rate amounted to 7.6%. Exports rose 26.4%, whereas industrial production output picked up 7.4%. Development of private consumption was affected by an increase in real disposable income of the population (17.9%) due to higher wages and salaries as well as repayments of wage arrears. The retail trade turnover grew by 7.5%. Investment in fixed assets gained 13.4%, having an impact also on the construction sector where the production output grew by 14.4%.

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

Foreign Trade and Competitiveness

In the fourth quarter, Latvia's foreign trade turnover continued to improve (totaling 1 260.2 million lats), although the pace was slightly lower in comparison with the preceding quarters of 2003. Exports of goods increased more rapidly than imports year-on-year (17.8% and 15.7%, respectively). Growth in exports was the largest to the group of other countries (26.4%; mainly to Estonia and Lithuania). The exports to Estonia primarily expanded on account of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and textiles and textile articles, whereas to Lithuania on account of base metals and articles of base metals, foodstuffs and pharmaceutical products. The exports of goods to the EU countries registered a significant rise (13.4%, mainly to the UK, Denmark and Italy). To the UK, mostly wood and to Denmark wood and articles of wood, furniture, and textiles and textile articles were exported. Latvia's most significant partners in exports of goods in the fourth quarter were the UK, Germany, Sweden, Lithuania and Estonia.

In comparison with the preceding quarter, the growth in exports and imports of goods was moderate (5.0% and 4.7%, respectively).

In the fourth quarter, Latvia's exports of goods were still dominated by wood and articles of wood, textiles and textile articles, base metals and articles of base metals, machinery and mechanical appliances, electrical equipment. Exports gained 66.0 million lats year-on-year, and half of the rise was driven by the pickup in exports of wood and articles of wood (mainly sawn wood), machinery and mechanical appliances, electrical equipment. Exports of wood and articles of wood grew mainly due to a higher volume and prices, whereas exports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment increased on account of larger volume.

In the fourth quarter, the export unit value picked up 6.6% year-on-year. Exports expanded primarily due to the increase in their volume (10.5%).

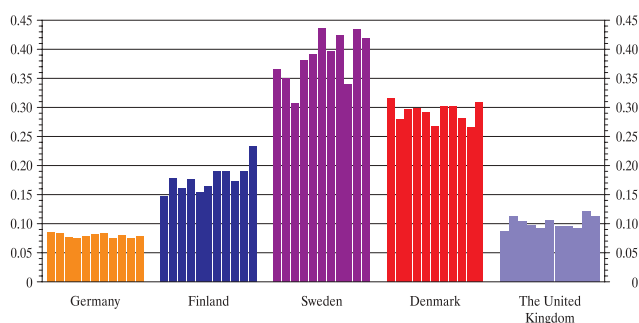
In the fourth quarter, the index of the real effective exchange rate of the lats, as measured against the currencies of the principal trade partners, slightly declined quarter-on-quarter, while the total annual decrease stood at 4.6%. The most significant changes in the index of the real effective exchange rate of the lats were experienced in December when the index dropped 2.4 percentage points month-on-month. The decline in the index of the real effective exchange rate of the lats was still determined by changes in the nominal exchange rate of the lats, whereas

the index of the relative price changes slightly increased (1.3 percentage points year-on-year; 0.8 percentage points quarter-on-quarter). The index of the nominal effective exchange rate of the lats, in turn, declined 5.8% year-on-year and 1.4% quarter-on-quarter. That, as well as Latvia's stable and growing shares in the markets of principal trade partners (see Chart 2) point to favourable competitiveness of Latvian exporters in the main foreign markets.

Chart 2

LATVIA'S EXPORT MARKET SHARES IN THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION

(Q1 of 2001–Q3 of 2003; in real terms; %)

Machinery and mechanical appliances, electrical equipment, transport vehicles, the output of the chemical and allied industries, base metals and articles of base metals, and mineral products were the main goods imported. There was a 111.9 million lats rise in imports of all commodity groups year-on-year, except for mineral products (their imports dropped 10.2 million lats). The most significant growth was experienced in imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment (33.0 million lats), transport vehicles (17.7 million lats), base metals and articles of base metals (13.4 million lats), and the output of the chemical and allied industries (10.8 million lats). Imports of base metals and articles of base metals grew largely due to a rise in import prices, those of machinery and mechanical appliances and electrical equipment rose on account of increased volume, whereas imports of the chemical and allied industries output and transport vehicles benefited from both factors.

The major import partners of Latvia were Germany, Lithuania, Finland, Russia, Sweden and Estonia. A significant year-on-year expansion in imports of goods was observed from Germany (transport vehicles, and machinery and mechanical appliances, electrical equipment), Lithuania (machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and prepared foodstuffs) and Belarus (mineral products and articles thereof, wood and articles of wood, and base metals and articles of base metals), whereas imports from Russia (mineral products) declined.

In the fourth quarter, the import unit value rose 7.7% year-on-year. The rise in imports was equally influenced by an increased volume and higher prices. Real imports grew by 7.5%.

In 2003, the share of the euro further expanded and the share of the US dollar in foreign trade settlements continued to fall. In the fourth quarter, the share of the currencies of the Economic and Monetary Union states in foreign trade settlements rose from 49.7% to 53.9% of total foreign trade. At the same time, the share of the US dollar shrank from 29.7% to 25.7%. The appreciation of the euro in 2003 was to the benefit of exporters to euro area countries; however, at the same time it also made imports more expensive, hence raising the foreign trade deficit.

Balance of Payments

In the fourth quarter, the current account deficit of the balance of payments was 165.3 million lats or 10.1% of GDP (10.0% in the corresponding period of the

previous year). In GDP terms, the goods deficit remained unchanged, the services surplus and the income surplus declined, and the current transfers surplus increased noticeably year-on-year. The growth in the current transfers surplus covered the drop in the services surplus and the income surplus.

With imports of services growing rapidly, the services surplus declined by 9.9 million lats year-on-year. The growth in imports of services (and, consequently, a fall in the services surplus) was primarily determined by expanding imports of travel services.

Exports of services continued to be dominated by transport services (56.8% of total exports of services). The shares of transport, travel and other services in total imports of services were, in turn, relatively similar (33.5%, 31.7% and 34.8%, respectively).

The transport services surplus slightly decreased year-on-year (by 5.6 million lats). Despite the contracting cargo turnover at the port of Ventspils as a result of Russia suspending transportation of crude oil by pipeline, services to non-residents increased by 4.2 million lats due to a marked rise in services rendered to them by road and railway. Likewise, imports of transport services grew.

The growth in the travel services deficit (12.0 million lats) was driven by a steep rise in residents' travel spending abroad and resulted in a year-on-year decline in the services surplus. An upward shift in residents' travel spending abroad was mainly fostered by the growing income of the population. According to data released by the Central Statistical Bureau of Latvia, the number of travelers from Latvia increased and their average spending abroad went up noticeably year-on-year. An increase in the non-residents' travel spending in Latvia was primarily determined by the greater number of visitors to Latvia.

Other services surplus increased by 7.7 million lats year-on-year in line with the exports of other services expanding by 33.0%. Construction and financial services recorded the largest growth.

Income surplus decreased by 10.1 million lats year-on-year. Non-residents' income from direct investment went up by 13.1 million lats, mainly in financial intermediation, and electricity, gas and water supply. Most of income from direct investment was reinvested. The rise in residents' income was primarily a result of higher remuneration for those employed abroad, which grew by 4.8 million lats year-on-year.

The current transfers surplus grew by 37.6 million lats. The surplus of current transfers received by other sectors (including private persons) increased by 27.8 million lats.

The surplus of the capital and financial account reached 173.1 million lats.

Inflow of direct investment was 47.3 million lats. Foreign direct investment in Latvia was 50.4 million lats, and of this amount 31.0 million lats was invested in the equity capital of enterprises. 9.3 million lats and 10.1 million lats were reinvested earnings and other capital, respectively. Most of direct investment went to financial intermediation and trade, and real estate, renting and other business activities as well as electricity, gas and water supply.

Portfolio investment recorded a net inflow (24.4 million lats). In the fourth quarter, residents' investment in equity and debt securities shrank by 9.2 million lats, with a particularly marked decline recorded for December when, with the Government consumption growing and domestic lending strengthening noticeably,

banks required additional financial resources. On the liabilities side, a net flow in the amount of 15.2 million lats was recorded, largely resulting from an increase in non-residents' portfolio of securities issued by residents (primarily by banks and the Government).

Other investment recorded a net inflow (of 78.2 million lats). Other investment liabilities of residents grew by 216.6 million lats. Banks attracted demand and time deposits in the amount of 259.2 million lats. The Government, in turn, repaid loans in the amount of 49.5 million lats. Due to mainly banks increasing the volume of their loans and demand deposits abroad, other investment assets of residents went up by 138.4 million lats. Banks' other investment surplus amounted to 105.0 million lats. Other investment surplus of other sectors was 23.4 million lats, resulting from reduced amounts of trade credit to and long-term loans from non-residents.

Mainly as a result of the Bank of Latvia meeting its currency swap obligations, reserve assets decreased by 13.0 million lats in the fourth quarter.

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

In the third quarter of 2003, economic growth continued to be determined mainly by sustainable and high domestic demand. Its increase was significantly influenced by a rise in private consumption as a result of swift expansion of lending. Private consumption picked up 9.3% year-on-year due to a considerable increase in wages and salaries. Public consumption grew by 2.7% and total final consumption expenditure by 7.9%.

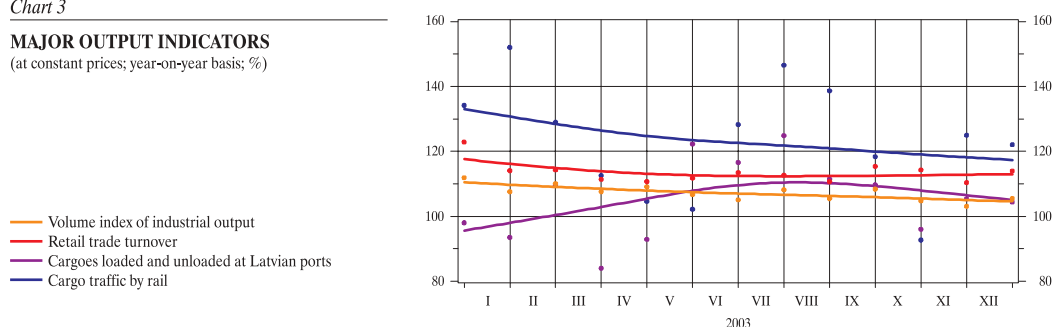
Expansion of lending also fuelled gross capital formation or investment, which increasing by 3.9 percentage points in the third quarter reached 33.9% of GDP. Savings ratio against GDP, in its turn, grew by 1.9 percentage points; hence, the current account deficit rose from 8.3% to 10.3% of GDP.

In the last years, the increase in the negative balance of exports and imports was determined by a steep increase in domestic demand. In the third quarter, the import and export gap continued to grow. Exports of goods and services picked up 5.2% year-on-year, whereas imports rose by 14.1%. The swift rise in the export unit value (8.4%) had a positive impact on the increase in exporters' income at the same time also pushing up prices for imported goods (in the third quarter, the import unit value rose by 6.3%).

Aggregate Supply

In the fourth quarter, Latvia continued to enjoy dynamic economic growth (see Chart 3 for changes in monthly production indicators in major sectors of the economy). Real GDP gained 7.4% year-on-year and amounted to 1 636.3 million lats at current prices. The rise was determined by the high domestic demand and a gradually increasing external demand. As in the previous quarters, the services sector reported a significantly swifter advance (7.9%), whereas the value added in the goods-producing sector gained 6.2%. The development of the goods-producing sector was mainly determined by manufacturing (an increase of 8.4%) and construction (7.4%), whereas the services sector developed on account of trade (10.9%), transport, storage and communication (9.2%), financial intermediation (16.5%), and hotels and restaurants (13.6%).

Chart 3

MAJOR OUTPUT INDICATORS
 (at constant prices; year-on-year basis; %)

Orders for manufacturing output increased in the fourth quarter both in the domestic market and exports, causing a significant rise in the production volume. The seasonally adjusted volume index of production increased by 6.9% year-on-year.

In line with the growth of exports, manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus (2.3 times), equipment, mechanical appliances and machine tools (40.0%), wood and products of wood and cork (except furniture; 14.1%), base metals (10.5%), and electrical machinery and apparatus (10.0%) accelerated significantly.

Rapid expansion of construction resulted in increased demand for building materials in the domestic market, therefore, manufacture of rubber and plastics products gained 22.4%, whereas manufacture of other non-metallic mineral products went up 10.1%. A relatively high production increase was reported in publishing and printing (11.9%), while it was somewhat smaller in manufacture of food products and beverages (2.8%). Output declined in manufacture of other transport equipment (26.0%), textile articles (9.2%), and pulp, paper and paper products (8.3%).

The seasonally adjusted output volume index picked up 1.0% in mining and quarrying, whereas in electricity, gas and water supply it dropped 2.4%; overall, the seasonally adjusted volume index of industrial output increased by 4.5% year-on-year.

In October, with exports from Russia shrinking, the volume of oil products transported by rail dramatically dropped, causing the total volume of freight carried by rail to decrease by 7.3% year-on-year. The volume of diesel oil transported by pipeline was also low in October, therefore, the situation at Ventspils port deteriorated and the freight turnover at all Latvian ports declined 4.0%. In November and December, oil product transit recommenced, and performance indicators of the railway, pipeline and ports improved. In the fourth quarter, the volume of freight transported by rail increased by 13.2% year-on-year, whereas the volume of freight transported by pipeline went up 4.1%, causing total freight turnover of Latvian ports to gain 1.9%.

In the fourth quarter, retail trade turnover continued to grow and posted a 13.0% increase year-on-year. The most essential increase (45.6%) was experienced at stores specialising in sales of furniture, lighting fixtures, electric devices, radio goods, television sets, paints, building materials and similar products. Development of retail sales at stores selling textile articles, clothing, footwear and leather goods (35.0%) and retail sales at non-specialised stores selling predominantly non-foodstuffs (32.9%) was equally steep. Retail sales outside stores continued to shrink (21.6%). A year-on-year increase of 13.0% in the turnover of public catering was registered in the fourth quarter.

In the fourth quarter, 371.6 million lats were invested in economic development (28.0 million lats or 8.1% more year-on-year). Non-financial investment (253.6 million lats) was predominantly made in services (12.9% increase year-on-year), whereas investment in goods-producing sector declined 0.9 million lats (0.8%).

As to the services sector, the biggest investment in the amount of 69.2 million lats was made in transport, storage and communication; yet it shrank 26.7% year-on-year. Investment in trade amounted to 56.8 million lats (75.3% increase year-on-year), and public administration and defence to 52.9 million lats (51.5%). Regarding the goods-producing sector, the biggest investment in the amount of 57.4 million lats was made in manufacturing (0.5% decline year-on-year), electricity, gas and water supply 36.4 million lats (4.6% rise) and construction 12.5 million lats (22.5% rise). In respect of manufacturing, the major share of investment (61.0%) was made in manufacture of food products and wood, articles of wood and cork (17.7 million lats and 17.5 million lats, respectively). The steepest year-on-year growth in investment was reported in manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus, rubber and plastics products, medical and optical instruments as well as equipment, mechanical appliances and machine tools.

Employment, Wages and Salaries

The number of persons employed in the national economy totalled 1 003.0 thousand (a rise of 0.6% year-on-year) in the fourth quarter. Year-on-year, the number of persons employed in the goods-producing sector decreased by 1.0% (to 40.3% of total employed in the national economy), whereas the number of persons employed in the services sector grew by 1.6% (amounting to 599.0 thousand). The most sizable increase in the number of employed was reported in construction (40.0%), hotels and restaurants (21.7%), and transport, storage and communication (19.8%), whereas the most essential drop was experienced in agriculture and fishing (11.4%) and industry (6.9%). Nevertheless, industry remained the largest sector of the national economy as to the number of employed (189.0 thousand or 18.8% of total employed). Trade employed 15.4%, agriculture and fishing 12.4%, transport, storage and communication 10.3% and construction 9.1% of total employed.

In the fourth quarter, the gross value added at constant prices per person employed increased by 6.7% year-on-year. The rise in the goods-producing sector reached 7.2% (including 13.9% in industry) and in the services sector 6.2% (including 6.6% in trade).

The unemployment rate remained practically unchanged in the fourth quarter, posting a slight rise only in December (to 8.6% of economically active population; 8.5% in October and November). In comparison with the end of the fourth quarter, of the Latvia's biggest cities unemployment rate experienced a significant rise only in Ventspils (0.6 percentage points), whereas a substantial drop in unemployment rate was reported in Jelgava (0.4 percentage points). In rural areas, the most substantial rise in unemployment rate was reported in Gulbene district (0.8 percentage points), as well as in Daugavpils, Dobele and Kuldīga districts (0.7 percentage points), whereas in Ludza, Preiļi and Rēzekne districts it dropped 0.3 percentage points.

At the end of the year, the number of registered job vacancies diminished and the ratio of unemployment to vacancies notably increased. The number of those receiving unemployment benefits continued to fall, as well as their share in the total unemployed (40.5% in December).

In the fourth quarter, the average gross monthly wage and salary in the national economy was 205.66 lats, while the average net monthly wage and salary stood at 147.31 lats. The nominal gross wage and salary grew by 11.3% and the nominal net wage and salary by 10.8% year-on-year. In real terms, the wage and salary increase was lower; the real gross wage and salary reported an increase of 7.5%, and the real net wage and salary of 7.1%. The wage growth was determined by higher wages and salaries in both the public and private sectors. The real gross wage and salary in the public sector grew by 6.7%, while the real net wage and salary increased by 6.3%; in the private sector, these increases amounted to 9.2% and 8.6%, respectively.

PRICE DYNAMICS

In the fourth quarter, similarly as in the third quarter, the average annual consumer price inflation in Latvia was 3.5%. The euro continued to appreciate and was the main reason for the increased prices for marketable commodities (part of food products, clothing, footwear, household goods and transport vehicles). In the fourth quarter, the impact of administered prices on total inflation strengthened. The average annual rise in regulated prices amounted to 5.0% and was determined by a rise in prices for certain residential maintenance related services (water supply and waste removal charges increased; due to higher gas tariffs heating bills of population increased). Moreover, the low base effect on prices for transportation services by rail discontinued. By contrast, the impact of prices for unprepared foodstuffs and fuel on inflation diminished towards the end of the year.

Within the last three months of 2003, producer prices picked up (4.0%) slightly year-on-year. Primarily, producer prices for exported output grew (5.7%), while the prices for goods sold on the domestic market gained 2.9%. Although an essential share of this increase was specifically determined by higher prices for investment goods, the rise in consumer prices was also partly influenced by producer prices, as the production of certain housing maintenance related goods (manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment, electricity, gas and water supply), as well as manufacture of medical products (10.3% year-on-year) became considerably more expensive. An essential year-on-year rise in producer prices (6.2%) was experienced also in publishing, printing and reproduction of recorded media. Nevertheless, the share of those commodities in the consumer price index basket was relatively moderate and the price increase within those groups was influenced by administrative decisions and more expensive imports as the result of the euro appreciation.

Downslide of the index of construction costs that had persisted for a longer period of time finally ended. In the fourth quarter, the construction costs picked up 2.6% (1.4% year-on-year). The rise of costs in private residential housing construction and renovation of administrative buildings was steeper than that of the average costs in construction.

FISCAL SECTOR

In the fourth quarter, the fiscal deficit in the general government consolidated budget amounted to 112.4 million lats, including 97.8 million lats in December. The reporting quarter was characterised by high tax and non-tax revenue, as well as considerable total expenditure that grew by 29.6% quarter-on-quarter. Nevertheless, the general government consolidated budget revenue picked up more rapidly (a rise of 12.2%) than the total expenditure (10.2%) year-on-year. Financial

deficit in the general government consolidated budget amounted to 137.4 million lats in the fourth quarter.

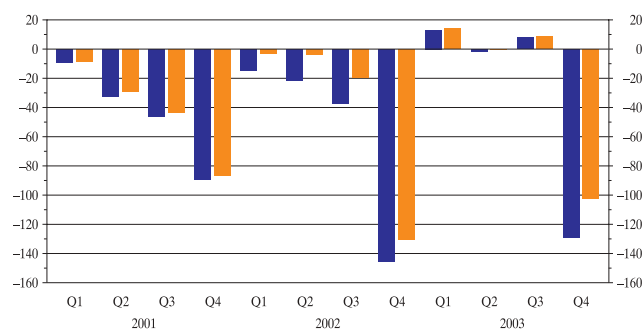
The general government consolidated budget revenue in 2003 gained 11.3% (amounting to 2.1 billion lats), whereas expenditure increased by 9.2% (amounting to 2.2 billion lats), and fiscal deficit reached 103.2 million lats (see Chart 4).

Chart 4

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET

(from the beginning of the year; in millions of lats)

■ Financial surplus/deficit
■ Fiscal surplus/deficit

In the fourth quarter, fiscal deficit of the general government consolidated budget stood at 87.2 million lats, whereas overall in 2003 it amounted to 90.7 million lats. Revenue growth year-on-year (11.3%) was higher than that of expenditure (9.0%). The 2003 annual expenditure and revenue developed following a similar trend (11.8% and 10.6%, respectively). Regular expenditure grew by 14.6% year-on-year and capital expenditure by 55.2%, while expenditure for investment declined by 9.6%. The annual revenue of 2003 was 1.1% higher than planned, while expenditure was 2.9% (including regular expenditure 2.3%, capital expenditure 8.0% and expenditure for investment 11.4%) lower than planned.

The fiscal deficit of the central government basic budget in the fourth quarter amounted to 64.7 million lats, and the accumulated fiscal deficit in 2003 went up (to 110.9 million lats; see Chart 5). In the reporting quarter, the central government basic budget revenue was slightly higher than in the second and third quarters and picked up 13.1% year-on-year. In the fourth quarter, the central government basic budget expenditure increased by 11.2% year-on-year (totalling 333.4 million lats). However, due to substantial repayment of the central government basic budget loans, expenditure (including net lending) declined (totalling 313.7 million lats; 3.2% more year-on-year). The increase in budgetary expenditure was mainly caused by growing regular expenditure (by 13.8%; including a 13.0% rise in wages and salaries), increased expenditure relating to interest payments on loans (22.3%), as well as increased grants and subsidies and expenditure for capital investment (7.8% and 10.1%, respectively). In the fourth quarter, the central government basic budget tax revenue grew 13.4% year-on-year, while non-tax revenue dropped 24.9%.

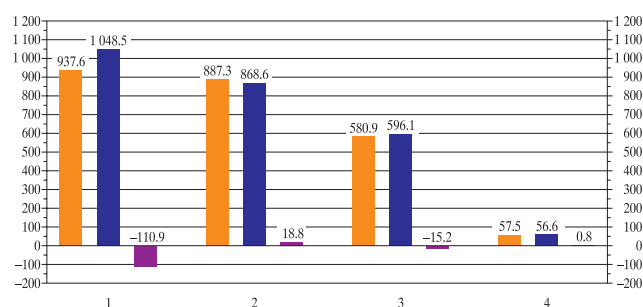
Chart 5

BUDGETARY REVENUE, EXPENDITURE AND FISCAL SURPLUS/DEFICIT

(from the beginning of the year 2003; in millions of lats)

1 Central government basic budget
2 Central government special budget
3 Local government basic budget
4 Local government special budget

■ Revenue
■ Expenditure, including net lending
■ Fiscal surplus/deficit

In 2003, the central government special budget recorded a surplus (18.8 million lats). In the first nine months of 2003, surplus in the central government special budget amounted to 45.0 million lats, whereas the fiscal deficit in the central government special budget in the fourth quarter reached 26.2 million lats. Revenue of the central government special budget picked up 10.7% year-on-year, and expenditure rose 19.4%.

The fiscal deficit of the local government consolidated budget (26.7 million lats) in the fourth quarter underlay the fiscal deficit of 2003 (22.9 million lats). Revenue rose 15.5%, while expenditure gained 14.1% year-on-year.

Tax revenue picked up 11.6% year-on-year, with revenue from almost all tax types, except corporate income tax, natural resources tax and lottery and gambling tax, increasing. The annual tax revenue increase, in comparison with the previous year, was 12.3%.

In the fourth quarter, revenue from excise tax went up 23.5% (11.8% of total tax revenue). This rise was mainly due to an increase in revenue from excise tax on fuel. Revenue from value added tax increased by 16.9% (a 25.8% share in total tax revenue). Revenue from personal income tax (a 21.2% share in total tax revenue) and state social security contributions (a 31.8% share in total tax revenue) posted a year-on-year rise of 15.5% and 6.7%, respectively, including the State Funded Pension Scheme assets. Revenue from those two taxes grew due to both higher wages and salaries and the rise in the minimum wage and salary. Revenue from customs duties increased most rapidly (34.5%) in the fourth quarter, yet without a notable effect on total tax revenue due to its mere 1.1% share in the latter. Corporate income tax revenue dropped 11.2% in the fourth quarter, primarily due to reductions in the tax rate.

The Government debt shrank 17.8 million lats in the fourth quarter and stood at 846.3 million lats at the end of December. The dynamics of the domestic and external debt of the Government was determined by the fact that, due to sufficiency of funds, the Government borrowed less than planned on the domestic market in November, and in December the Treasury made several early repayments of relatively expensive World Bank loans in the amount of 90.0 million US dollars and refinanced them with domestic borrowing. In 2003, the Government debt grew by 90.1 million lats. Domestic debt of the Government amounted to 426.7 million lats (primarily determined by the Government issuing securities in the domestic market) at the end of 2003. External debt of the Government was 419.6 million lats (44.9 million lats less than at the end of 2002) at the end of December.

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

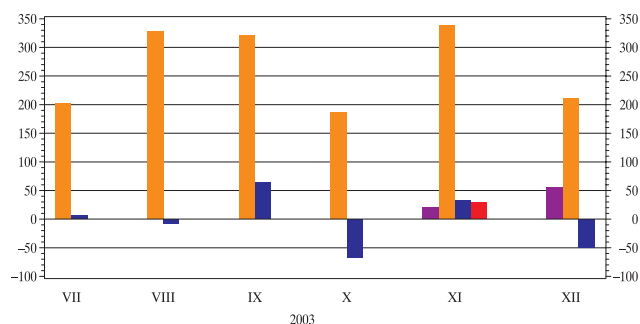
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

In the fourth quarter, the money market liquidity was dependent on the interaction between the fiscal and monetary policies. Market liquidity was improved by restricting expenditure of the central government budget in October and November and selling of foreign currency to the Bank of Latvia in November and December, therefore, the banks used the Bank of Latvia's monetary policy instruments less (see Chart 6). In order to prevent excessive liquidity in the money market, the Bank of Latvia cut down the offer of repo transactions and currency swaps by 20.0% and 28.2% quarter-on-quarter, respectively.

Chart 6

**BANK OF LATVIA'S MAJOR INTERVENTIONS
IN THE MONEY MARKET**
(in millions of lats)

■ Repo loans
■ Currency swaps (net)
■ Net currency purchases
■ Demand Lombard loans

Money market interest rates went up slightly, as, in accord with budgetary deficit projections, money market participants expected high government expenditure that could affect the money market liquidity at the end of the year. The rise in interest rates in the middle of the fourth quarter was promoted also by postponing the fulfillment of reserve requirements by several banks to the end of the maintenance period.

The most significant were the fluctuations of the shorter-term interest rates. At the beginning of October, the drop in interest rates was stimulated by the high level of the average reserve account balance observed since the beginning of the reserve requirement maintenance period and required to meet the reserve requirement; this month the money market interest rate index RIGIBOR on overnight loans was 2.6%–3.2%. However in November, because bank liquidity continued to deteriorate, the amount of currency outside banks and reserve requirements grew and the reserve requirement maintenance period started with a deficit, as well as due to concerns about significant government expenditure in the last months of the year, shorter term money market interest rates increased, and on November 19, RIGIBOR on overnight loans reached 5.45%, the highest mark in 2003. Shorter-term money market interest rates declined again in December when the bank liquidity considerably improved with the Bank of Latvia purchasing foreign currency. In December, the average RIGIBOR on overnight loans was only 3.5%. Money market interest rates on longer-term loans (3–12 months) quoted by banks, reacting to volatility caused by the interest rates on overnight loans, moved up moderately. For example, in the fourth quarter, RIGIBOR for 6-month loans (to which interest rates on loans issued to non-banks are pegged) was 4.22% (4.06% in the third quarter).

In the fourth quarter, the banks' demand at repo auctions picked up 5.1%; however, as the offer decreased, the volume of granted repo loans also diminished by 13.7%, and the average balance of repo loans dropped 16.2% (to 61.6 million lats). Due to short-term liquidity fluctuations, the weighted average interest rate on 7-day repo loans went up from 2.87% in the third quarter to 3.32% in the fourth quarter. In December, it declined to 3.29% as the demand for repo loans went down due to improving bank liquidity.

In the fourth quarter, Lombard loans were issued in the amount of 28.5 million lats (93.2% of total Lombard loans granted in 2003). This amount was granted in November when the interbank market experienced moderate tension. Lombard loans with up to 10-day maturity at a 5.00% rate were granted in the reporting period.

Average balance of time deposits of banks and other financial institutions with the Bank of Latvia in the fourth quarter grew by 45.5% (to 1.6 million lats). Time deposits made in October amounted to 6.3 million lats, and those in November and December to 3.8 million lats.

The Bank of Latvia did not buy government securities on the secondary market, and the government securities portfolio held by the Bank of Latvia was redeemed in the amount of 6.8 million lats (at nominal value). The average market value of the government securities portfolio held by the Bank of Latvia at the end of the fourth quarter was 64.7 million lats (4.9 million lats less than at the end of the third quarter).

In October, long-term swaps of the Bank of Latvia, no longer on offer at auctions since December 2001, in the amount of 5.0 million lats were fully completed. The average balance of short-term swaps remained broadly unchanged (108.6 million lats) in the fourth quarter, whereas interest rates on swaps in lats increased. The average rate for 7-day swaps in lats picked up 30 basis points (to 3.16%), while the ones for transactions with 28-day and 91-day maturities went up 18 and 17 basis points, respectively (to 3.20% and 3.42%).

Refinancing, banks' time deposit and Lombard loan rates set by the Bank of Latvia remained unchanged (in effect as of September 16, 2002).

Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates

In the fourth quarter, the pickup in the Bank of Latvia's money supply was determined by the high demand for cash in November and particularly in December due to seasonal factors. In October and November, bank deposits with the central bank decreased, whereas in December they went up again, and at the end of December the monetary base reached a record-high level (806.8 million lats), the increase in the fourth quarter amounting to 22.8 million lats or 2.9%. Currency outside banks gained 49.7 million lats or 7.9% (53.6 million lats or 9.4% in the fourth quarter of 2002).

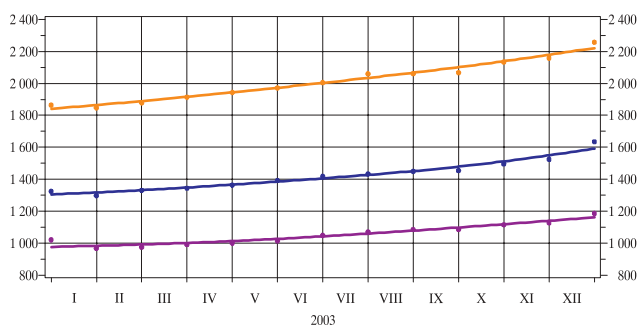
The expansion of the monetary base in the fourth quarter was ensured by the influx of funds into the banking sector, with the government deposit with the Bank of Latvia diminishing by 55.5 million lats. Central bank's repo loans dropped 14.3 million lats, whereas currency swaps declined by 85.2 million lats. The decline in currency swaps was largely offset by net purchase of foreign currency by the Bank of Latvia (73.8 million lats); nevertheless, net foreign assets of the central bank experienced a slight reduction in the fourth quarter (11.6 million lats or 1.4%).

The high money demand in the last months of 2003 promoted a sharp increase in the money supply. In the fourth quarter, the broad money M2X increased by 190.9 million lats or 9.2%, including a 99.4 million lats or 4.6% increase in December. Deposits of domestic enterprises and private persons recorded a steep rise by 150.2 million lats. Money supply was determined by an increase in M2D, the lats part of broad money (180.2 million lats, including 110.0 million lats in December). The most liquid broad money component M1 grew evenly each month of the fourth quarter, increasing by 99.9 million lats (see Chart 7 for all monthly bal-

Chart 7

M2X, M2D AND M1
(at end of period; in millions of lats)

— M2X = currency outside banks + deposits of domestic enterprises and private persons in national and foreign currencies
— M2D = currency outside banks + deposits of domestic enterprises and private persons in lats
— M1 = currency outside banks + demand deposits of domestic enterprises and private persons in lats

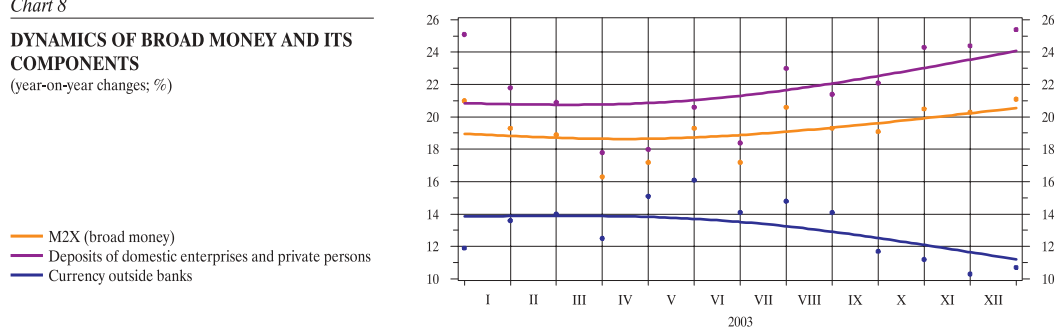

ances of M1, M2D and M2X). The dynamics of the monetary aggregates in the fourth quarter was almost the same year-on-year, and although the annual growth rate of M2X (see Chart 8) went up from 19.1% at the end of September to 21.1% at the end of December, at the end of the fourth quarter it remained almost unchanged year-on-year.

Chart 8

DYNAMICS OF BROAD MONEY AND ITS COMPONENTS

(year-on-year changes; %)

Cash ratio in broad money continued to decrease (from 27.1% at the end of September to 26.6% at the end of December).

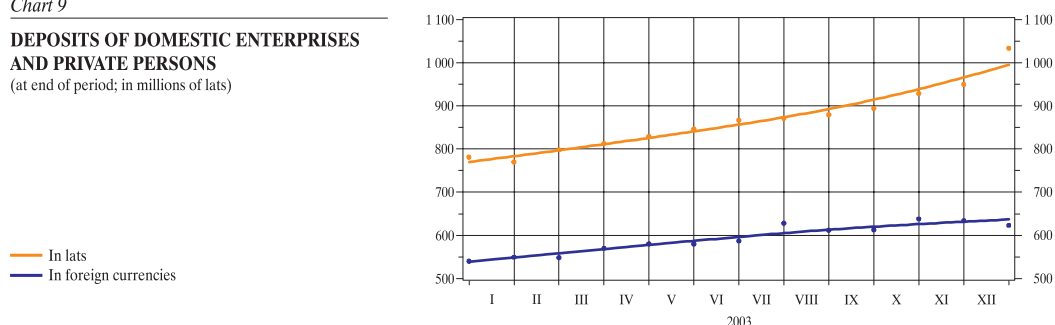
The increasing general consolidated budget expenditure and refinancing of the external debt resulted in a rise in the money demand of the government sector, and the net lending to the government of the banking system grew by 145.1 million lats (2.4 times). With loans issued to domestic enterprises and private persons also increasing, net domestic assets of the banking system picked up 321.5 million lats. Net foreign assets of the banking system shrank 130.4 million lats.

In the fourth quarter, deposits of domestic enterprises and private persons with Latvian credit institutions grew at a considerably quicker pace than in the previous quarter, i.e. 10.0% (3.6% in the third quarter; see Chart 9 for monthly balances of deposits), with the annual growth rate of deposits rising from 22.1% at the end of September to 25.4% at the end of December.

Chart 9

DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

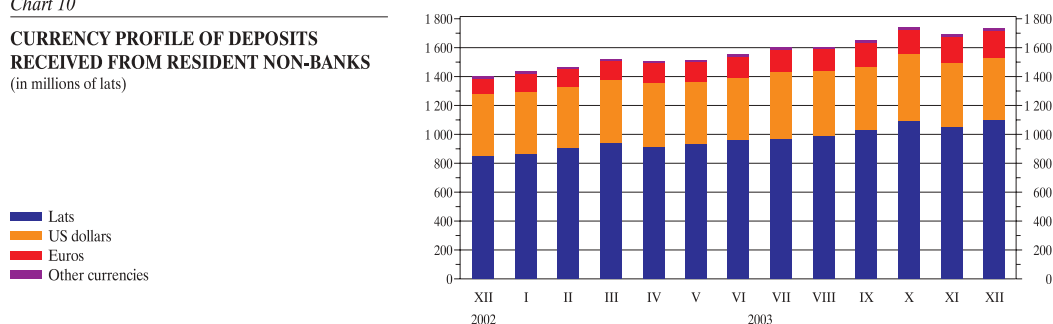
(at end of period; in millions of lats)

It was primarily deposits in lats that grew (139.3 million lats), whereas deposits in foreign currencies increased only by 10.8 million lats. As a result, the share of deposits in lats in the fourth quarter picked up 3.1 percentage points and reached the historically highest level (62.4% of total deposits). The steep appreciation of the euro against the US dollar underlay a further rise in the share of this currency in foreign currency deposits of resident non-banks. At the end of the fourth quarter, the share of the euro in the latter amounted to 29.7% (20.0% at the end of the fourth quarter of 2002), with that of the US dollar dropping correspondingly (to 68.1%; see Chart 10 for the currency profile of the resident non-banks' deposits).

Unlike the previous quarter, deposits mainly rose on account of an increase in

Chart 10

**CURRENCY PROFILE OF DEPOSITS
RECEIVED FROM RESIDENT NON-BANKS**
(in millions of lats)

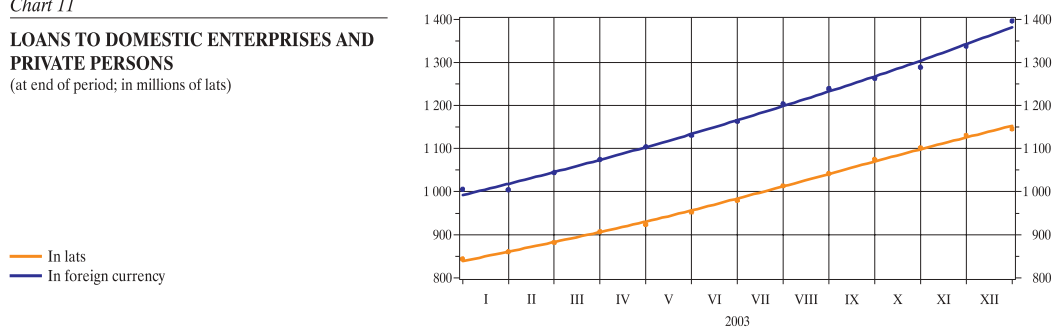
time deposits (94.1 million lats; mainly 1–6 month deposits), with demand deposits picking up 56.1 million lats. The majority of deposits came from enterprises (an 81.4 million lats increase); the increase in the private persons' deposits was also considerable (68.8 million lats).

Alongside with domestic non-bank deposits, banks actively attracted funds from non-residents as well, mainly from foreign parent undertakings. In the fourth quarter, liabilities of Latvian credit institutions to foreign banks increased by 172.1 million lats (including 141.7 million lats to associated and affiliated credit institutions) and non-resident non-banks' deposits rose 69.2 million lats. Foreign liabilities of the banking sector and foreign assets rose 209.9 million lats and 91.1 million lats, respectively, in the fourth quarter.

In the fourth quarter, lending to domestic enterprises and private persons was on the rise. Moreover, the absolute growth was slightly higher than in the previous quarter (204.2 million lats and 194.7 million lats, respectively), but the annual growth rate declined due to the base effect (37.5% in December; 40.5% in September). Loans to domestic enterprises and private persons amounted to 2.5 billion lats or 43.3% of GDP.

Lower interest rates and several big loans issued to domestic enterprises in foreign currencies encouraged a more rapid growth of loans in foreign currencies (133.2 million lats or 65.2% of the increase in loans to domestic enterprises and private persons; see Chart 11). The expansion of the share of the euro in the national economy and the projected pegging of the lats to the euro facilitated changes in the currency profile loans granted to domestic non-banks in of foreign currencies; the share of the euro went up from 30.0% at the end of 2002 to 33.9% at the end of 2003. The share of the US dollar, in turn, was 66.6% and 63.2%, respectively (see Chart 12 for currency profile of loans granted to domestic non-banks).

Chart 11

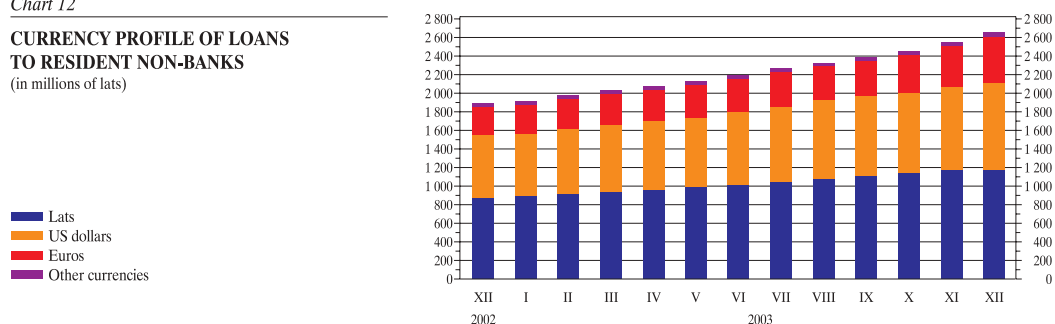
**LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND
PRIVATE PERSONS**
(at end of period; in millions of lats)

Alongside with a substantial increase in industrial credit (41.4 million lats or 8.5%) and commercial credit (38.3 million lats or 5.2%), mortgage loans posted a slightly higher rise (97.0 million lats or 14.4%; see Chart 13). At the end of the fourth

Chart 12

CURRENCY PROFILE OF LOANS TO RESIDENT NON-BANKS

(in millions of lats)

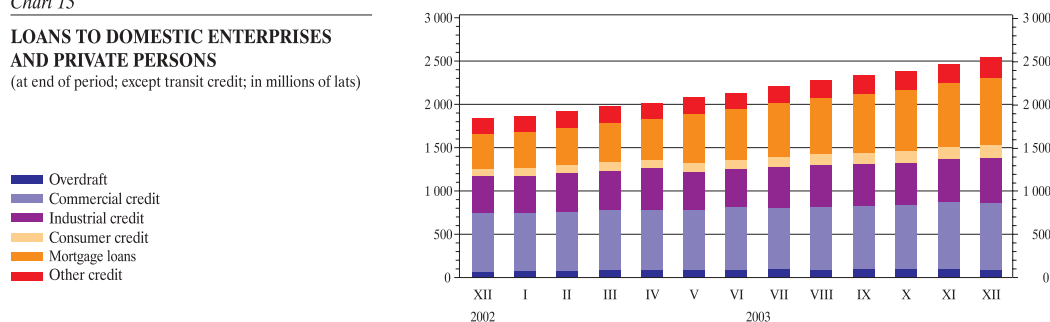

quarter, the share of mortgage loans accounted for 30.4% (the share of commercial credit and industrial credit for 30.3% and 20.7%, respectively; 28.9%, 31.3% and 20.8%, respectively at the end of the third quarter) of total loans granted.

Chart 13

LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; except transit credit; in millions of lats)

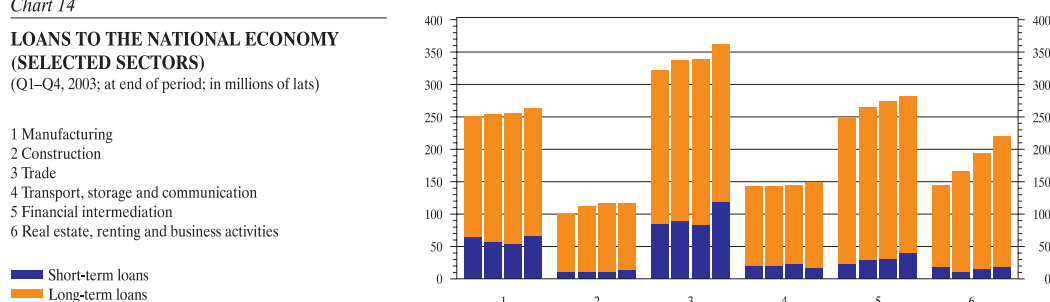
Lending to private persons remained active. Loans issued to this customer group rose 16.4% (loans issued to domestic enterprises 5.8%) in the fourth quarter, and this rise was mainly determined by an increase in loans for purchasing residential property (19.2%). Hence, regardless of a declining tendency, the annual growth rate of lending to private persons still stood remarkably higher (at 76.3%) at the end of the fourth quarter; 82.6% at the end of the third quarter; to domestic enterprises 25.6% and 29.0%, respectively).

In the breakdown by sector, the highest growth in lending to domestic enterprises was observed in real estate, renting and other business activities (25.3 million lats or 13.1%), trade (22.5 million lats or 6.6%), the hotels and restaurants (9.4 million lats or 20.5%) and manufacturing (8.9 million lats or 3.5%; see Chart 14 for loan profile in separate sectors of the economy).

Chart 14

LOANS TO THE NATIONAL ECONOMY (SELECTED SECTORS)

(Q1–Q4, 2003; at end of period; in millions of lats)

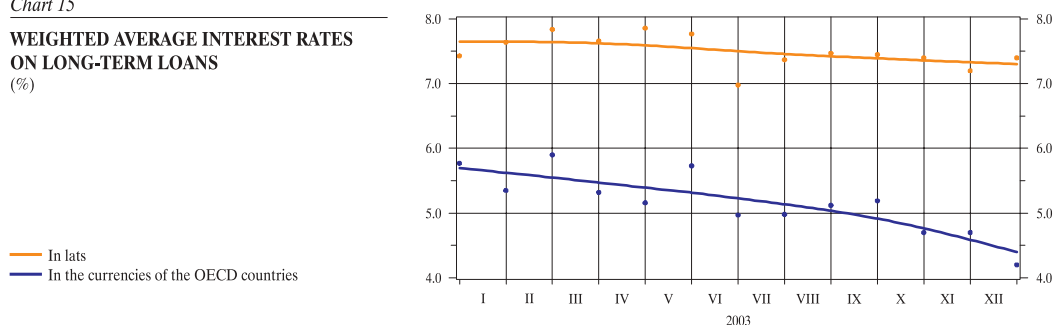
Long-term loans accounted for 81.0% of the loans to domestic enterprises and increased by 36.1 million lats in the fourth quarter, most rapidly in real estate, renting and other business activity, as well as in transport, storage and communication, and hotels and restaurants. In the long-term loans issued to domestic en-

terprises, trade and financial intermediation accounted for the largest share (16.9% and 16.8%, respectively).

Short-term loans to domestic enterprises picked up much more rapidly than in previous quarters (60.7 million lats or 21.9%). The pickup in those loans was most strongly felt in trade (35.4 million lats or 42.6%) where short-term loans were used most widely (35.1% of total short-term loans).

In contrast to the third quarter, the weighted average interest rates on newly issued loans to domestic enterprises and private persons rose slightly, although they were lower year-on-year. Average interest rates on long-term loans continued to decline gradually (see Chart 15).

Chart 15

**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES
ON LONG-TERM LOANS
(%)**

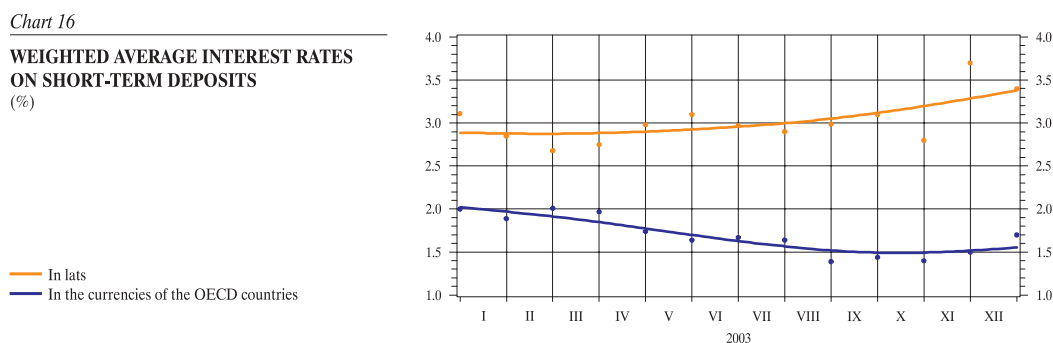
With the shorter-term (up to 1 month) interest rates increasing, the weighted average interest rate on short-term loans in lats rose to 5.5% in the fourth quarter, (5.2% in the third quarter). The weighted average interest rate on short-term loans in OECD currencies remained broadly unchanged (a rise of 0.1 percentage point; to 4.1%).

With the competition stiffening, interest rates on long-term loans continued to diminish gradually. In the fourth quarter, the weighted average interest rate on long-term loans in lats declined from 7.4% to 7.3% quarter-on-quarter, whereas the weighted average interest rate on long-term loans in OECD currencies went down from 5.1% to 4.4%.

Lower rates on loans in OECD currencies contributed to the growing demand of the domestic enterprises and private persons for such loans, hence foreign currency loans also increased more rapidly.

The weighted average interest rates on deposits in lats received from domestic enterprises and private persons remained almost unchanged (see Chart 16). In the fourth quarter, the weighted average interest rate on short-term deposits in lats increased from 3.0% to 3.3% facilitated by rising interest rates in the lats market. The weighted average interest rates on long-term deposits in lats were

Chart 16

**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES
ON SHORT-TERM DEPOSITS
(%)**

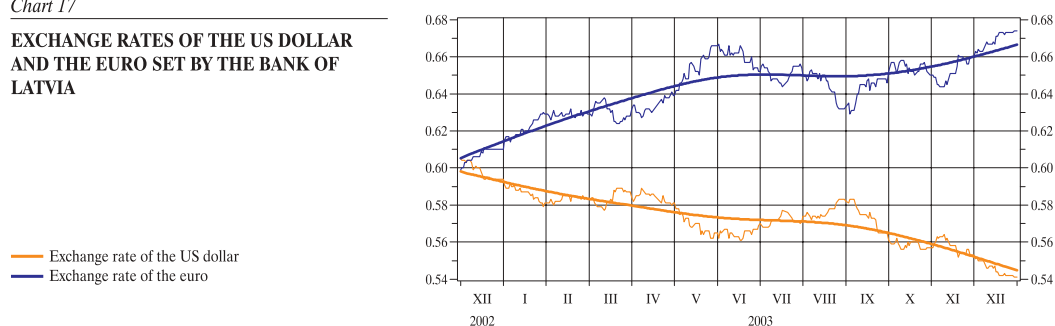
relatively stable and declined from 4.9% to 4.7%. The weighted average interest rate on short-term deposits in OECD currencies remained unchanged (1.5%), whereas the weighted average interest rate on long-term deposits picked up 0.4 percentage points (to 2.9%). The weighted average interest rate on deposits in lats was 1.8 percentage points higher than that on transactions in OECD currencies with the same maturity, resulting in a more notable increase in deposits in the national currency.

Financial Market

With the downside of the US dollar in the global money markets continuing, it also depreciated against the lats (by 4.2% in the fourth quarter). The Japanese yen also slightly depreciated against the lats (by 0.4%), whereas the euro and the pound sterling appreciated by 4.3% and 2.6%, respectively (see Chart 17 for the dynamics of the US dollar and euro rates set by the Bank of Latvia). The price of gold grew 3.8% in the fourth quarter.

Chart 17

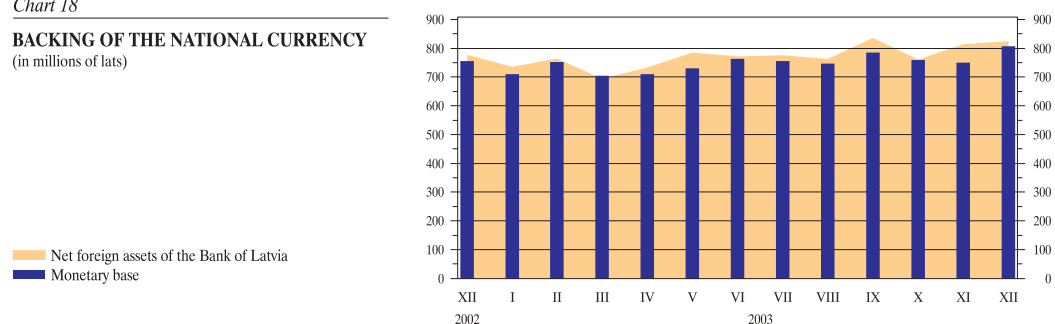
EXCHANGE RATES OF THE US DOLLAR AND THE EURO SET BY THE BANK OF LATVIA

With the bank demand for lats and, consequently, also the foreign exchange market interest rates rising, the exchange rate of the lats strengthened notably within the intervention band of the Bank of Latvia. Higher demand for lats was also promoted by maturing long-term foreign exchange transactions in the previous quarters. Since mid-November, the exchange rate of the lats was close to the lower limit of the Bank of Latvia's intervention band, and the Bank of Latvia purchased significant amount of foreign currency. The backing of the issued national currency with the Bank of Latvia's net foreign assets was 102.1% at the end of December (see Chart 18).

Chart 18

BACKING OF THE NATIONAL CURRENCY (in millions of lats)

The average daily volume of foreign currency transactions in the interbank market continued to increase rapidly (13.6% quarter-on-quarter; 69.4% year-on-year). The most rapid growth was still recorded for transactions with resident and non-resident credit institutions and non-resident non-banks. The rise also suggested an increasing activity of banks in the financial derivatives market. Although the

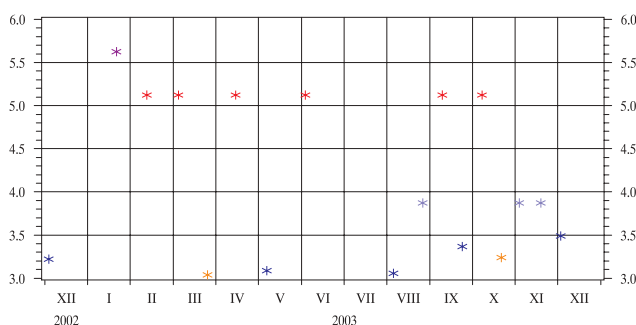
volume of interbank currency swaps registered a slight reduction in the fourth quarter, it grew 2.9 times year-on-year.

Two auctions of Treasury bills and three auctions of Treasury bonds were held in the fourth quarter. The total amount of Treasury bills offered was 14.4 million lats, whereas the bank demand reached 22.4 million lats. Nevertheless, the Treasury sold bills only in the amount of 9.3 million lats (16.0 million lats in the previous quarter). The weighted average discount rates of debt securities in the primary market picked up 10–20 basis points, and the discount rate of 6-month Treasury bills reached 3.24%, whereas that of the 12-month Treasury bills was 3.49% (see Chart 19). Interest rates and the demand in the primary market of government securities were influenced by the money market fluctuations. The Treasury did not increase the interest rates significantly as the budgetary deficit was lower than planned and no additional borrowing was urgently needed. In comparison with the previous quarter, weighted average yield rate of 3-year Treasury bonds in primary auctions of government securities increased by 6 basis points (to 4.06%), while that of 10-year Treasury bonds dropped 5 basis points (to 5.10%). The minimum and maximum yield rates quoted by banks for 10-year Treasury bond auctions went up, while the weighted average yield rate decreased as only a part of offered bonds was sold. Due to the small volume of new issues, the amount of the Latvian government securities outstanding shrank by 7.8% (to 375.8 million lats). Moreover, the volume of Treasury bills increased by 13.1% and their share in total government securities reached 14.5% (11.8% at the end of the third quarter). Latvian banks (46.9%) and the Bank of Latvia (30.6%) still were the major holders of the Latvian government securities at the end of the fourth quarter.

Chart 19

WEIGHTED AVERAGE DISCOUNT RATES AND FIXED INCOME RATES OF GOVERNMENT SECURITIES SOLD AT AUCTIONS (%)

- * 6-month bills
- * 12-month bills
- * 3-year bonds
- * 5-year bonds
- * 10-year bonds

Yields on securities increased. Short-term security yields were influenced by rising interest rates in the money market. Yields of the long-term debt securities on the Riga Stock Exchange increased as the market participants believed that they had to be slightly higher in case the government would have to borrow more in the domestic market. Buy and sell rates quoted for 10-year bonds in the secondary market at the end of December went up from 5.00% and 4.80% to 5.10% and 5.05% in comparison with the end of September. Liquidity of the medium-term bonds was lower than that of the long-term bonds, therefore, the rates on some issues declined.

The turnover of fixed interest securities on the Riga Stock Exchange declined. Turnover of government securities diminished by 25.4% (to 15.6 million lats), whereas the turnover of private fixed interest securities diminished 4.2 times (to 3.1 million lats). Transactions with the state JSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* bonds accounted for about half of the turnover; *Nordic Investment Bank* and the *JSC Latvijas Unibanka* bonds were traded as well.

The yield on Latvia's second eurobond issue (maturing in 2008) at the end of the fourth quarter was 3.75% or 9 basis points higher than at the end of the third

quarter and 25 basis points higher than the German government bond benchmark yield (a spread of 56 basis points at the end of the third quarter). The spread narrowed due to a 40 basis points increase in the German government bond benchmark yield in line with stronger positive signals about more rapid economic growth in the developed countries and opportunities of more efficient capital investment.

The amount of public corporate debt securities denominated in lats outstanding and registered with the Latvian Central Depository at the end of the fourth quarter was 101.8 million lats or 4.1% higher quarter-on-quarter. Two new issues were registered: an issue of short-term deposit certificates of the JSC *Latvijas Unibanka* in the amount of 5.0 million lats (2.0 million lats sold by the end of 2003) and a 5-year bond issue of the JSC *Nord/LB Latvija* in the amount of 5 million lats (0.9 million lats sold by the end of 2003).

The Riga Stock Exchange capitalisation index *Dow Jones Riga Stock Exchange* (DJRSE) declined by 0.4% (to 228.4 points), while capitalisation shrank by 0.8% (to 608.3 million lats). Stock prices fell as the demand for stock decreased. Although total turnover on the stock market grew from 20.0 million lats in the third quarter to 32.9 million lats in the fourth quarter, about 75% of the turnover was comprised of a transaction with the JSC *Latvijas Gāze* stock. The reduction in the demand of other transactions was determined by the steep increase in stock prices (DJRSE grew 41.8% in 2003), therefore, investors took no risks and waited out.

Banking Sector

At the end of the fourth quarter, 22 banks, the Latvia Branch of *Nordea Bank Finland Plc* and 28 credit unions were registered in the Republic of Latvia.

At the end of December, the total paid-up share capital of the banking sector was 308.6 million lats (1.5% more than at the end of September). The share of foreign investment in the paid-up share capital of the banking sector grew by 0.5 percentage points (to 53.7%).

All major performance indicators of credit institutions continued to grow in the reporting quarter, including assets (excluding trust assets) by 7.0% (to 5 720.6 million lats), loans (including transit credits) by 12.0% (to 3 004.2 million lats) and deposits by 4.2% (to 3 733.1 million lats). Credit institutions' capital and reserves increased by 27.6 million lats (to 482.9 million lats). Credit institutions' profit was 18.8 million lats (9.9% more year-on-year).

Banks' profitability indicators remained practically unchanged. In December, the return on equity (ROE) was 16.7%, while banks' return on assets (ROA) was 1.4% (16.9% and 1.5% in September, respectively). The capital adequacy was 11.7% (12.2% at the end of the third quarter).

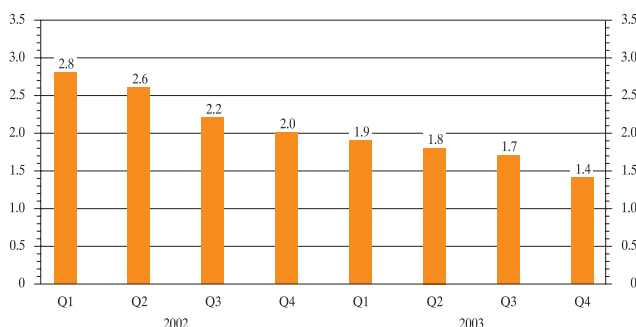
In the fourth quarter, the major sources of banks' income with almost unchanged share in total income were interest income on loans to non-banks (39.4%) and commission income (25.6%). The share of income from trading with financial instruments reached 11.2%.

Despite the growing lending, the quality of loans continued to improve in the fourth quarter. The share of standard loans in the total credit portfolio rose (0.3 percentage points; to 97.6%), with both the absolute value of non-performing loans and their share declining (see Chart 20).

The share of specific provisions for loans to non-banks diminished to 1.2% (1.5% at the end of the third quarter) of such loans outstanding. At the end of the fourth

Chart 20

NON-PERFORMING LOANS
(against total loans; %)

quarter, specific provisions for loans to non-banks covered 89.4% of the non-performing loans.

STATISTICS RELATING TO THE BANK OF LATVIA INTERBANK PAYMENT SYSTEMS

In 2003, the Bank of Latvia's interbank automated payment system (SAMS) and the electronic clearing system (EKS) processed 14.9 million payments whose value was 39.1 billion lats. The growth in the amount processed by the interbank payment systems resulted mainly from the increased turnover as the SAMS processed large value interbank payments and transactions for the implementation of the Bank of Latvia's monetary policy. The share of payments handled by the SAMS within the turnover of the Bank of Latvia's two settlement systems increased and reached 83.6% in December 2003 (76.9% in December 2002; see Chart 21). As in the previous year, the payments processed by the EKS accounted for the majority of payments in the Bank of Latvia's payment systems (see Chart 22).

Chart 21

EKS AND SAMS TURNOVER
(in millions of lats)

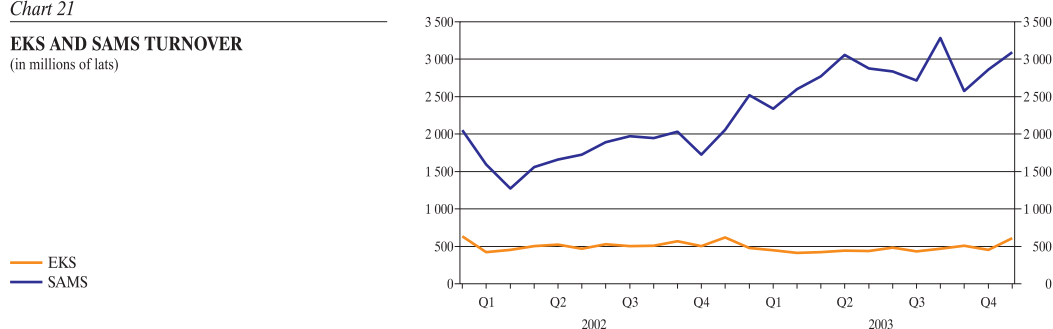
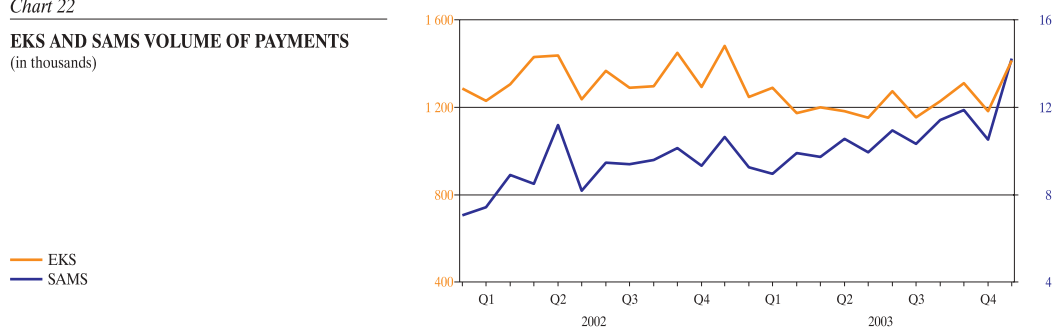

Chart 22

EKS AND SAMS VOLUME OF PAYMENTS
(in thousands)

In 2003, the value of payments handled by the SAMS increased by 12.0 billion lats year-on-year (to 33.5 billion lats; a year-on-year increase of 56.0%). The rise was mainly attributed to the increase in the volume of interbank transactions and banking operations with the Bank of Latvia in 2003, resulting from the growing de-

mand of the private sector and government for lats resources. The number of payments processed by the SAMS grew by 16.3% year-on-year, reaching 127.7 thousand. An increase in the volume of both interbank and customer payments (22.5% and 13.3%, respectively) accounted for the growth. The volume of interbank and customer payments handled by the SAMS was 40.3% and 59.7%, respectively; the value was 78.9% and 21.1%. In 2003, the value of payments executed by the banks through the SAMS increased. The volume of payments with their value in excess of one million lats expanded by 30.0%, whereas the volume of handled payments with value up to ten thousand lats declined by 9.7%. In 2003, the availability of the SAMS improved (99.8%). The share of payments rejected by the SAMS accounted for only 0.1% of total payments handled by the system. 158 payments were rejected (a year-on-year decrease of 148 payments). The payments in the SAMS were rejected whenever the payment orders contained errors.

In 2003, the EKS processed 14.8 million payments in the amount of 5.6 billion lats (a year-on-year decrease of 8.0% and 10.3%, respectively). The decline in the value of payments handled by the EKS resulted from the agreement of some banks to make mutual payments outside the EKS. In 2003, the volume of the budget payments in the EKS increased by 27.0% (to 4.1 million payments with the total value of 1.3 billion lats). The share of their volume and value in the EKS was 27.7% and 23.0%, respectively. Although the number of payments rejected by the EKS was minor in the previous years (0.1% in 2002), in 2003 it declined to 0.02% or 2 903 payments of total payments processed by the EKS. Compared with 2002, the number of refund payments remained unchanged (38.3 thousand payments or 0.3% of total payments processed by the EKS). Refund payments are the payments, which the receiving bank cannot execute due to the insufficiency of information required for execution. Upon the receipt of such payments from the EKS, the bank shall reject them and refund the money received to the originator's bank.

CREDIT INSTITUTION PAYMENT STATISTICS

Payment Instruments

Interbank credit transfers increased by 25.5% (to 304.6 thousand), while their value rose by 72.1% (to 263.6 billion lats) year-on-year. The interbank credit transfers in foreign currencies prevailed (91.2% of the interbank credit transfer volume and 93.2% of their value). The activity of banks in the foreign exchange market caused primarily by fluctuations of the euro and US dollar accounted for the rise in both volume and value. The volume of such transfers increased by 45.9% (to 209.7 thousand), and their value rose 2.1 times (to 128.5 billion lats). Bank credit transfers in the foreign exchange market also constituted the majority of total interbank credit transfers (68.8% of the volume and 48.7% of the value).

In 2003, similar to previous periods, non-bank electronic credit transfers accounted for the most of non-bank payment instruments (48.3% of the total volume and 99.0% of the value). Their number continued to increase and reached 44.5 million at the end of the year (a year-on-year increase of 15.7%), with the total value of 213.8 billion lats (a year-on-year increase of 30.9%). As in previous years, the payment instruments in lats constituted the major volume of non-bank electronic credit transfers (87.4%), although their value accounted for only 16.5%. Although the most widely used customers' credit transfers were those made on the basis of customers' payment orders in the form of paper documents or payments to customers by the banks, the increase in customers' credit transfers mostly resulted from credit transfers submitted electronically (electronic banking services, Internet banking, telephone banking, including mobile banking services), which accounted

for a rise in both the volume (46.4%) and the value (44.9%). The share of credit transfers submitted electronically in the total value and volume of non-bank electronic credit transfers has been expanding annually (see Chart 23 and 24). In 2003, their value exceeded the value of credit transfers submitted in the form of paper documents.

Chart 23

NON-BANK ELECTRONIC CREDIT TRANSFERS

(volume of payment instruments; in thousands)

■ Non-bank credit transfers submitted electronically
 ■ Non-bank credit transfers submitted in the form of paper documents

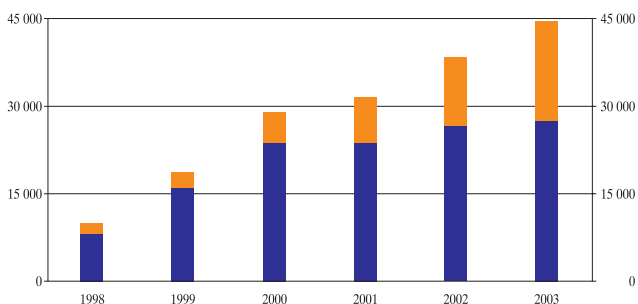
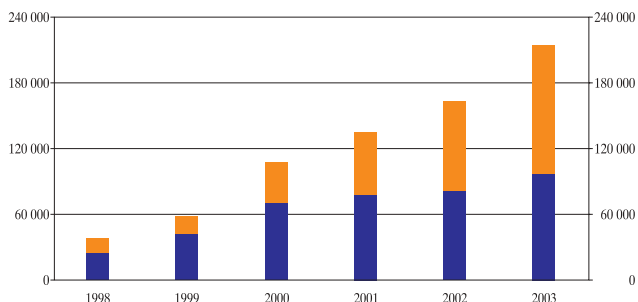

Chart 24

NON-BANK ELECTRONIC CREDIT TRANSFERS

(value of payment instruments; in millions of lats)

■ Non-bank credit transfers submitted electronically
 ■ Non-bank credit transfers submitted in the form of paper documents

The volume of payments using Internet banking services indicated the most rapid growth in credit transfers submitted by customers electronically (by 98.6%; to 7.3 million). The value of such payments increased by 69.1% (to 62.5 billion lats) and constituted 53.5% of the value of customers' entire electronic credit transfers. The volume of electronic banking services (or the system of "customer-bank" payments) increased by 22.4% (to 9.8 million), whereas their value showed an increase of 24.3% (to 54.2 billion lats). In 2003, seven banks continued to offer telephone banking services, including mobile banking services offered by three banks. Although the volume of such services increased by 27.1% (to 99.0 thousand) and the value 2.0 times (to 147.2 million lats), their share in the total volume and value of credit transfers submitted electronically was small (0.2% and 0.1%, respectively). Nevertheless, the advance in credit transfers submitted electronically suggests that increasingly more customers choose advanced and customer-friendly means of communication for making payments.

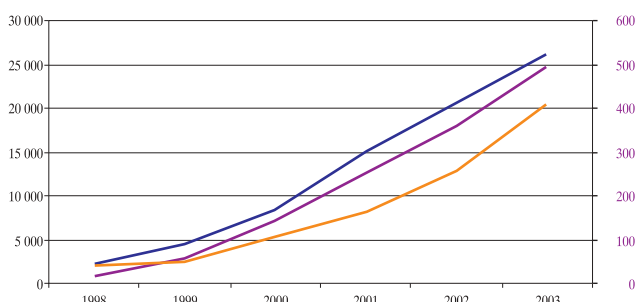
In 2003, the volume (see Chart 25) and the value of payment card transactions (payments with cards, cash withdrawals and fund transfers from ATMs) grew substantially.

Chart 25

VOLUME OF PAYMENT CARD TRANSACTIONS

(in thousands)

— Payments by payment cards
 — Cash withdrawals
 — Fund transfers from ATMs

The number of payment card transactions increased most rapidly (by 57.2%; to 20.4 million). The value of these payments reached 319.5 million lats, a year-on-year increase of 44.3%. The average value of payments with cards was 15.70 lats (17.11 lats in 2002; 20.79 lats in 2001), indicating that payment cards were increasingly used for minor daily purchases, traditionally being paid for in cash by most of the public. 95.0% of the total volume of payments with cards were made in lats, whereas the value of those payments reached 59.6% of the total value of payments with cards. Cash withdrawals from ATMs rated as the most frequent card transaction used (26.0 million), however, the volume and the value of such transactions recorded the least increase year-on-year, by 26.4% and 38.9%, respectively (to 1.2 billion lats). The volume of funds' transfers from ATMs rose by 37.2% (to 493.0 thousand), and their value by 44.2% (to 7.5 million lats).

In 2003, banks also offered their customers other electronic payment instruments (standing orders and direct debits) along with credit transfers and payment card transactions, however, they were not widely used.

In 2003, the volume of standing orders increased by 49.6% (to 449.0 thousand), whereas their value declined by 32.5% (to 445.8 million lats). Payments in lats accounted for 95.5% of the total volume and 84.7% of the total value of standing orders. In 2003, the facility of standing orders was offered by 10 banks in Latvia (by one bank more than in the previous year). In 2003, the volume of direct debits rose 2.2 times (to 362.6 thousand) and the value 2.9 times (to 16.2 million lats). In 2003, direct debits were offered by seven banks.

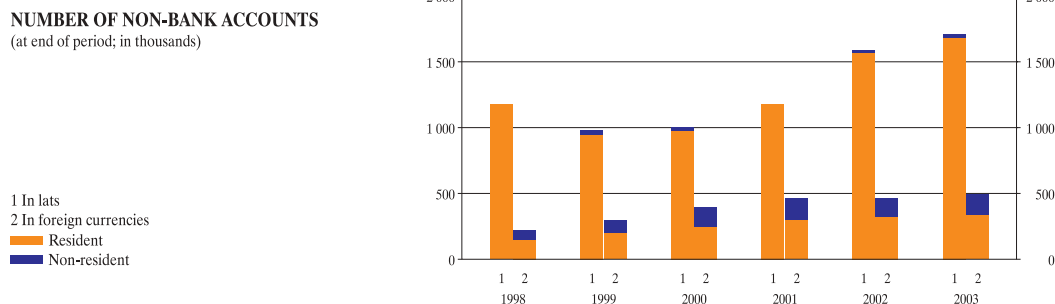
The volume of trade financing transactions increased by 28.0% (to 3.2 thousand), and the value by 23.2% (to 158.5 million lats). The use of cheques and other debit payments declined year-on-year.

Customer Accounts

At the end of 2003, the number of customer accounts opened with banks increased by 8.1% year-on-year (to 2.2 million). The growth resulted mainly from an increase in the number of residents' accounts in lats (by 8.3%; see Chart 26 for dynamics of the number of non-bank accounts). Customer accounts' balance rose by 23.3% (to 2.5 billion lats). That was primarily affected by the growth of resident non-banks' deposits in lats (by 28.4%; to 607.8 million lats) and non-resident non-banks' deposits in foreign currencies (by 20.4%; to 1.5 billion lats).

Chart 26

NUMBER OF NON-BANK ACCOUNTS (at end of period; in thousands)

At the end of 2003, the number of residents' accounts reached 91.9% of the total non-bank accounts (91.4% at the end of 2002), while residents' deposits accounted for 37.9%. The debit balance on resident non-banks' accounts amounted to 86.2% of that on non-bank accounts (81.1% at the end of 2002).

In 2003, the number of customer accounts in lats reached 1.7 million (77.7% of

total non-bank accounts). On non-bank accounts, deposits in foreign currencies accounted for a larger share (1.9 billion lats or 74.7% of total non-bank deposits), determined by non-residents' deposits.

At the end of 2003, the number of other credit institutions' accounts opened with banks (vostro) increased by 11.1% year-on-year (to 1.0 thousand). Credit institutions' deposits amounted to 83.3 million lats (2.9 times more than at the end of 2002).

Bank Accounts with Other Banks

Compared with 2002, the number of bank accounts opened with other banks (nostro) increased by 6.0% in 2003 (to 1.5 thousand). The number of accounts opened with domestic banks remained almost unchanged, whereas that of bank accounts opened with foreign banks increased by 8.0%. Of all bank accounts, 22.5% was accounts opened with domestic banks, 20.5% was accounts with monetary financial institutions in the EU countries, and 57.0% was accounts with banks in other countries. Bank accounts in lats accounted for 6.8% of total bank accounts.

At the end of 2003, balance on bank accounts with other banks totalled 609.6 million lats (a year-on-year increase of 15.3%), of which 60.1% was balances with banks in other countries (excluding EU countries).

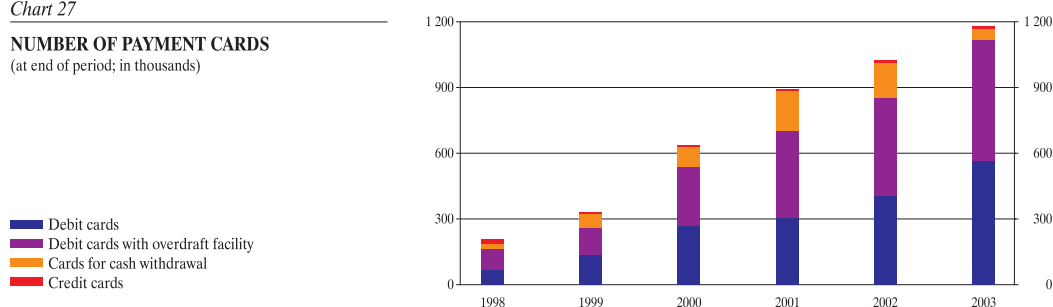
Payment Cards

At the end of 2003, the number of payment cards in Latvia increased by 15.1% and reached 1.2 million. Payment cards were available at 22 banks (21 banks in 2002). Of all payment cards, 60.4% were issued by two banks.

47.7% of the payment cards was debit cards (561.1 thousand), 47.3% debit cards with overdraft facility (556.9 thousand), 4.3% cash withdrawal cards (50.2 thousand) and 0.7% credit cards (8.0 thousand; see Chart 27).

Chart 27

NUMBER OF PAYMENT CARDS (at end of period; in thousands)

In 2003, the number of debit cards and debit cards with overdraft facility in circulation increased rapidly. The number of debit cards grew by 38.7%, that of debit cards with overdraft facility by 23.9%. Such a rapid rise in the number of debit cards and debit cards with overdraft facility resulted from some banks' policy of replacing the cash withdrawal cards with payment cards. The number of cash withdrawal cards dropped 3.1 times. The number of credit cards in circulation also declined (by 16.2%), and it was attributed primarily to the rapid decrease in the number of credit cards issued for settlements in foreign currency (by 43.3%), since they were re-classified as cards with debit functions.

Automated Teller Machines and Points of Sale

At the end of 2003, 868 ATMs were accessible in Latvia (a year-on-year increase of 3.1%). Functions of most ATMs were upgraded, and at the end of 2003 already 773 ATMs (89.1% of all ATMs) operated as multi-functional machines, allowing customers to effect various banking transactions, including bank transfers. In 2003, the number of such machines rose by 27.1%.

The number of POSs grew by 23.3% (to 10.3 thousand). The growth resulted from an increase in the number of EFTPOSs (with an opportunity to effect payment card authorisation on-line) by 26.3% (to 9.3 thousand). The number of imprinters was almost constant.

At the end of 2003, four banks serviced their ATM networks and two banks their POS networks. Other banks used services of the limited liability company *Banku servisa centrs*. The JSC *Baltijas karšu centrs* had terminated its operation since the beginning of 2003, and the limited liability company *Banku servisa centrs* became the sole payment card processing centre in Latvia.

HIGHLIGHTS OF NORMATIVE ACTS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (FOURTH QUARTER OF 2003)

October 9

The Executive Board of the Bank of Latvia passed the "Regulation for Compiling and Submitting Non-Banks' Statistical Documents in Electronic Form" (in effect as of January 1, 2004).

October 16

The Executive Board of the Bank of Latvia passed the resolution "On 'Regulation for Initial Placement of Latvian Government Securities at Competitive Multi-Price Auctions'".

November 6

The Executive Board of the Bank of Latvia approved the "Procedure for Maintaining the Register of Debtors".

November 13

The Board of Governors of the Bank of Latvia approved a new edition of the "Regulation on the Securities Settlement System Organised by the Bank of Latvia" (in effect as of January 9, 2004).

The Board of Governors of the Bank of Latvia made amendments to the "Regulation for Granting Lombard Loans" and the "Regulation for Receiving Bank Time Deposits at the Bank of Latvia" (in effect as of January 9, 2004).

The Board of Governors of the Bank of Latvia approved a new edition of the "Regulation for Compiling the 'Quarterly Report on Transportation and Intermediary Services'" (in effect as of January 1, 2004).

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed the "Regulation for Compiling the 'Monthly Report on Natural Person Job Contracts for Working Abroad'" (in effect as of January 1, 2004).

The Board of Governors of the Bank of Latvia made amendments to the "Regulation for Compiling Information on Foreign Settlements by Non-Banks", the "Regulation for Compiling the 'Quarterly Report on Foreign Investment'" and the "Regulation for Compiling the 'Annual Report on Foreign Investment'" (in effect as of January 1, 2004).

**STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS**

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	62
2.ab	Reālā sektora rādītāji Real Sector Indicators	63
3.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	65
4.	Latvijas banku sistēmas likviditāte Liquidity of the Banking System	66
5.	M2X struktūra Structure of M2X	67
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	68
7.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	69
8.	Latvijas Bankas likviditāte The Bank of Latvia's Liquidity	69
9.ab	Kredītiestāžu kopsavilkuma bilance Consolidated Balance Sheet of Credit Institutions	70
10.ab	Kredītiestāžu ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of Credit Institutions	72
11.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi bankās Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	74
12.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma un termiņnoguldījumi bankās Demand and Time Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	75
13.	Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	76
14.	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu termiņstruktūra Maturity Profile of Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	77
15.	Uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Enterprises in the National Economy	78
16.a	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Enterprises and Private Persons	79
16.b	Iekšzemes privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Private Persons	79
17.a	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons	80
17.b	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises	81
17.c	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Private Persons	82
18.	Starpbanku tirgū izsniegtie kredīti un kredīti ārvalstu kredītiestādēm Lending in the Interbank Market and Loans to Foreign Credit Institutions	83
19.a	Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū Interest Rates in the Interbank Market	84
19.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	84

19.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> , <i>reverse repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase and Reverse Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	84
20.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions in the Banking Sector (by type and counterparty)	85
21.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	86
22.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	86
23.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu skaidrās naudas maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	87
24.	Lata reālā efektīvā kursa indekss Index of the Real Effective Exchange Rate of the Lats	87
25.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	88
26.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija Issue of Government Securities	89
27.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities	90
28.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	90
29.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	90
30.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas, patēriņa cenu indeksa un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages, the Consumer Price Index and Unemployment	91
31.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	91
32.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	92
33.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	93
34.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	94
35.	Latvijas Bankas starpbanku maksājumu sistēmās apstrādātie maksājumi Payment Instructions Handled by the Bank of Latvia Interbank Funds Transfer Systems	95
36.	Maksāšanas līdzekļu skaits Volume of Payment Instruments	96
37.	Maksāšanas līdzekļu apjoms Value of Payment Instruments	97
38.	Klientu konti Customer Accounts	98
39.	Bankas konti citās bankās Bank Accounts with Other Banks	99
40.	Norēķinu karšu skaits Number of Payment Cards	100
41.	Bankomātu un norēķinu karšu pieņemšanas vietu skaits Number of ATMs and POSs	100

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2002					2003									
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4					
M1 ¹	21.2	11.7	15.2	14.6	21.2	16.2	19.2	17.0	18.4	16.2					
M2D ¹	24.3	21.0	20.8	19.1	24.3	23.4	22.1	22.5	22.5	23.4					
M2X ¹	21.0	23.8	21.1	18.8	21.0	21.1	16.3	17.2	19.1	21.1					
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	36.5	44.7	41.2	43.0	36.5	37.5	38.2	41.5	40.5	37.5					
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	25.1	30.0	26.7	23.0	25.1	25.4	17.8	18.4	22.1	25.4					
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	4.4	5.0	4.4	4.2	3.9	3.8	3.8	3.7	3.8	4.0					
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	5.5 ³	–	5.6 ³	5.4 ³	–	5.1 ⁴	5.1 ⁴	4.9 ⁴	5.2 ⁴	5.1 ⁴					
DJRSE ²	173.9	183.0	179.0	170.1	163.6	200.8	167.7	193.7	217.2	224.0					
	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M1 ¹	17.4	17.0	21.2	18.0	17.7	19.2	17.2	19.3	17.0	19.3	20.1	18.4	18.0	18.8	16.2
M2D ¹	21.3	22.7	24.3	22.7	23.7	22.1	22.1	24.7	22.5	23.2	23.8	22.5	22.5	23.0	23.4
M2X ¹	19.5	20.4	21.0	19.3	18.9	16.3	17.2	19.3	17.2	20.6	19.3	19.1	20.5	20.3	21.1
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	46.4	47.5	36.5	36.4	38.3	38.2	39.4	40.7	41.5	42.3	43.1	40.5	37.9	37.6	37.5
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	22.9	24.1	25.1	21.8	20.9	17.8	18.0	20.6	18.4	23.0	21.4	22.1	24.3	24.4	25.4
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	3.9	3.9	3.8	3.8	3.8	3.7	3.7	3.7	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	4.0	4.2
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	–	–	–	4.7 ³	5.2 ⁴	5.0 ⁴	5.0 ⁴	–	4.9 ⁴	–	4.0 ⁵	5.2 ⁴	5.1 ⁴	4.1 ⁵	–
DJRSE ²	164.8	164.1	161.8	161.1	168.5	174.0	186.0	198.1	197.0	204.9	218.8	228.5	225.5	221.3	224.7

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Vidēji periodā.

² Average of the period.

³ 5 gadu obligācijas.

³ 5-year bonds.

⁴ 10 gadu obligācijas.

⁴ 10-year bonds.

⁵ 3 gadu obligācijas.

⁵ 3-year bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2002					2003				
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	
Rūpniecības produkcija Industrial output										
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	1 986.0	467.2	485.4	483.4	550.0	2 235.6	528.3	545.2	550.7 ²	611.5
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	5.8	0.1	5.8	7.3	9.9	6.5	8.7	5.9	7.8 ²	4.2
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.0	0.1	-0.1	0.2	0.4	3.2	1.5	1.2	-0.1	1.3
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports										
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	52 157	14 301	14 073	11 799	11 984	54 755	13 504	15 408	13 625	12 217
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-8.4	-1.5	-7.9	-18.0	-5.8	5.0	-5.6	9.5	15.5	1.9
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)										
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	2 362.7	500.8	581.7	619.5	660.8	2 757.7	586.9	672.9	725.9	772.0
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	17.6	11.3	16.4	19.8	21.9	12.8	13.2	12.0	12.9	13.0
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	8.5	9.3	8.9	8.7	8.5	8.6	8.9	8.6	8.5	8.6
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā bilance Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget										
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit (in millions of lats)	-131.1	-3.2	-0.6	-16.1	-111.2	-103.2	13.9	-14.1	9.4	-112.4
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	2.5	0.3	0	1.2	7.8	1.8	1.1	1.0	0.6	6.9

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	188.3	183.1	178.6	177.0	169.7	181.6	184.1	184.2	176.9	183.8	174.9	191.9 ²	210.5	197.0	203.9
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	11.6	6.3	11.9	7.0	10.0	9.0	7.1	4.9	5.5	8.8	3.8	10.8 ²	4.7	1.0	6.9
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	0.1	0.3	-0.1	0.9	0.7	0.6	0.1	0.1	1.3	-0.6	-0.7	0.3	1.1	0.4	0
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	3 939	3 864	4 181	4 310	4 522	4 672	4 944	5 562	4 903	5 051	4 312	4 263	3 781	4 072	4 364
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-6.5	-9.0	-2.0	-6.5	9.5	-16.0	-7.1	22.3	16.6	24.9	11.5	9.7	-4.0	5.4	4.4
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	215.8	204.1	240.8	191.8	186.8	208.4	210.9	231.6	230.5	244.2	242.6	239.1	255.1	233.2	283.7
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	22.1	20.6	22.9	14.1	14.3	11.4	10.7	11.8	13.5	12.7	10.7	15.4	14.3	10.4	14.0
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	8.6	8.6	8.5	8.7	8.9	8.9	8.8	8.7	8.6	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.6
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	-12.2	-11.5	-87.5	22.1	-7.4	-0.8	-11.5	8.0	-10.6	-2.1	13.0	-1.5	-4.9	-9.6	-97.9

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

3. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi (iekšzemes) Demand deposits (domestic)				Termiņnoguldījumi (iekšzemes) Time deposits (domestic)				Kopā Total
			Privātpersonu	Privāt- uzņēmumu	Valsts uzņēmumu		Privātpersonu	Privāt- uzņēmumu	Valsts uzņēmumu	
			Private persons	Private enterprises	Public enterprises		Private persons	Private enterprises	Public enterprises	
2002										
X	510.2	730.0	341.2	339.6	49.2	531.1	354.2	143.0	33.9	1 771.4
XI	521.2	733.1	349.7	340.2	43.2	540.8	365.1	141.4	34.3	1 795.1
XII	543.1	776.8	366.3	354.4	56.1	545.1	384.3	134.6	26.2	1 864.9
2003										
I	528.3	744.3	358.4	343.1	42.8	575.2	390.1	148.5	36.6	1 847.8
II	531.9	748.8	369.4	338.2	41.2	598.4	398.8	154.2	45.4	1 879.1
III	531.0	779.5	384.1	350.1	45.3	603.4	398.1	158.8	46.5	1 914.0
IV	534.2	786.3	395.7	349.1	41.5	623.4	409.1	166.1	48.2	1 944.0
V	545.8	790.7	402.3	342.2	46.2	635.9	409.2	176.8	49.9	1 972.3
VI	551.1	837.6	426.4	365.6	45.6	617.2	413.8	149.6	53.8	2 005.9
VII	561.9	883.7	438.4	396.8	48.5	615.9	420.6	154.8	40.5	2 061.4
VIII	570.0	870.7	450.9	378.0	41.8	621.2	425.9	156.2	39.1	2 061.9
IX	560.3	885.6	448.5	389.8	47.3	621.9	430.5	160.3	31.1	2 067.8
X	567.5	918.4	465.3	409.2	43.9	648.6	437.9	168.0	42.7	2 134.5
XI	574.8	929.0	481.3	398.3	49.4	655.4	440.4	172.9	42.1	2 159.3
XII	601.1	941.7	486.5	407.9	47.3	716.0	461.3	197.3	57.4	2 258.7
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets							Kopā Total	
		Iekšzemes kredīti ² Domestic credit ²				Pārējie aktīvi (neto) ²				
		Valdībai (neto) Government (net)	Privātpersonām Private persons	Privāt- uzņēmumiem Private enterprises	Valsts uzņēmumiem Public enterprises	Other items (net) ²				
2002										
X	404.1	1 810.4	76.0	389.9	1 251.9	92.6	-443.1	1 367.3		1 771.4
XI	387.6	1 885.3	90.8	417.0	1 279.5	98.0	-477.8	1 407.5		1 795.1
XII	352.1	2 004.3	154.7	432.0	1 305.1	112.5	-491.4	1 512.8		1 864.9
2003										
I	336.8	2 021.1	131.1	437.4	1 344.2	108.4	-510.1	1 511.0		1 847.8
II	307.6	2 097.2	145.6	460.1	1 385.2	106.3	-525.7	1 571.5		1 879.1
III	312.3	2 137.9	130.5	483.3	1 421.6	102.5	-536.3	1 601.6		1 914.0
IV	299.0	2 190.6	136.8	504.6	1 447.2	102.0	-545.7	1 644.9		1 944.0
V	281.6	2 236.9	126.1	529.3	1 480.5	101.0	-546.2	1 690.7		1 972.3
VI	297.4	2 297.2	124.4	558.3	1 514.0	100.5	-588.8	1 708.4		2 005.9
VII	242.0	2 378.0	130.6	592.6	1 555.0	99.8	-558.6	1 819.4		2 061.4
VIII	193.5	2 431.3	120.6	629.6	1 578.4	102.7	-562.9	1 868.4		2 061.9
IX	205.8	2 472.0	105.1	654.3	1 607.3	105.3	-610.1	1 861.9		2 067.8
X	194.6	2 537.2	117.1	687.1	1 638.2	94.8	-597.3	1 939.9		2 134.5
XI	138.6	2 638.3	140.3	716.1	1 686.7	95.2	-617.7	2 020.6		2 159.3
XII	75.4	2 822.0	250.2	761.6	1 722.8	87.4	-638.6	2 183.4		2 258.7

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Sākot ar 2003. gada janvāri, iekšzemes kredītos, t.sk. kredītos privātpersonām, privātuzņēmumiem un valsts uzņēmumiem, ietvertas visas prasības pret privāto sektoru, tās vairs neietvertot pārējos aktīvos (neto).

³ As of January 2003, domestic loans, comprising loans to private persons, private enterprises and public enterprises, include all claims to the private sector, excluding them from other items (net).

4. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS LIKVIDITĀTE LIQUIDITY OF THE BANKING SYSTEM

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	M2X			Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets					Kopā Total	
	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Iekšzemes kredīti ² Domestic credit ²		Pārējie aktīvi (neto) ² Other items (net) ²				
					Valdībai (neto) Government (net)	Uzņēmumiem un privāt- personām Enterprises and private persons					
2002											
X	8.6	13.8	12.7	35.2	-50.0	7.1	70.2	77.3	7.9	85.2	35.2
XI	11.0	3.1	9.7	23.7	-16.5	14.8	60.1	74.9	-34.7	40.2	23.7
XII	21.9	43.7	4.3	69.8	-35.5	63.9	55.1	119.0	-13.6	105.3	69.8
2003											
I	-14.8	-32.5	30.1	-17.1	-15.3	-23.6	40.4	16.8	-18.7	-1.8	-17.1
II	3.6	4.5	23.2	31.3	-29.2	14.5	61.6	76.1	-15.6	60.5	31.3
III	-0.9	30.7	5.0	34.9	4.7	-15.1	55.8	40.7	-10.6	30.1	34.9
IV	3.2	6.8	20.0	30.0	-13.3	6.3	46.4	52.7	-9.4	43.3	30.0
V	11.6	4.4	12.4	28.3	-17.4	-10.7	57.0	46.3	-0.5	45.8	28.3
VI	5.3	46.9	-18.7	33.6	15.8	-1.7	62.0	60.3	-42.6	17.7	33.6
VII	10.8	46.1	-1.3	55.5	-55.4	6.2	74.6	80.8	30.2	111.0	55.5
VIII	8.1	-13.0	5.3	0.5	-48.5	-10.0	63.3	53.3	-4.3	49.0	0.5
IX	-9.7	14.9	0.7	5.9	12.3	-15.5	56.2	40.7	-47.2	-6.5	5.9
X	7.2	32.8	26.7	66.7	-11.2	12.0	53.2	65.2	12.8	78.0	66.7
XI	7.3	10.6	6.8	24.8	-56.0	23.2	77.9	101.1	-20.4	80.7	24.8
XII	26.3	12.6	60.6	99.4	-63.2	109.9	73.8	183.7	-20.9	162.7	99.4

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Sākot ar 2003. gada janvāri, iekšzemes kredītos, t.sk. kredītos privātpersonām, privātu uzņēmumiem un valsts uzņēmumiem, ietvertas visas prasības pret privāto sektoru, tās vairs neietverot pārējos aktīvos (neto).

² As of January 2003, domestic loans, comprising loans to private persons, private enterprises and public enterprises, include all claims to the private sector, excluding them from other items (net).

5. M2X STRUKTŪRA STRUCTURE OF M2X

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M2X	1 771.4	1 795.1	1 864.9	1 847.8	1 879.1	1 914.0	1 944.0	1 972.3	2 005.9	2 061.4	2 061.9	2 067.8	2 134.5	2 159.3	2 258.7
M1	945.1	948.3	1 020.8	967.3	974.4	990.7	1 000.2	1 013.6	1 048.8	1 070.6	1 085.0	1 085.9	1 115.1	1 126.3	1 185.8
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks															
Summa / Amount	510.2	521.2	543.1	528.3	531.9	531.0	534.2	545.8	551.1	561.9	570.0	560.3	567.5	574.8	601.1
% no M1 / % of M1	54.0	55.0	53.2	54.6	54.6	53.6	53.4	53.8	52.5	52.5	52.5	51.6	50.9	51.0	50.7
Pieprasījuma noguldījumi latos ² Demand deposits in lats ²															
Summa / Amount	434.9	427.1	477.7	439.0	442.5	459.7	466.0	467.8	497.7	508.7	515.0	525.6	547.6	551.5	584.7
% no M1 / % of M1	46.0	45.0	46.8	45.4	45.4	46.4	46.6	46.2	47.5	47.5	47.5	48.4	49.1	49.0	49.3
Kvazinauda Quasi-money	826.3	846.8	844.1	880.5	904.7	923.2	943.8	958.7	957.1	990.9	976.9	982.0	1 019.5	1 032.9	1 073.0
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats															
Summa / Amount	275.9	291.6	303.8	331.0	356.1	353.1	363.4	378.8	369.7	362.7	364.8	368.9	381.2	398.5	449.1
% no kvazinaudas % of quasi-money	33.4	34.4	36.0	37.6	39.4	38.2	38.5	39.5	38.6	36.6	37.3	37.6	37.4	38.6	41.9
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies															
Summa / Amount	550.4	555.2	540.3	549.5	548.6	570.1	580.4	579.9	587.4	628.2	612.1	613.1	638.3	634.4	623.9
% no kvazinaudas % of quasi-money	66.6	65.6	64.0	62.4	60.6	61.8	61.5	60.5	61.4	63.4	62.7	62.4	62.6	61.4	58.1

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos.

² Demand deposits of domestic enterprises and private persons in lats.

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
AKTĪVI															
ASSETS															
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	733.3	712.8	777.8	734.8	764.8	693.1	733.8	784.3	771.0	774.7	762.6	835.6	761.1	813.0	824.0
Kredīti bankām Loans to banks	29.2	35.7	30.7	27.9	29.2	60.8	64.7	63.5	102.3	80.2	103.9	73.6	88.4	50.0	59.3
Repo kredīti Loans under repurchase agreement	29.1	35.5	30.5	27.8	29.1	60.7	64.5	63.3	102.3	80.2	103.9	73.6	88.4	50.0	59.3
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-34.1	27.1	14.1	12.6	27.0	12.6	-24.8	-49.8	-43.0	-38.8	-59.2	-62.2	-32.8	-52.8	-15.0
Pārējie aktīvi Other assets	37.8	38.5	39.5	40.8	39.9	39.0	39.1	39.1	38.3	38.2	37.9	38.7	38.5	38.4	38.1
Kopā Total	766.2	814.1	862.1	816.1	860.9	805.5	812.8	837.1	868.6	854.3	845.2	885.7	855.2	848.6	906.4
PASĪVI															
LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	576.2	585.8	622.6	597.8	598.1	604.9	606.8	613.3	628.8	633.4	639.4	632.4	637.7	646.3	682.1
Noguldījumi latos Deposits in lats	89.2	127.4	132.4	111.4	153.3	98.6	103.5	117.2	134.4	121.2	107.3	151.6	120.4	103.4	124.6
Pārējās saistības Other liabilities	18.9	20.3	15.3	23.0	24.9	11.9	13.1	14.3	15.9	16.5	16.7	16.3	17.0	18.9	8.7
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	81.9	80.6	91.8	83.9	84.6	90.1	89.4	92.3	89.5	83.2	81.8	85.4	80.1	80.0	91.0
Kopā Total	766.2	814.1	862.1	816.1	860.9	805.5	812.8	837.1	868.6	854.3	845.2	885.7	855.2	848.6	906.4

7. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	576.2	585.8	622.6	597.8	598.1	604.9	606.8	613.3	628.8	633.4	639.4	632.4	637.7	646.3	682.1
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	86.6	82.1	82.5	84.3	79.6	86.0	85.4	84.0	82.4	83.9	85.6	80.7	84.1	86.2	84.5
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	89.2	127.4	132.4	111.4	153.3	98.6	103.5	117.2	134.4	121.2	107.3	151.6	120.4	103.4	124.6
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	13.4	17.9	17.5	15.7	20.4	14.0	14.6	16.0	17.6	16.1	14.4	19.3	15.9	13.8	15.5
M0	665.5	713.2	755.1	709.2	751.5	703.5	710.3	730.6	763.3	754.6	746.7	784.0	758.2	749.7	806.8
Trie ārējie aktīvi Net foreign assets	733.3	712.8	777.8	734.8	764.8	693.1	733.8	784.3	771.0	774.7	762.6	835.6	761.1	813.0	824.0
Kredīti bankām Loans to banks	29.2	35.7	30.7	27.9	29.2	60.8	64.7	63.5	102.3	80.2	103.9	73.6	88.4	50.0	59.3
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-34.1	27.1	14.1	12.6	27.0	12.6	-24.8	-49.8	-43.0	-38.8	-59.2	-62.2	-32.8	-52.8	-15.0
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-63.0	-62.3	-67.5	-66.2	-69.6	-63.0	-63.4	-67.3	-67.0	-61.5	-60.6	-63.0	-58.5	-60.6	-61.6
Kopā Total	665.5	713.2	755.1	709.2	751.5	703.5	710.3	730.6	763.3	754.6	746.7	784.0	758.2	749.7	806.8

8. LATVIJAS BANKAS LIKVIDITĀTE THE BANK OF LATVIA'S LIQUIDITY

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	7.2	9.6	36.8	-24.8	0.3	6.8	1.9	6.5	15.5	4.6	6.0	-7.0	5.3	8.6	35.8
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia	0.4	38.2	5.0	-21.0	41.9	-54.7	4.9	13.7	17.2	-13.2	-13.9	44.3	-31.2	-17.0	21.2
Kopā Total	7.7	47.7	41.9	-45.9	42.3	-48.0	6.8	20.3	32.7	-8.7	-7.9	37.3	-25.8	-8.5	57.1
Trie ārējie aktīvi Net foreign assets	-47.0	-20.5	65.0	-43.0	30.0	-71.7	40.7	50.5	-13.3	3.7	-12.1	73.0	-74.5	51.9	11.0
Kredīti bankām Loans to banks	-10.9	6.5	-5.0	-2.8	1.3	31.6	3.9	-1.2	38.8	-22.1	23.7	-30.3	14.8	-38.4	9.3
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	61.6	61.2	-13.0	-1.5	14.4	-14.4	-37.4	-25.0	6.8	4.2	-20.4	-3.0	29.4	-20.0	37.8
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	3.9	0.6	-5.2	1.3	-3.4	6.6	-0.4	-3.9	0.3	5.5	0.9	-2.4	4.5	-2.1	-1.0
Kopā Total	7.7	47.7	41.9	-45.9	42.3	-48.0	6.8	20.3	32.7	-8.7	-7.9	37.3	-25.8	-8.5	57.1

9.a KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2003											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Banku rezerves Bank reserves	181 790	218 037	172 205	172 436	183 930	211 828	190 134	175 800	222 918	189 596	173 827	204 903
Nacionālā valūta banku kasēs Vault cash in national currency	69 501	66 203	73 893	72 543	67 535	77 708	71 478	69 441	72 161	70 276	71 444	81 094
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	112 289	151 834	98 312	99 893	116 395	134 120	118 656	106 359	150 757	119 320	102 383	123 809
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 856 257	1 724 190	1 824 779	1 827 914	1 780 609	1 911 358	2 001 602	2 084 546	2 111 315	2 127 300	2 225 979	2 202 412
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	46 746	46 825	48 394	46 311	51 212	48 593	52 012	44 784	50 552	48 080	49 517	52 545
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	1 204 061	1 041 795	1 154 113	1 139 869	1 125 853	1 245 348	1 301 136	1 378 652	1 377 237	1 382 162	1 458 010	1 464 823
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	570 331	615 344	595 813	603 787	585 721	581 924	600 259	609 702	659 272	675 212	689 457	666 324
Pārējie aktīvi Other assets	35 119	20 226	26 459	37 947	17 823	35 493	48 195	51 408	24 254	21 846	28 995	18 720
Prasības pret centrālo valdību (neto) Claims on the central government (net)	103 660	102 547	107 715	152 205	167 931	164 205	165 505	176 022	163 842	132 208	171 303	250 842
Prasības pret vietējo valdību (neto) Claims on the local government (net)	14 795	16 012	10 182	9 410	7 974	3 246	3 875	3 747	3 478	17 694	21 751	14 286
Prasības pret valsts uzņēmumiem Claims on public enterprises	108 386	106 319	102 533	101 974	100 990	100 509	99 849	102 733	105 315	94 777	95 248	87 417
Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises	108 386	106 319	102 533	101 974	100 990	100 509	99 849	102 733	105 315	94 777	95 248	87 417
Prasības pret privātzņēmumiem Claims on private enterprises	1 344 191	1 385 214	1 421 569	1 447 198	1 480 513	1 513 989	1 554 976	1 578 371	1 607 334	1 638 214	1 686 671	1 722 801
Kredīti privātzņēmumiem Loans to private enterprises	1 319 302	1 360 338	1 396 360	1 421 354	1 453 414	1 484 853	1 525 460	1 549 375	1 578 707	1 609 310	1 657 606	1 693 530
Pārējās prasības Other claims	24 889	24 876	25 209	25 844	27 099	29 136	29 516	28 996	28 627	28 904	29 065	29 271
Prasības pret privātpersonām Claims on private persons	437 391	460 069	483 275	504 617	529 319	558 307	592 625	629 616	654 328	687 088	716 106	761 618
Neklasificētie aktīvi Unclassified assets	288 502	307 485	314 932	313 317	313 451	310 916	332 329	358 885	330 068	332 293	343 060	399 950
Pamatīdzekļi Fixed assets	106 499	106 110	109 413	109 688	109 408	109 753	110 462	113 826	114 346	114 552	115 086	116 240
Nauda ceļā Items in transit	5 572	6 420	4 127	7 367	8 209	6 059	5 179	10 826	5 890	4 115	9 520	7 675
Pārējie aktīvi Other assets	50 786	51 769	50 580	52 826	54 081	52 560	51 977	83 329	52 471	52 421	54 828	56 038
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi) Claims on domestic credit institutions (incl. investments)	125 645	143 186	150 812	143 436	141 753	142 544	164 711	150 904	157 361	161 205	163 626	219 997
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	4 334 972	4 319 873	4 437 190	4 529 071	4 564 717	4 774 358	4 940 895	5 109 720	5 198 598	5 219 170	5 433 945	5 644 229
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets												
Ārzemju / Foreign	432 323	419 035	495 245	455 274	478 921	845 451	593 701	428 537	658 586	470 994	431 831	565 328
Iekšzemes / Domestic	56 217	62 495	60 472	63 590	67 378	68 562	73 446	83 712	85 997	87 846	89 812	93 226

9.b KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2003											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	439 034	442 533	459 696	465 958	467 820	497 749	508 658	514 985	525 579	547 577	551 511	584 666
Valsts uzņēmumu Public enterprises	29 326	28 318	30 940	29 137	30 535	27 465	27 818	25 702	33 548	32 945	34 124	36 502
Privātuzņēmumu Private enterprises	209 429	208 517	215 783	213 856	204 699	222 771	229 165	236 453	241 014	252 608	243 876	261 436
Privātpersonu Private persons	200 279	205 698	212 973	222 965	232 586	247 513	251 675	252 830	251 017	262 024	273 511	286 728
Terminnoguldījumi Time deposits	331 016	356 089	353 138	363 403	378 779	369 671	362 660	364 807	368 880	381 179	398 518	449 135
Valsts uzņēmumu Public enterprises	31 434	39 079	34 086	34 602	35 556	40 335	31 793	26 589	22 372	27 412	33 019	42 620
Privātuzņēmumu Private enterprises	95 246	106 170	105 934	108 865	118 697	100 320	95 786	100 983	104 221	109 322	119 294	141 639
Privātpersonu Private persons	204 336	210 840	213 118	219 936	224 526	229 016	235 081	237 235	242 287	244 445	246 205	264 876
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	549 469	548 603	570 140	580 357	579 936	587 370	628 230	612 128	613 057	638 300	634 401	623 888
Valsts uzņēmumu Public enterprises	18 648	19 281	26 779	25 893	29 948	31 627	29 399	28 539	22 475	26 256	24 367	25 596
Privātuzņēmumu Private enterprises	186 957	177 672	187 184	192 552	195 554	192 029	226 577	196 823	204 896	215 259	208 060	202 127
Privātpersonu Private persons	343 864	351 650	356 177	361 912	354 434	363 714	372 254	386 766	385 686	396 785	401 974	396 165
Tranzītfondi Transit funds	10 019	10 008	9 618	9 580	9 570	9 392	9 391	9 246	9 270	7 536	7 367	6 798
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	2 254 200	2 181 426	2 205 551	2 262 716	2 283 245	2 384 926	2 534 336	2 653 645	2 741 113	2 693 841	2 900 406	2 951 016
Saistības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks	510 053	525 749	464 462	518 007	558 328	547 238	619 627	620 682	699 009	666 125	760 262	871 147
Saistības pret ārvalstu nebankām Liabilities to foreign non-banks	1 655 995	1 573 165	1 646 151	1 651 837	1 630 788	1 744 861	1 801 600	1 919 759	1 929 845	1 917 665	2 008 680	1 999 070
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	88 152	82 512	94 938	92 872	94 129	92 827	113 109	113 204	112 259	110 051	131 464	80 799
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	27 921	29 249	60 841	64 657	63 468	102 302	80 165	103 890	73 580	88 355	50 000	59 320
Parāda vērtspapīri Debt securities	47 717	45 516	43 768	43 837	43 899	46 890	46 620	47 492	47 512	47 483	47 977	52 170
Kapitāls un rezerves Equity	388 473	399 691	398 446	409 935	420 056	431 695	433 040	444 754	455 264	459 685	465 035	482 887
Rezidentu Residents	205 633	217 407	216 320	226 931	236 435	245 201	245 328	254 493	262 726	267 285	271 972	281 098
Nerezidentu Non-residents	182 840	182 284	182 126	183 004	183 621	186 494	187 712	190 261	192 538	192 400	193 063	201 789
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	60 551	62 535	63 586	62 884	64 478	63 289	63 673	66 231	67 525	65 732	68 674	68 806
Neklasificētie pasīvi Unclassified liabilities	226 572	244 223	272 406	265 744	253 466	281 074	274 122	292 542	296 818	289 482	310 056	365 543
Nauda ceļā Items in transit	79 683	75 021	91 649	92 702	86 502	109 957	85 653	110 770	104 305	95 802	108 645	105 439
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	38 020	37 701	39 486	38 928	40 232	40 271	39 341	43 866	47 672	45 471	50 763	51 818
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm Liabilities to domestic credit institutions	108 869	131 501	141 271	134 114	126 732	130 846	149 128	137 906	144 841	148 209	150 648	208 286
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	4 334 972	4 319 873	4 437 190	4 529 071	4 564 717	4 774 358	4 940 895	5 109 720	5 198 598	5 219 170	5 433 945	5 644 229
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities												
Ārzemju / Foreign	452 300	439 155	515 480	476 352	499 625	866 537	618 522	463 357	692 099	506 852	469 228	601 990
Iekšzemes / Domestic	36 240	42 375	40 237	42 512	46 674	47 476	48 625	48 892	52 484	51 988	52 415	56 564

10.a KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	1 102.0	1 096.7	1 160.0	1 204.1	1 041.8	1 154.1	1 139.9	1 125.9	1 245.3	1 301.1	1 378.7	1 377.2	1 382.2	1 458.0	1 464.8
Kredīti ārvalstu bankām Loans to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	572.6	608.5	584.9	672.0	587.5	655.9	507.7	625.8	767.6	763.5	749.2	726.9	759.9	834.1	830.2
Īstermiņa / Short-term	344.7	303.6	383.9	331.1	245.6	270.0	397.1	267.8	208.6	257.6	307.4	322.2	272.7	266.5	277.7
Ilgttermiņa / Long-term	5.3	5.9	4.1	6.8	3.8	5.6	4.2	4.5	4.5	4.8	10.7	10.4	10.3	12.7	12.5
Parāda vērtspapīri Debt securities	173.3	172.4	180.9	188.1	197.6	215.3	223.7	220.6	257.5	268.1	306.3	312.5	334.1	339.2	338.8
Akcijas Shares	3.3	3.3	3.3	3.2	3.2	3.2	3.2	3.1	3.1	3.1	0.3	0.3	0.3	0.6	0.6
Citas prasības Other claims	2.9	2.9	2.9	2.9	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.8	5.0	5.0	5.0	5.0
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	565.2	564.6	580.0	570.3	615.3	595.8	603.8	585.7	581.9	600.3	609.7	659.3	675.2	689.5	666.3
Kredīti ārvalstu nebankām Loans to foreign non-banks															
Īstermiņa / Short-term	93.6	83.4	91.0	85.6	107.3	120.8	120.0	129.3	125.2	120.1	119.3	137.0	112.8	142.2	156.2
Ilgttermiņa / Long-term	109.1	140.0	144.0	121.7	120.2	129.3	134.7	125.9	131.6	138.8	149.1	155.9	169.0	183.2	194.0
Parāda vērtspapīri Debt securities															
Valdības sektors Government	141.5	114.7	132.3	156.7	180.0	136.8	134.2	116.8	107.0	104.8	125.6	128.8	132.4	125.5	117.8
Privātais sektors Private sector	196.7	203.3	186.7	184.7	186.0	186.9	193.1	191.8	196.2	214.7	192.6	213.6	234.3	211.2	177.2
Akcijas Shares	21.8	20.6	23.0	18.6	18.6	18.7	18.5	18.7	18.7	18.6	18.8	18.8	21.4	21.6	15.3
Citas prasības Other claims	2.6	2.6	3.0	3.0	3.3	3.3	3.3	3.2	3.2	3.2	4.2	5.2	5.2	5.7	5.9
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	38.0	44.4	41.8	46.7	46.8	48.4	46.3	51.2	48.6	52.0	44.8	50.6	48.1	49.5	52.5
Pārējie aktīvi Other assets	23.9	18.1	11.5	35.1	20.2	26.5	37.9	17.8	35.5	48.2	51.4	24.3	21.8	29.0	18.7
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 729.2	1 723.8	1 793.3	1 856.3	1 724.2	1 824.8	1 827.9	1 780.6	1 911.4	2 001.6	2 084.5	2 111.3	2 127.3	2 226.0	2 202.4
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets	348.1	352.2	549.0	432.3	419.0	495.2	455.3	478.9	845.5	593.7	428.5	658.6	471.0	431.8	565.3

10.b KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Saiņības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	81.4	67.6	64.5	62.7	136.0	76.8	82.1	93.6	96.6	142.2	87.8	137.3	80.4	132.4	143.9
Īstermiņa / Short-term	162.4	184.9	239.4	258.2	193.7	191.7	234.5	268.7	244.4	240.6	263.6	248.9	269.4	311.9	380.4
Ilgtermiņa / Long-term	166.4	180.3	188.3	189.2	196.1	195.9	201.4	196.1	206.2	236.8	269.3	312.8	316.3	315.9	346.8
Nebanku noguldījumi Non-bank deposits															
Pieprasījuma / Demand	1 223.2	1 241.1	1 401.9	1 387.6	1 288.6	1 391.7	1 368.8	1 361.6	1 488.2	1 564.7	1 693.8	1 666.9	1 645.9	1 755.9	1 730.9
Īstermiņa / Short-term	292.9	236.1	210.6	208.6	225.5	194.9	224.3	209.9	197.4	176.2	174.6	212.6	224.0	206.1	222.0
Ilgtermiņa / Long-term	56.2	56.4	55.4	59.8	59.0	59.6	58.7	59.3	59.2	60.7	51.3	50.4	47.8	46.7	46.2
Pārējie pasīvi ¹ Other liabilities ¹	75.8	82.7	58.9	88.2	82.5	94.9	92.9	94.1	92.8	113.1	113.2	112.3	110.1	131.5	80.8
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	2 058.3	2 049.0	2 219.0	2 254.2	2 181.4	2 205.6	2 262.7	2 283.2	2 384.9	2 534.3	2 653.6	2 741.1	2 693.8	2 900.4	2 951.0
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities	355.2	369.1	565.1	452.3	439.2	515.5	476.4	499.6	866.5	618.5	463.4	692.1	506.9	469.2	602.0

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

**11. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valsts uzņēmumu noguldījumi Deposits of public enterprises					Privātu uzņēmumu noguldījumi Deposits of private enterprises				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits	Noguldīti latos Deposits in lats		Noguldīti ārvālstu valūtā Deposits in foreign currencies	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits	Noguldīti latos Deposits in lats		Noguldīti ārvālstu valūtā Deposits in foreign currencies
2002										
X	49.2	33.9	83.2	67.5	15.7	339.6	143.0	482.6	283.6	199.0
XI	43.2	34.3	77.5	60.7	16.8	340.2	141.4	481.6	281.8	199.8
XII	56.1	26.2	82.3	66.0	16.3	354.4	134.6	489.0	310.3	178.7
2003										
I	42.8	36.6	79.4	60.8	18.6	343.1	148.5	491.6	304.7	187.0
II	41.2	45.4	86.7	67.4	19.3	338.2	154.2	492.4	314.7	177.7
III	45.3	46.5	91.8	65.0	26.8	350.1	158.8	508.9	321.7	187.2
IV	41.5	48.2	89.6	63.7	25.9	349.1	166.1	515.3	322.7	192.6
V	46.2	49.9	96.0	66.1	29.9	342.2	176.8	519.0	323.4	195.6
VI	45.6	53.8	99.4	67.8	31.6	365.6	149.6	515.1	323.1	192.0
VII	48.5	40.5	89.0	59.6	29.4	396.8	154.8	551.5	325.0	226.6
VIII	41.8	39.1	80.8	52.3	28.5	378.0	156.2	534.3	337.4	196.8
IX	47.3	31.1	78.4	55.9	22.5	389.8	160.3	550.1	345.2	204.9
X	43.9	42.7	86.6	60.4	26.3	409.2	168.0	577.2	361.9	215.3
XI	49.4	42.1	91.5	67.1	24.4	398.3	172.9	571.2	363.2	208.1
XII	47.3	57.4	104.7	79.1	25.6	407.9	197.3	605.2	403.1	202.1
	Privātpersonu noguldījumi Deposits of private persons					Noguldījumi kopā Total deposits				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits	Noguldīti latos Deposits in lats		Noguldīti ārvālstu valūtā Deposits in foreign currencies	Noguldīti latos Deposits in lats		Noguldīti ārvālstu valūtā Deposits in foreign currencies		
						Summa Amount	%	Summa Amount	%	
2002										
X	341.2	354.2	695.4	359.8	335.6	1 261.2	710.8	56.4	550.4	43.6
XI	349.7	365.1	714.7	376.2	338.5	1 273.9	718.7	56.4	555.2	43.6
XII	366.3	384.3	750.6	405.2	345.3	1 321.8	781.5	59.1	540.3	40.9
2003										
I	358.4	390.1	748.5	404.6	343.9	1 319.5	770.1	58.4	549.5	41.6
II	369.4	398.8	768.2	416.5	351.7	1 347.2	798.6	59.3	548.6	40.7
III	384.1	398.1	782.3	426.1	356.2	1 383.0	812.8	58.8	570.1	41.2
IV	395.7	409.1	804.8	442.9	361.9	1 409.7	829.4	58.8	580.4	41.2
V	402.4	409.2	811.5	457.1	354.4	1 426.5	846.6	59.3	579.9	40.7
VI	426.4	413.8	840.2	476.5	363.7	1 454.8	867.4	59.6	587.4	40.4
VII	438.4	420.6	859.0	486.8	372.3	1 499.5	871.3	58.1	628.2	41.9
VIII	450.9	425.9	876.8	490.1	386.8	1 491.9	879.8	59.0	612.1	41.0
IX	448.5	430.5	879.0	493.3	385.7	1 507.5	894.5	59.3	613.1	40.7
X	465.3	437.9	903.3	506.5	396.8	1 567.1	928.8	59.3	638.3	40.7
XI	481.3	440.4	921.7	519.7	402.0	1 584.4	950.0	60.0	634.4	40.0
XII	486.5	461.3	947.8	551.6	396.2	1 657.7	1 033.8	62.4	623.9	37.6

**12. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU PIEPRASĪJUMA UN TERMIŅNOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEMAND AND TIME DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās, milj. latu)
(at end of period, in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits															
Summa / Amount	730.0	733.1	776.8	744.3	748.8	779.5	786.3	790.7	837.6	883.7	870.7	885.6	918.4	929.0	941.7
% ¹	57.9	57.5	58.8	56.4	55.6	56.4	55.8	55.4	57.6	59.0	58.4	58.8	58.6	58.6	56.8
Termiņnoguldījumi Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	217.4	211.9	204.7	224.5	236.3	219.6	239.5	252.6	229.2	217.7	218.3	221.4	237.1	246.5	300.3
% ¹	17.2	16.6	15.5	17.0	17.5	15.9	17.0	17.7	15.8	14.5	14.6	14.7	15.1	15.6	18.1
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	182.8	190.6	192.0	203.8	211.0	224.9	227.2	223.5	222.9	228.3	227.0	222.2	226.9	220.2	222.2
% ¹	14.5	15.0	14.5	15.5	15.7	16.2	16.1	15.7	15.3	15.2	15.2	14.7	14.5	13.9	13.4
Ilgtermiņa Long-term															
Summa / Amount	130.9	138.3	148.3	146.9	151.1	158.9	156.7	159.7	165.1	169.8	175.9	178.3	184.7	188.8	193.4
% ¹	10.4	10.9	11.2	11.1	11.2	11.5	11.1	11.2	11.3	11.3	11.8	11.8	11.8	11.9	11.7
Noguldījumi kopā Total deposits	1 261.2	1 273.9	1 321.8	1 319.5	1 347.2	1 383.0	1 409.7	1 426.5	1 454.8	1 499.5	1 491.9	1 507.5	1 567.1	1 584.4	1 657.7

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits by domestic enterprises and private persons.

13. KREDĪTI IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises					Kredīti privātu uzņēmumiem Loans to private enterprises					
	Īstermiņa Short-term	Ilgtermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā	Īstermiņa Short-term	Ilgtermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā	
				In lats	In foreign currencies				In lats	In foreign currencies	
2002											
X	10.3	82.2	92.6	45.7	46.9	207.5	1 044.4	1 251.9	545.9	706.0	
XI	15.0	83.0	98.0	50.5	47.5	219.8	1 059.7	1 279.5	565.9	713.6	
XII	29.3	83.2	112.5	66.4	46.1	214.8	1 090.3	1 305.1	579.7	725.4	
2003											
I	30.2	78.2	108.4	63.9	44.5	219.0	1 100.3	1 319.3	596.8	722.5	
II	29.4	77.0	106.3	62.5	43.8	227.7	1 132.6	1 360.3	614.4	745.9	
III	26.9	75.6	102.5	59.5	43.0	240.2	1 156.1	1 396.4	634.7	761.7	
IV	26.9	75.1	102.0	58.7	43.3	227.2	1 194.2	1 421.4	643.6	777.7	
V	26.8	74.1	101.0	58.2	42.7	230.5	1 222.9	1 453.4	660.6	792.9	
VI	27.6	72.9	100.5	57.4	43.1	235.9	1 248.9	1 484.9	677.7	807.2	
VII	26.9	72.9	99.8	57.3	42.6	233.9	1 291.6	1 525.5	697.8	827.7	
VIII	28.9	73.8	102.7	58.6	44.2	234.5	1 314.9	1 549.4	713.0	836.4	
IX	33.2	72.1	105.3	60.8	44.5	243.9	1 334.8	1 578.7	730.1	848.6	
X	22.3	72.5	94.8	50.9	43.9	262.7	1 346.6	1 609.3	752.5	856.8	
XI	22.4	72.9	95.2	52.0	43.2	303.7	1 354.0	1 657.6	771.4	886.2	
XII	15.7	71.7	87.4	45.5	41.9	322.1	1 371.4	1 693.5	783.5	910.1	
	Kredīti privātpersonām Loans to private persons					Kredīti kopā Total loans					
	Īstermiņa Short-term	Ilgtermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā		Izsniegti latos		Izsniegti ārvalstu valūtā		
				In lats	In foreign currencies		In lats	%	In foreign currencies	%	
	Summa Amount					Summa Amount	%	Summa Amount	%		
2002											
X	44.8	345.1	389.9	189.2	200.7	1 734.3	780.8	45.0	953.6	55.0	
XI	47.0	370.0	417.0	194.0	223.0	1 794.5	810.4	45.2	984.1	54.8	
XII	46.7	385.2	432.0	197.9	234.1	1 849.5	843.9	45.6	1 005.6	54.4	
2003											
I	47.5	389.9	437.4	199.9	237.5	1 865.1	860.6	46.1	1 004.5	53.9	
II	53.6	406.4	460.1	205.2	254.9	1 926.7	882.1	45.8	1 044.6	54.2	
III	50.8	432.4	483.3	213.2	270.1	1 982.2	907.3	45.8	1 074.8	54.2	
IV	50.9	453.8	504.6	221.4	283.2	2 027.9	923.7	45.5	1 104.2	54.5	
V	51.8	477.5	529.3	233.9	295.4	2 083.7	952.7	45.7	1 131.0	54.3	
VI	54.8	503.5	558.3	245.1	313.3	2 143.7	980.1	45.7	1 163.5	54.3	
VII	57.1	535.5	592.6	258.8	333.9	2 217.9	1 013.8	45.7	1 204.1	54.3	
VIII	60.0	569.6	629.6	270.5	359.1	2 281.7	1 042.1	45.7	1 239.7	54.3	
IX	61.4	593.0	654.3	284.0	370.3	2 338.4	1 075.0	46.0	1 263.4	54.0	
X	65.6	621.5	687.1	298.6	388.5	2 391.2	1 101.9	46.1	1 289.2	53.9	
XI	68.4	647.7	716.1	307.4	408.8	2 469.0	1 130.7	45.8	1 338.2	54.2	
XII	67.3	694.3	761.6	316.9	444.7	2 542.6	1 145.9	45.1	1 396.6	54.9	

14. IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA
MATURITY PROFILE OF LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās, milj. latu)
 (at end of period, in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Īstermiņa															
Short-term															
Summa / Amount	262.7	281.9	290.8	296.7	310.7	318.0	304.9	309.2	318.3	317.9	323.4	338.5	350.6	394.4	405.2
% ¹	15.2	15.7	15.7	15.9	16.1	16.1	15.0	14.8	14.9	14.3	14.2	14.5	14.7	16.0	15.9
Ar termiņu 1–5 gadi															
Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	822.6	837.6	852.1	859.1	875.1	894.5	926.4	952.2	986.4	1 023.6	1 044.5	1 057.3	1 068.3	1 051.2	1 050.7
% ¹	47.4	46.7	46.1	46.1	45.4	45.1	45.7	45.7	46.0	46.2	45.8	45.2	44.7	42.6	41.3
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem															
Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	649.0	675.0	706.6	709.3	740.9	769.7	796.6	822.3	839.0	876.4	913.8	942.6	972.3	1 023.4	1 086.7
% ¹	37.4	37.6	38.2	38.0	38.5	38.8	39.3	39.5	39.1	39.5	40.0	40.3	40.6	41.4	42.8
Kredīti kopā	1 734.3	1 794.5	1 849.5	1 865.1	1 926.7	1 982.2	2 027.9	2 083.7	2 143.7	2 217.9	2 281.7	2 338.4	2 391.2	2 469.0	2 542.6
Total loans															

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to domestic enterprises and private persons.

15. UZŅĒMUMIEM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ
LOANS TO ENTERPRISES IN THE NATIONAL ECONOMY

(2003. gada 4. cet. beigās, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q4 2003, in millions of lats; structure, %)

	Kredīti latos Loans in lats				Kredīti ārvalstu valūtā Loans in foreign currencies				Tranzītkredīti Transit credit		Kredīti kopā Total loans	
	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%		%		%
	Short-term		Long-term		Short-term		Long-term					
Kopā Total	176.6	100.0	651.5	100.0	161.2	100.0	787.2	100.0	4.8	100.0	1 781.3	100.0
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība Agriculture, hunting and forestry	16.7	9.5	57.0	8.8	3.5	2.2	19.5	2.5	2.0	41.7	98.6	5.5
Zvejniecība Fishing	0.7	0.4	2.0	0.3	0.4	0.2	4.9	0.6	0	0	8.0	0.5
Jeguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	0.2	0.1	0.8	0.1	0.2	0.1	0.8	0.1	0	0	1.9	0.1
Apstrādes rūpniecība Manufacturing	34.0	19.2	89.4	13.7	31.5	19.5	108.4	13.8	0.5	10.4	263.9	14.8
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde Electricity, gas and water supply	7.4	4.2	43.0	6.6	3.8	2.4	35.3	4.5	0.3	6.2	89.9	5.0
Būvniecība Construction	10.4	5.9	44.3	6.8	2.2	1.4	59.8	7.6	0.1	2.1	116.8	6.6
Tirdzniecība Trade	59.3	33.6	135.4	20.8	59.2	36.7	107.7	13.7	0.3	6.2	362.0	20.3
Viesnīcas un restorāni Hotels and restaurants	0.8	0.5	25.2	3.9	0.9	0.6	28.2	3.6	0.1	2.1	55.3	3.1
Transports, glabāšana un sakari Transport, storage and communications	7.8	4.4	39.4	6.0	9.1	5.6	92.5	11.7	0.1	2.1	148.8	8.4
Finanšu starpniecība Financial intermediation	19.8	11.2	84.7	13.0	19.3	12.0	157.4	20.0	0	0	281.2	15.8
Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība Real estate, renting and business activities	7.1	4.0	76.2	11.7	10.7	6.6	124.3	15.8	0.3	6.3	218.5	12.3
Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi Other community, social and personal service activities	2.1	1.2	27.0	4.1	6.7	4.2	16.1	2.0	0.1	2.1	52.0	2.9
Pārējie pakalpojumi Other services	10.3	5.8	27.1	4.2	13.7	8.5	32.3	4.1	1.0	20.8	84.4	4.7

16.a IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Norēķinu konta debeta atlikums Overdraft	45.8	50.9	64.6	68.1	73.8	83.5	80.6	84.2	86.3	87.4	91.8	96.0	91.5	94.4	91.6
Komerckredīts Commercial credit	645.4	660.6	671.0	673.5	683.4	689.8	700.4	705.9	721.2	721.8	725.2	731.2	742.9	776.2	769.5
Industriālais kredīts Industrial credit	406.8	429.6	435.3	440.4	448.5	462.7	473.4	429.8	440.9	470.2	481.7	486.0	494.2	501.9	527.4
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	21.4	24.2	24.0	23.6	24.8	24.6	25.0	25.0	26.4	28.1	27.2	27.8	28.5	29.2	28.8
Finanšu noma Financial leasing	48.0	48.7	49.2	48.7	51.4	49.3	49.2	48.1	46.7	47.2	47.0	47.8	49.5	51.1	51.3
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	87.1	90.2	88.7	89.1	92.6	96.9	102.2	108.3	114.6	120.2	126.3	130.0	133.7	139.4	143.7
Hipotēku kredīts Mortgage loans	379.6	383.7	404.9	407.0	431.6	451.7	478.0	559.1	583.2	612.7	643.3	675.6	705.9	732.0	772.6
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	16.7	16.4	15.5	15.3	15.2	15.8	15.7	17.3	18.2	17.1	20.9	22.0	21.6	21.6	18.4
Tranzītkredīts Transit credit	9.0	8.9	8.5	8.2	8.3	8.0	7.9	7.8	7.9	7.7	7.3	7.9	6.0	5.7	4.8
Pārējie kredīti Other credit	74.5	81.3	87.8	91.2	97.1	99.9	95.5	98.2	98.3	105.5	111.0	114.1	117.4	117.5	134.5
Kredīti kopā Total loans	1 734.3	1 794.5	1 849.5	1 865.1	1 926.7	1 982.2	2 027.9	2 083.7	2 143.7	2 217.9	2 281.7	2 338.4	2 391.2	2 469	2 542.6

16.b IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Kredīti mājokļa iegādei Housing loans	215.7	226.1	237.6	241.9	251.4	274.4	289.6	305.9	339.6	365.0	391.1	409.0	431.3	450.1	487.5
Patēriņa kredīti Consumer credit	82.8	84.5	84.7	85.8	89.0	93.8	96.7	102.2	107.8	113.7	120.5	124.4	129.9	134.2	139.2
Pārējie kredīti Other credit	91.4	106.4	109.7	109.7	119.7	115.1	118.3	121.2	110.9	113.9	118.0	120.9	125.9	131.8	134.9
Kredīti kopā Total loans	389.9	417.0	432.0	437.4	460.1	483.3	504.6	529.3	558.3	592.6	629.6	654.3	687.1	716.1	761.6
Izsniegti lats In lats	189.2	194.0	197.9	199.9	205.2	213.2	221.4	233.9	245.1	258.7	270.5	284.0	298.6	307.4	316.9
Izsniegti ārvalstu valūtā In foreign currencies	200.7	223.0	234.1	237.5	254.9	270.1	283.2	295.4	313.2	333.9	359.1	370.3	388.5	408.8	444.7

17.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaisītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months			
Latos In lats												
2002												
X	4.98	7.59	9.70	9.30	6.42	7.43	2.69	3.37	3.83	4.68	2.97	5.44
XI	4.87	8.18	8.40	8.70	6.27	7.79	2.49	3.30	3.99	4.34	2.77	5.23
XII	3.81	9.29	7.60	8.89	5.38	7.43	2.41	3.20	4.15	4.93	3.11	5.19
2003												
I	3.91	10.70	11.39	8.99	5.52	7.64	2.49	3.39	3.68	5.08	2.85	5.21
II	3.57	12.86	7.00	8.67	5.20	7.84	2.52	3.30	3.63	4.23	2.68	4.86
III	3.71	6.19	8.64	8.48	5.23	7.66	2.56	3.14	3.68	4.54	2.75	5.17
IV	3.82	10.72	10.03	8.36	5.24	7.86	2.75	2.91	3.70	4.69	2.98	4.89
V	4.23	6.90	7.72	7.79	5.51	7.77	2.98	3.24	3.49	4.50	3.10	4.91
VI	3.90	7.32	8.19	8.52	5.64	6.98	2.77	3.12	3.76	4.63	2.97	4.97
VII	3.48	4.96	6.87	8.34	5.09	7.37	2.67	3.17	3.70	4.58	2.90	5.16
VIII	3.98	7.94	6.96	7.89	5.35	7.47	2.72	3.07	3.51	4.22	2.99	4.60
IX	3.96	9.60	10.60	7.99	5.28	7.45	2.92	3.22	3.43	4.42	3.10	4.56
X	3.89	4.92	9.45	7.90	5.16	7.35	2.58	3.12	3.60	4.42	2.82	4.67
XI	4.75	8.29	10.28	7.91	5.56	7.19	3.68	3.28	3.73	4.60	3.74	4.69
XII	4.79	5.21	8.18	7.92	5.79	7.35	3.01	3.27	3.65	4.45	3.38	4.63
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2002												
X	4.88	5.92	6.73	7.12	5.59	6.16	2.09	2.19	2.45	3.08	2.19	3.20
XI	5.23	8.29	7.50	6.59	5.92	5.80	1.73	2.38	2.46	3.07	1.97	3.88
XII	3.12	4.07	5.64	7.17	4.14	5.77	1.64	2.20	2.63	3.34	2.00	3.37
2003												
I	2.30	5.45	7.59	7.16	3.64	5.35	1.55	2.06	2.37	2.89	1.89	3.48
II	3.41	7.76	8.60	5.54	4.42	5.90	1.80	2.25	2.58	2.97	2.01	3.60
III	3.83	6.71	9.06	5.96	4.68	5.32	1.74	2.11	2.03	2.34	1.97	3.25
IV	3.98	5.44	7.18	5.68	4.71	5.16	1.54	1.89	2.14	3.14	1.74	3.29
V	4.50	3.93	3.34	5.49	4.54	5.73	1.51	1.85	2.17	2.74	1.64	2.77
VI	4.22	5.10	5.17	5.57	4.68	4.97	1.39	1.73	2.32	2.76	1.67	3.62
VII	3.41	5.48	5.69	5.34	4.21	4.98	1.39	1.69	2.17	2.49	1.64	2.88
VIII	3.40	5.32	7.52	5.27	4.13	5.12	1.27	1.49	1.58	2.56	1.39	1.89
IX	3.05	3.64	7.49	5.64	3.76	5.19	1.28	1.64	2.19	2.73	1.44	2.94
X	3.46	2.79	8.59	5.92	3.94	4.73	1.25	1.52	2.42	2.67	1.44	2.76
XI	3.27	3.63	7.00	5.28	3.91	4.71	1.31	1.53	2.00	2.49	1.48	3.27
XII	3.73	4.20	4.90	5.74	4.46	4.15	1.41	1.82	1.85	2.76	1.66	2.76

17.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months			
Latos In lats												
2002												
X	4.95	7.91	9.22	8.73	6.33	7.20	2.69	3.41	3.66	3.69	2.79	5.08
XI	4.89	7.39	7.59	8.21	6.18	7.56	2.49	3.14	3.86	3.40	2.61	5.07
XII	3.59	7.80	7.04	8.38	5.15	7.20	2.41	3.04	4.09	4.57	2.70	5.37
2003												
I	3.72	8.66	10.70	8.53	5.32	7.33	2.48	3.34	3.59	5.20	2.68	5.46
II	3.38	10.85	6.64	8.27	5.04	7.54	2.51	3.23	3.46	3.86	2.60	4.76
III	4.00	5.79	8.28	8.09	5.55	7.42	2.55	3.02	3.57	4.02	2.62	5.44
IV	4.05	11.68	9.60	8.05	5.59	7.59	2.75	2.68	3.58	4.21	2.78	4.97
V	4.41	6.48	7.36	7.44	5.79	7.51	2.98	2.98	3.29	4.13	3.01	5.27
VI	4.26	6.96	7.87	8.22	6.14	6.62	2.78	2.99	3.60	4.40	2.83	4.92
VII	4.38	4.86	6.71	7.92	5.79	7.03	2.67	3.11	3.73	3.92	2.76	4.52
VIII	4.39	7.58	6.29	7.35	5.71	7.16	2.72	3.05	3.47	3.85	2.88	5.02
IX	4.01	10.81	9.95	7.50	5.48	7.19	2.93	3.19	3.32	3.61	3.01	4.65
X	4.14	4.78	8.91	7.48	5.46	7.09	2.58	3.08	3.51	4.02	2.69	4.67
XI	4.82	8.81	9.88	7.52	5.70	6.97	3.70	3.14	3.71	4.62	3.72	4.59
XII	4.92	5.14	8.87	7.59	5.90	7.07	3.03	3.20	3.60	4.22	3.21	4.60
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2002												
X	4.47	5.71	6.33	7.19	5.27	5.82	2.13	2.28	2.45	3.06	2.17	2.05
XI	4.91	8.77	6.81	6.55	5.77	5.41	1.78	2.54	2.52	2.29	1.89	2.02
XII	2.71	3.78	5.60	7.35	3.94	5.49	1.78	2.18	2.65	3.42	1.90	3.36
2003												
I	1.55	5.44	6.91	6.78	3.11	5.04	1.56	2.08	2.37	1.68	1.67	3.67
II	2.96	8.18	7.73	5.47	4.26	5.80	1.87	2.51	2.19	3.24	2.00	2.12
III	3.48	7.99	7.28	5.95	4.52	4.89	1.83	1.95	1.77	2.29	1.93	2.55
IV	3.51	5.62	5.33	5.71	4.47	4.86	1.57	1.94	1.80	2.49	1.61	3.55
V	4.31	3.80	2.74	5.42	4.34	5.58	1.50	1.54	2.04	2.11	1.51	2.18
VI	4.24	5.09	4.48	5.60	4.67	4.76	1.42	1.54	2.24	5.00	1.51	5.23
VII	3.03	5.99	4.99	5.41	3.96	4.89	1.41	1.56	2.58	1.85	1.48	2.34
VIII	3.08	5.74	6.35	5.28	3.91	5.03	1.28	1.36	1.29	2.96	1.32	1.17
IX	2.81	3.52	7.98	5.64	3.59	5.11	1.27	1.53	2.02	3.13	1.31	2.41
X	2.81	2.61	8.12	5.95	3.53	4.45	1.26	1.47	2.70	2.86	1.34	2.30
XI	3.04	3.31	6.65	5.22	3.68	4.46	1.37	1.31	2.57	2.42	1.38	1.18
XII	3.50	4.78	4.76	5.56	4.32	3.85	1.45	1.80	1.75	2.02	1.54	2.89

17.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.		Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.			
	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months				
Latos In lats												
2002												
X	5.11	6.93	14.93	13.49	6.84	8.65	2.78	3.29	4.03	4.96	4.17	5.50
XI	4.81	26.85	14.97	13.57	6.74	8.85	2.56	3.78	4.16	5.05	4.35	5.47
XII	4.78	26.12	13.77	13.64	6.65	8.60	2.43	3.57	4.22	5.04	4.47	5.13
2003												
I	4.70	40.14	13.59	14.12	6.57	9.18	2.76	3.48	4.04	5.03	4.30	5.14
II	4.41	22.47	12.84	13.65	6.08	9.01	2.56	3.43	3.91	4.71	3.88	5.12
III	3.05	20.68	12.49	13.46	4.14	8.58	2.73	3.28	3.79	4.74	3.94	4.95
IV	3.29	6.05	13.42	13.45	4.10	8.66	2.63	3.52	3.79	4.73	4.08	4.88
V	3.94	13.71	12.67	13.36	4.72	8.44	2.81	3.48	3.84	4.62	3.88	4.72
VI	3.33	11.33	11.58	12.51	4.26	8.27	2.59	3.49	3.85	4.68	4.06	4.98
VII	2.10	7.71	11.74	12.51	3.14	8.51	2.63	3.43	3.65	4.74	4.04	5.24
VIII	3.38	10.64	12.38	12.72	4.50	8.39	2.69	3.20	3.58	4.57	3.76	4.55
IX	3.90	6.37	12.21	12.03	4.85	8.23	2.49	3.43	3.60	4.70	3.79	4.54
X	3.57	9.15	11.49	10.26	4.54	8.13	2.53	3.28	3.69	4.52	3.72	4.68
XI	4.62	6.72	11.77	11.34	5.22	8.06	2.82	3.56	3.79	4.58	3.93	4.70
XII	4.57	10.91	7.07	11.22	5.43	8.33	2.65	3.48	3.74	4.57	3.98	4.64
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2002												
X	6.98	6.88	16.16	6.91	7.14	6.62	1.72	1.96	2.45	3.08	2.26	3.26
XI	6.34	3.33	12.05	6.73	6.47	6.72	1.38	2.17	2.43	3.54	2.24	3.90
XII	4.91	4.97	11.98	6.08	5.12	6.29	1.17	2.23	2.62	3.34	2.18	3.37
2003												
I	5.03	5.52	15.89	9.32	5.90	6.19	1.54	2.03	2.37	2.91	2.33	3.43
II	4.69	5.57	10.77	7.02	5.15	6.09	1.52	2.01	2.82	2.85	2.03	3.69
III	5.06	3.91	18.95	6.03	5.32	5.99	1.39	2.44	2.36	2.45	2.06	3.46
IV	5.15	4.60	17.67	5.56	5.50	5.82	1.37	1.84	2.23	3.16	2.04	3.29
V	5.13	4.46	12.44	6.18	5.51	6.00	1.56	2.13	2.19	2.81	2.02	2.79
VI	4.09	5.14	5.60	5.30	4.74	5.39	1.30	1.88	2.36	2.63	1.95	3.15
VII	5.60	4.82	12.34	4.85	5.52	5.12	1.29	1.84	2.01	2.50	1.96	2.98
VIII	4.96	4.44	12.90	5.22	5.15	5.27	1.18	1.63	1.72	2.45	1.60	2.81
IX	3.91	5.15	6.60	5.64	4.44	5.30	1.33	1.81	2.21	2.71	1.87	3.00
X	4.71	4.36	9.95	5.82	5.03	5.19	1.20	1.61	2.22	2.65	1.73	2.87
XI	4.39	4.98	7.86	5.64	4.97	5.17	1.14	1.91	1.97	2.49	1.64	3.39
XII	6.98	3.38	10.33	7.08	5.54	4.72	1.15	1.86	1.95	2.94	1.95	2.74

18. STARPBANKU TIRGŪ IZSNIEGTIE KREDĪTI UN KREDĪTI ĀRVALSTU KREDĪTIESTĀDĒM
LENDING IN THE INTERBANK MARKET AND LOANS TO FOREIGN CREDIT INSTITUTIONS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	Kredīti iekšzemes kredītiestādēm Loans to domestic credit institutions											
	Latos In lats				Ārvalstu valūtā In foreign currencies							
	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.				
	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months				
2002												
X	274.1	40.6	–	0.2	314.9	143.3	34.9	5.3	–	183.5	498.4	
XI	245.3	53.5	4.5	–	303.3	186.9	56.0	4.5	0.5	247.9	551.2	
XII	232.9	64.9	3.7	–	301.5	172.6	92.7	3.3	1.3	269.9	571.4	
2003												
I	330.0	72.3	6.7	0.1	409.1	232.1	58.6	5.1	–	295.8	704.9	
II	288.8	67.9	2.3	0.4	359.4	219.3	50.4	1.8	0.3	271.8	631.2	
III	407.2	65.5	9.9	0.5	483.1	246.1	63.8	4.9	–	314.8	797.9	
IV	382.2	54.1	6.2	0.6	443.1	261.8	44.8	5.6	1.2	313.4	756.5	
V	442.1	43.2	4.3	–	489.6	325.8	43.4	2.8	–	372.0	861.6	
VI	453.2	41.0	4.6	–	498.8	281.5	29.2	3.1	0.8	314.6	813.4	
VII	424.1	91.6	1.2	1.7	518.6	295.0	23.8	3.8	1.8	324.4	843.0	
VIII	458.5	40.8	4.9	0.9	505.1	388.6	32.7	1.1	1.7	424.1	929.2	
IX	515.5	40.3	3.1	–	558.9	384.6	36.3	3.8	2.5	427.2	986.1	
X	337.2	57.0	3.4	0.7	398.3	417.2	59.3	2.0	1.0	479.5	877.8	
XI	247.5	33.8	6.9	0.7	288.9	287.3	74.3	4.6	0.7	366.9	655.8	
XII	386.8	72.1	10.7	–	469.6	332.6	54.3	3.5	–	390.4	860.0	
	Kredīti ārvalstu kredītiestādēm Loans to foreign credit institutions								Kredīti kopā Total loans			
	Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months								
2002												
X	7 408.8	472.5	59.0	10.5	7 950.8	8 449.2						
XI	6 042.4	391.6	86.0	10.3	6 530.3	7 081.5						
XII	6 181.4	639.1	56.4	17.3	6 894.2	7 465.6						
2003												
I	8 124.4	416.9	124.2	3.0	8 668.5	9 373.4						
II	6 763.4	335.0	12.0	0.3	7 110.7	7 741.9						
III	7 185.4	434.5	72.9	7.7	7 700.5	8 498.4						
IV	7 496.5	606.5	76.9	2.7	8 182.6	8 939.1						
V	7 263.7	326.4	81.0	3.9	7 675.0	8 536.6						
VI	7 963.6	509.6	32.0	6.0	8 511.2	9 324.6						
VII	10 075.3	251.3	43.6	8.8	10 379.0	11 222.0						
VIII	9 246.7	394.0	37.1	8.7	9 686.5	10 615.7						
IX	9 310.9	269.1	94.9	8.3	9 683.2	10 669.3						
X	10 302.8	248.5	67.4	4.3	10 623.0	11 500.8						
XI	7 986.8	329.6	64.0	2.9	8 383.3	9 039.1						
XII	7 887.5	484.1	43.5	34.2	8 449.3	9 309.3						

19.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES STARPBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE INTERBANK MARKET

(% gadā)
(% per annum)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	3.0	2.5	2.7	2.6	2.5	2.5	2.8	3.1	2.8	2.7	2.8	3.1	2.7	3.7	3.2
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	2.9	2.8	2.9	2.8	2.8	2.8	3.0	3.1	3.0	2.8	3.0	3.2	2.8	3.7	3.3
1–3 mēn. 1–3 months	–	2.6	3.0	2.7	2.6	2.9	3.1	3.2	3.2	3.1	3.2	3.2	2.8	3.5	3.5
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	2.9	–	–	2.8	2.7	2.8	3.1	–	2.5	3.0	3.1	–	3.4	3.0	–
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	2.5	2.4	2.0	1.7	1.8	1.8	1.8	1.7	1.6	1.6	1.4	1.7	1.6	1.7	1.6
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	2.4	2.4	2.2	1.6	1.6	1.5	1.5	2.1	1.7	1.9	2.2	1.9	1.9	1.7	1.6
1–3 mēn. 1–3 months	2.1	1.9	1.9	1.8	1.4	1.7	1.6	1.5	2.0	2.0	1.6	1.9	1.1	2.3	1.5
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	–	3.4	3.1	–	1.4	–	2.2	–	3.7	1.9	1.4	2.4	2.1	1.4	–

19.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
(% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Termiņnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits		
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.–20. dienā 11th–20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits	
		17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5	1.5
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25	
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75	
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25	

19.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTĀJĀS REPO, REVERSE REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS
PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AND REVERSE REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM CURRENCY SWAP CONTRACTS

(% gadā)
(% per annum)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Repo darījumu vidējā svērtā procentu likme Weighted average repo rate	3.0	2.9	3.0	2.8	2.8	2.8	2.8	2.9	2.8	2.8	2.8	3.0	2.8	3.6	3.3
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	2.9	3.0	2.8	2.6	2.6	2.7	2.8	2.8	2.9	2.9	3.0	3.0	3.0	3.3	3.3

20. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS IN THE BANKING SECTOR (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Darījumu veidi Type of transaction															
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	18 859.7	18 678.2	45 218.1	16 746.8	17 138.5	27 539.4	19 122.6	21 187.4	29 295.6	43 610.5	33 336.4	29 572.1	37 320.6	30 249.3	54 426.8
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	148.0	185.9	208.3	167.4	268.9	150.3	175.9	234.5	240.0	355.4	233.3	182.2	200.6	263.4	366.3
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	4 275.8	4 861.0	7 333.4	6 726.8	7 200.8	9 524.5	8 846.8	10 554.0	12 005.0	20 480.5	17 250.1	14 417.4	14 685.6	14 122.8	18 406.4
Darījumu dalībnieki Counterparties															
Rezidentu kredītiestādes Resident credit institutions	2 055.7	2 139.0	2 062.3	2 188.3	2 096.8	2 552.5	1 753.4	2 188.0	2 827.1	4 260.3	3 626.7	4 281.4	4 576.8	3 957.6	5 680.6
Rezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Resident non-banks (except private persons)	1 088.7	479.1	868.0	569.5	931.1	1 689.6	1 892.2	2 561.2	3 108.3	3 781.6	3 831.9	756.1	742.3	927.6	984.8
Nerezidentu kredītiestādes Non-resident credit institutions	11 570.7	10 979.0	24 037.7	10 675.6	11 297.8	17 080.1	13 054.0	14 216.1	17 976.0	28 914.0	23 119.5	21 920.0	25 648.0	21 807.4	33 929.7
Nerezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Non-resident non-banks (except private persons)	8 568.4	10 128.1	25 791.7	10 207.6	10 282.5	15 892.1	11 445.7	13 010.6	17 629.3	27 490.4	20 241.7	17 214.3	21 239.7	17 942.9	32 604.4
Privātpersonas Private persons	383.7	389.8	572.2	648.3	504.1	393.3	390.3	455.0	448.2	405.4	406.6	347.5	530.6	342.4	401.3

¹ Latvijas banku sektorā veikto valūtas darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

21. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹ FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
USD															
Apjoms / Amount	11 399.1	11 544.8	26 409.0	12 209.1	12 157.7	18 325.2	13 041.6	14 737.0	18 880.4	29 053.7	22 672.3	20 233.8	22 918.0	19 508.9	34 319.2
% ²	48.0	47.8	49.6	50.2	48.7	49.1	45.9	45.8	45.2	45.0	44.4	45.5	43.6	43.6	46.8
EUR															
Apjoms / Amount	7 143.0	7 160.7	20 752.2	6 718.9	7 220.3	12 022.9	8 563.4	10 970.2	12 191.1	21 846.3	16 377.2	12 083.3	12 803.9	12 140.5	16 337.1
% ²	30.1	29.7	39.0	27.6	28.9	32.2	30.2	34.1	29.2	33.8	32.1	27.2	24.4	27.2	22.3
RUB															
Apjoms / Amount	1 718.9	1 649.4	2 894.3	1 312.7	1 705.8	2 583.3	3 059.3	2 931.5	4 062.4	4 205.1	3 897.7	5 165.9	6 703.1	5 086.3	14 871.4
% ²	7.2	6.8	5.4	5.4	6.9	6.9	10.8	9.1	9.7	6.5	7.6	11.6	12.8	11.4	20.3
Pārējās valūtas Other currencies															
Apjoms / Amount	3 502.7	3 787.3	3 212.0	4 083.5	3 874.4	4 390.4	3 734.4	3 536.8	6 662.7	9 478.8	8 091.6	6 989.2	10 064.3	7 975.9	7 739.0
% ²	14.7	15.7	6.0	16.8	15.5	11.8	13.1	11.0	15.9	14.7	15.9	15.7	19.2	17.8	10.6
Kopā Total	23 763.8	24 142.3	53 267.5	24 324.2	24 958.2	37 321.8	28 398.8	32 175.4	41 796.6	64 583.8	51 038.8	44 472.2	52 489.4	44 711.7	73 266.8

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

22. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ) MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
EUR	0.5955	0.6013	0.6070	0.6209	0.6288	0.6301	0.6332	0.6539	0.6603	0.6507	0.6445	0.6422	0.6541	0.6522	0.6687
USD	0.6067	0.6011	0.5983	0.5866	0.5833	0.5838	0.5842	0.5696	0.5649	0.5717	0.5767	0.5740	0.5583	0.5577	0.5456
GBP	0.9453	0.9443	0.9466	0.9460	0.9442	0.9249	0.9194	0.9208	0.9375	0.9299	0.9208	0.9211	0.9351	0.9420	0.9534
100 JPY	0.4902	0.4944	0.4896	0.4937	0.4880	0.4926	0.4877	0.4848	0.4776	0.4820	0.4848	0.4972	0.5091	0.5114	0.5058

23. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU SKAIDRĀS NAUDAS MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
EUR															
Pērk / Buy	0.593	0.600	0.603	0.617	0.620	0.624	0.627	0.648	0.653	0.644	0.638	0.637	0.647	0.646	0.661
Pārdod / Sell	0.596	0.603	0.607	0.621	0.625	0.628	0.631	0.653	0.658	0.649	0.642	0.640	0.651	0.649	0.665
USD															
Pērk / Buy	0.605	0.599	0.592	0.581	0.577	0.577	0.577	0.561	0.559	0.567	0.572	0.567	0.553	0.552	0.538
Pārdod / Sell	0.607	0.601	0.595	0.584	0.579	0.579	0.580	0.563	0.561	0.569	0.574	0.569	0.555	0.553	0.540
GBP															
Pērk / Buy	0.936	0.860	0.937	0.936	0.927	0.910	0.906	0.905	0.924	0.917	0.908	0.909	0.922	0.927	0.938
Pārdod / Sell	0.942	0.939	0.942	0.942	0.933	0.915	0.912	0.914	0.931	0.923	0.914	0.912	0.926	0.931	0.941
100 JPY															
Pērk / Buy	0.479	0.479	0.477	0.483	0.481	0.473	0.478	0.474	0.468	0.470	0.473	0.477	0.497	0.489	0.504
Pārdod / Sell	0.490	0.484	0.474	0.487	0.479	0.476	0.475	0.471	0.468	0.467	0.479	0.487	0.507	0.485	0.499

24. LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA¹ INDEKSS
INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LATS¹

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	128.6	127.9 ³	126.8 ³	125.7	124.3	124.2	124.3	121.9	121.6	122.6	122.2	122.9	122.2	122.9	120.5
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	138.4	137.8	136.6 ³	135.4 ³	133.6	133.5	133.9	131.0	130.5	132.1	131.7	132.0	131.0	132.0	129.2
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	110.7	109.8	108.9	108.1	107.3	107.2	106.8	105.2	105.2	105.5	104.9	106.3	106.3	106.3	104.8

¹ Izmantoti mēneša vidējie valūtu kursi, kas noteikti kā nacionālās valūtas vienības vērtība, izteikta attiecīgajā ārvalstu valūtā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris (1995=100).

¹ Calculated from average monthly exchange rates, which are the price of the domestic currency unit in foreign currency. The basis for the index of the lats real effective exchange rate is December 1995 (1995=100).

² Sākot ar 2003. gada janvāri, Latvijas Banka reālā efektīvā valūtas kursa indeksu aprēķina, izmantojot 13 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu un cenu līmeņu pārmaiņas. Kopš Latvijā tiek veikta šā rādītāja aprēķināšana un publicēšana, ārējās tirdzniecības struktūra ir ievērojami mainījusies, līdz ar to jaunā reālā efektīvā valūtas kursa indeksa aprēķinos vairs neiekļauj Ukrainas nacionālās valūtas ietekmi, savukārt tiek ņemtas vērā četru citu valūtu kursu pārmaiņas. Tādējādi attīstīto valstu grupā ietilpst ASV, Dānija, Francija, Itālija, Lielbritānija, Nīderlande, Somija, Vācija un Zviedrija, savukārt attīstības valstu grupā – Igaunija, Krievija, Lietuva un Polija. Reālā efektīvā valūtas kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris, tāpēc indekss būtiski atšķiras no iepriekš aprēķinātā, kura bāze bija 1993. gada decembris.

² As of January 2003, the Bank of Latvia calculates the real effective exchange rate index on the basis of exchange rate and price changes in Latvia's 13 most important foreign trade partner countries. Since the time of Latvia calculating and publishing this index, the structure of foreign trade has greatly changed, hence the impact of the national currency of Ukraine is not included in the calculation of the new real effective exchange rate index. Instead, changes in the exchange rate of four other currencies are included. Thus the group of the developed countries includes Denmark, Finland, France, Germany, Italy, the Netherlands, Sweden, the United Kingdom and the US; the group of the developing countries includes Estonia, Lithuania, Poland and Russia. The basis for the real effective exchange rate index is December 1995, hence it substantially differs from the previously calculated one based on December 1993.

³ Dati precizēti.

³ Data have been revised.

25. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Apgrozībā esošo valsts vērtspapīru kopapjoms Stock of government securities outstanding	290.8	290.8	293.1	293.4	311.5	342.4	342.2	354.9	365.0	365.4	389.6	407.4	414.2	370.8	375.8
Rezidenti Residents	288.0	288.0	290.5	290.7	307.8	331.4	331.3	344.0	350.5	356.4	380.6	398.5	404.6	361.2	366.2
Latvijas Banka Bank of Latvia	86.3	90.9	86.2	72.1	88.6	120.5	121.7	123.9	156.7	139.6	161.7	133.6	142.2	101.5	114.9
Latvijas bankas Latvian banks	142.0	133.0	147.7	152.8	157.2	138.7	144.4	150.6	127.3	145.2	145.7	175.5	164.8	182.5	176.1
Valsts uzņēmumi Public enterprises	0	0	1.8	2.6	0	1.3	0.9	1.0	1.0	1.0	0.5	0.1	0.1	0.1	0.2
Privāto uzņēmumi Private enterprises	21.4	20.4	28.0	26.4	29.1	31.9	33.9	34.9	31.4	31.6	33.7	34.5	35.4	34.8	34.0
Pārējie Other	38.3	43.7	26.8	36.8	32.9	39.0	30.4	33.6	34.1	39.0	39.0	54.8	62.1	42.3	41.0
Nerezidenti Non-residents	2.8	2.8	2.6	2.7	3.7	11.0	10.9	10.9	14.5	9.0	9.0	8.9	9.6	9.6	9.6
OECD valstu bankas Banks in the OECD countries	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	2.0	2.0	2.0
Uzņēmumi Enterprises	0	0	0	0.1	0.1	2.1	2.2	2.2	5.8	2.1	2.1	2.0	2.0	2.0	2.0
Pārējie Other	1.5	1.5	1.3	1.3	2.3	7.6	7.4	7.4	7.4	5.6	5.6	5.6	5.6	5.6	5.6

26. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU EMISIJA
ISSUE OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)		Īzsoļu skaits	Dalībnieku skaits	Piedāvājums (tūkst. latu)	Pieprasījums (tūkst. latu)	Emisijas apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)		Number of auctions	Number of participants	Supply (in thousands of lats)	Demand (in thousands of lats)	Issue (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
6	2003						
	III	1	5	3 600	11 812	3 600	3.04
	X	1	4	4 800	9 400	4 800	3.24
12	2002						
	X	1	7	8 000	19 000	4 500	3.59
	XII	1	7	5 000	12 200	2 400	3.22
	2003						
	V	1	8	6 400	19 020	6 400	3.09
	VIII	1	6	9 600	23 208	6 408	3.06
	IX	1	6	9 600	14 597	9 600	3.37
	XII	1	8	9 600	13 010	4 500	3.49
36	2003						
	VIII	1	9	12 000	14 615	12 000	3.875 ¹
	XI	2	6	24 000	12 711	1 655	3.875 ¹
60	2003						
	I	1	10	20 000	30 015	20 000	5.625 ¹
120	2003						
	II	1	11	20 000	71 380	20 000	5.125 ¹
	III	1	11	20 000	55 803	20 000	5.125 ¹
	IV	1	11	16 000	26 163	12 673	5.125 ¹
	VI	1	11	16 000	23 015	6 114	5.125 ¹
	IX	1	6	12 000	11 346	8 946	5.125 ¹
	X	1	10	16 000	23 150	1 470	5.125 ¹

¹ Fiksētā ienākuma likme.

¹ Coupon rate.

27. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES

Terminš (mēneši)	Izsoles datums	Dalībnieku skaits	Pieprasījums (tūkst. latu)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)	Date (dd.mm.yyyy.)	Number of participants	Demand (in thousands of lats)	Purchase (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
6	22.10.2003.	4	9 400	4 800	3.24
	Kopā / Amount	–	9 400	4 800	3.24 ¹
12	03.12.2003.	8	13 010	4 500	3.49
	Kopā / Amount	–	13 010	4 500	3.49 ¹
36	04.11.2003.	6	8 841	635	3.99 ²
	19.11.2003.	6	3 870	1 020	4.11 ²
	Kopā / Amount	–	12 711	1 655	4.06 ³
120	08.10.2003.	10	23 150	1 470	5.10 ²
	Kopā / Amount	–	23 150	1 470	5.10 ³
	Pavisam / Total	–	58 271	12 425	–

¹ Attiecīgā termiņa parādzīmju 2003. gada 4. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto diskonta likmju vidējais lielums.

¹ The average of the weighted average discount rates on Treasury bills of the respective maturity at auctions held during the fourth quarter of 2003.

² Vidējā svērtā peļņas likme.

² Weighted average yield.

³ Attiecīgā termiņa obligāciju 2003. gada 4. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto peļņas likmju vidējais lielums.

³ The average of the weighted average yields on bonds of the respective maturity at auctions held during the fourth quarter of 2003.

28. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002			2003												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	0	0	0	17.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

29. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2002		2003	
		4. cet. Q4		4. cet. Q4
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	5 194.7	1 433.1	5 872.2	1 636.3
Salīdzināmajās cenās ¹ ; milj. latu At constant prices ¹ ; in millions of lats	4 978.1	1 294.2	5 348.9	1 389.7
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	6.1	8.3	7.5	7.4
Pievienotā vērtība Value added	6.2	8.6	7.4	7.3
Preču sektors Goods-producing sector	7.0	11.4	8.4	6.2
Pakalpojumu sektors Service sector	5.9	7.3	7.0	7.9

¹ 2000. gada vidējās cenas.

¹ Average prices in 2000.

30. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS, PATĒRIŅA CENU INDEKSA UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES, THE CONSUMER PRICE INDEX AND UNEMPLOYMENT

	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Vidējā darba samaksa Average wage															
Ls mēnesī LVL per month	172.52	178.86	202.92	173.98 ¹	173.04 ¹	184.55 ¹	189.39 ¹	187.37 ¹	197.62 ¹	202.85 ¹	190.26 ¹	192.84 ¹	194.19	196.89	225.91
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	107.0	109.2	112.3	109.0 ¹	109.1	111.5 ¹	112.7 ¹	110.5 ¹	112.7 ¹	111.0 ¹	111.1 ¹	114.7 ¹	112.6	110.1	111.3
Patēriņa cenu indekss Consumer price index															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	101.6	101.6	101.4	101.4	102.1	102.2	102.5	102.5	103.7	103.8	103.5	103.1	103.3	103.6	103.6
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	100.8	100.2	100.2	100.9	100.3	100.5	100.3	100.2	100.7	99.7	98.9	100.5	100.9	100.5	100.2
Patēriņa cenu gada pamatinflācijas indekss (%) Annual core inflation index (%)	101.3	101.3	101.1	100.8	101.2	101.2	101.7	101.9	103.2	103.1	102.8	102.4	102.4	102.6	102.6
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)	105.3	107.5	110.7	107.5 ¹	106.9 ¹	109.1 ¹	110.0 ¹	107.8 ¹	108.6 ¹	106.9 ¹	107.4 ¹	111.3 ¹	109.0	106.3	107.5
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	90 988	90 787	89 735	91 580	93 617	94 093	93 393	91 617	90 612	90 064	90 199	89 849	89 366	90 214	90 551
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	100.5	99.8	97.9	97.5	96.6	96.4	96.8	97.0	96.9	95.3	95.8	97.6	98.2	99.4	100.9

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

31. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNICĪBAS BILANCE
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2002					2003									
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4					
Eksports / Exports	1 408.8	312.1	358.3	366.9	371.5	1 650.6	369.9	426.4	416.8	437.5					
Imports / Imports	2 497.4	517.8	628.2	640.6	710.8	2 989.2	634.5	746.1	785.8	822.7					
Bilance / Balance	-1 088.6	-205.7	-269.9	-273.7	-339.3	-1 338.5	-264.6	-319.8	-369.0	-385.2					
	2002			2003											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Eksports / Exports	133.8	127.7	110.0	112.8	123.0	134.1	142.8	131.3	152.3	143.9	129.3	143.6	155.5	142.2	139.8
Imports / Imports	255.7	226.6	228.5	188.5	206.4	239.6	244.8	231.7	269.6	257.0	254.0	274.8	285.3	256.8	280.6
Bilance / Balance	-121.9	-98.9	-118.5	-75.7	-83.4	-105.5	-102.0	-100.4	-117.4	-113.1	-124.7	-131.2	-129.8	-114.6	-140.8

**32. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA**

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2002		2003									
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4	
					Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	1 408.8	100.0	1 650.6	100.0	369.9	100.0	426.4	100.0	416.8	100.0	437.5	100.0
Dzīvnieki un lopkopības produkcija Live animals and animal products	23.7	1.7	28.0	1.7	5.1	1.4	7.7	1.8	5.7	1.4	9.5	2.2
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	100.8	7.1	94.1	5.7	21.0	5.7	25.1	5.9	22.6	5.4	25.4	5.8
Minerālie produkti Mineral products	24.1	1.7	26.4	1.6	7.6	2.0	7.5	1.8	5.7	1.4	5.6	1.3
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	81.5	5.8	96.7	5.9	22.7	6.1	23.9	5.6	22.7	5.4	27.4	6.3
Koksne un tās izstrādājumi Wood and articles of wood	472.8	33.6	581.8	35.2	123.8	33.5	163.6	38.4	149.6	35.9	144.8	33.1
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	38.4	2.7	28.5	1.7	6.3	1.7	6.9	1.6	7.1	1.7	8.2	1.9
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	180.1	12.8	208.7	12.6	54.6	14.8	48.9	11.5	51.7	12.4	53.5	12.2
Akmens, ģipša, cementa, stikla, keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	30.5	2.2	34.0	2.1	6.6	1.8	8.9	2.1	9.6	2.3	8.9	2.0
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	185.4	13.2	207.4	12.6	49.8	13.5	53.9	12.6	56.6	13.6	47.1	10.8
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	91.0	6.4	116.8	7.1	23.0	6.2	26.7	6.3	27.8	6.7	39.3	9.0
Transportlīdzekļi Transport vehicles	26.6	1.9	34.2	2.1	6.4	1.7	9.2	2.1	9.3	2.2	9.3	2.1
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	83.0	5.9	97.3	5.9	23.5	6.3	23.5	5.5	23.5	5.6	26.8	6.1
Pārējās preces Other goods	70.9	5.0	96.7	5.8	19.5	5.3	20.6	4.8	24.9	6.0	31.7	7.2

33. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2002		2003									
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4	
					Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	2 497.4	100.0	2 989.2	100.0	634.5	100.0	746.1	100.0	785.8	100.0	822.7	100.0
Augu valsts produkti Vegetable products	82.2	3.3	87.5	2.9	22.2	3.5	23.2	3.1	19.1	2.4	23.0	2.8
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	165.3	6.6	180.7	6.0	37.9	6.0	49.2	6.6	42.4	5.4	51.1	6.2
Minerālie produkti Mineral products	243.2	9.7	296.9	9.9	84.0	13.2	66.4	8.9	82.2	10.5	64.3	7.8
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	261.1	10.5	300.5	10.1	68.6	10.8	78.2	10.5	74.9	9.5	78.8	9.6
Plastmasas un izstrādājumi no tām; kaučuks un gumijas izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	124.0	5.0	153.4	5.1	31.0	4.9	38.6	5.2	43.1	5.5	40.7	5.0
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	107.7	4.3	112.8	3.8	25.9	4.1	27.7	3.7	29.0	3.7	30.2	3.7
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	171.5	6.9	193.9	6.5	42.0	6.6	49.6	6.6	45.2	5.7	57.1	6.9
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	210.8	8.4	277.3	9.3	52.9	8.3	71.2	9.5	75.5	9.6	77.7	9.4
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	530.8	21.2	629.6	21.1	125.4	19.8	145.2	19.5	171.2	21.8	187.8	22.8
Transportlīdzekļi Transport vehicles	244.5	9.8	313.6	10.5	58.1	9.2	82.6	11.1	86.1	11.0	86.8	10.6
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	75.0	3.0	96.7	3.2	16.0	2.5	24.3	3.3	26.9	3.4	29.5	3.6
Pārējās preces Other goods	281.3	11.3	346.3	11.6	70.5	11.1	89.9	12.0	90.2	11.5	95.7	11.6

34. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZniecībā LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2002					2003				
	Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	1 408.8	2 497.4	-1 088.6	100.0	100.0	1 650.6	2 989.2	-1 338.5	100.0	100.0
Eiropas Savienība European Union	850.9	1 322.4	-471.5	60.4	53.0	1 020.8	1 523.2	-502.4	61.8	51.0
t.sk. Vācija incl. Germany	218.3	429.5	-211.2	15.5	17.2	245.3	479.8	-234.5	14.9	16.1
Zviedrija Sweden	148.6	159.5	-10.9	10.5	6.4	174.2	187.1	-12.9	10.6	6.3
Lielbritānija United Kingdom	205.4	57.9	147.5	14.6	2.3	256.6	67.3	189.3	15.5	2.3
Somija Finland	32.8	200.2	-167.4	2.3	8.0	44.3	220.9	-176.6	2.7	7.4
Dānija Denmark	80.4	84.8	-4.4	5.7	3.4	99.0	101.9	-2.9	6.0	3.4
Nīderlande Netherlands	53.8	84.4	-30.6	3.8	3.4	53.7	92.6	-38.9	3.3	3.1
Itālija Italy	30.4	104.4	-74.0	2.2	4.2	43.3	130.3	-87.0	2.6	4.4
Francija France	28.7	65.4	-36.7	2.0	2.6	36.6	84.1	-47.5	2.2	2.8
NVS CIS	140.6	327.5	-186.9	10.0	13.1	162.4	433.7	-271.3	9.8	14.5
t.sk. Krievija incl. Russia	82.5	218.7	-136.2	5.9	8.8	88.8	260.7	-171.9	5.4	8.7
Pārējās valstis Other countries	417.3	847.5	-430.2	29.6	33.9	467.4	1 032.3	-564.9	28.4	34.5
t.sk. Lietuva incl. Lithuania	117.7	245.8	-128.1	8.4	9.8	135.1	289.7	-154.6	8.2	9.7
Igaunija Estonia	84.5	153.9	-69.4	6.0	6.2	108.5	191.8	-83.3	6.6	6.4
ASV USA	59.6	39.3	20.3	4.2	1.6	47.7	52.0	-4.3	2.9	1.7
Polija Poland	22.0	125.8	-103.8	1.6	5.0	24.6	152.7	-128.1	1.5	5.1

35. LATVIJAS BANKAS STARPANKU MAKSĀJUMU SISTĒMĀS APSTRĀDĀTIE MAKSĀJUMI
PAYMENT INSTRUCTIONS HANDLED BY THE BANK OF LATVIA INTERBANK FUNDS TRANSFER SYSTEMS

(skaits – veselos skaitļos; apjoms – milj. latu)
 (volume – in whole figures; value – in millions of lats)

	Kopā Total					
	Starpbanku automatizētā maksājumu sistēma Interbank automated payment system		Elektroniskā klīringa sistēma Electronic clearing system			
	Skaitis Volume	Summa Value	Skaitis Volume	Summa Value	Skaitis Volume	Summa Value
2002	109 787	21 488.6	16 096 639	6 228.4	16 206 426	27 716.9
2003	127 670	33 519.6	14 806 779	5 588.9	14 934 449	39 108.5
1. ceturksnis Q1	28 129	7 457.0	3 710 587	1 342.1	3 738 716	8 799.1
I	9 264	2 520.8	1 247 735	480.0	1 256 999	3 000.8
II	8 960	2 336.1	1 289 829	448.3	1 298 789	2 784.4
III	9 905	2 600.1	1 173 023	413.8	1 182 928	3 013.9
2. ceturksnis Q2	30 224	8 703.3	3 535 100	1 299.2	3 565 324	10 002.5
IV	9 728	2 768.5	1 199 423	423.1	1 209 151	3 191.6
V	10 559	3 056.3	1 182 844	440.6	1 193 403	3 496.9
VI	9 937	2 878.5	1 152 833	435.5	1 162 770	3 314.0
3. ceturksnis Q3	32 687	8 832.4	3 655 580	1 382.4	3 688 267	10 214.8
VII	10 946	2 835.5	1 273 801	481.9	1 284 747	3 317.5
VIII	10 330	2 715.3	1 153 426	431.4	1 163 756	3 146.7
IX	11 411	3 281.6	1 228 353	469.1	1 239 764	3 750.7
4. ceturksnis Q4	36 630	8 526.9	3 905 512	1 565.1	3 942 142	10 092.0
X	11 868	2 572.5	1 309 732	506.8	1 321 600	3 079.3
XI	10 529	2 863.8	1 182 392	450.1	1 192 921	3 313.9
XII	14 233	3 090.6	1 413 388	608.2	1 427 621	3 698.8

36. MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU SKAITS
VOLUME OF PAYMENT INSTRUMENTS

(tūkstošos)
(in thousands)

	2002			2003		
	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies		Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies	
Banku kredīta pārvedumi Credit transfers by banks	33.8	209.1	242.8	26.7	277.8	304.6
Naudas tirgū In the money market	20.7	30.3	51.0	10.9	24.2	35.1
Valūtas tirgū In the foreign exchange market	11.2	132.5	143.7	12.9	196.7	209.7
Kapitāla tirgū In the capital market	0.7	1.1	1.8	1.2	2.1	3.3
Citi Other	1.2	45.1	46.3	1.7	54.8	56.4
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments with payment cards	11 979.8	962.9	12 942.7	19 326.0	1 026.0	20 352.0
Naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem Transfers of funds from ATMs	359.1	0.3	359.4	492.7	0.3	493.0
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem Cash withdrawals from ATMs	20 602.7	6.9	20 609.6	26 035.3	10.3	26 045.6
Nebanku kredīta pārvedumi elektroniskā veidā Non-bank electronic credit transfers	33 891.2	4 625.4	38 516.6	38 912.2	5 632.9	44 545.2
Elektroniskie kredīta pārvedumi Electronic credit transfers	24 166.6	2 596.4	26 763.0	24 523.1	2 811.0	27 334.0
Elektroniskie bankas pakalpojumi Electronic banking	6 686.1	1 291.0	7 977.1	8 357.3	1 409.6	9 766.9
Bankas pakalpojumi globālajā datortīklā Internet banking	2 967.2	731.3	3 698.6	5 941.3	1 403.9	7 345.2
Telefonbankas pakalpojumi Telephone banking	71.4	6.5	77.9	90.6	8.4	99.0
Regulārie maksājumi Standing orders	286.8	13.3	300.1	429.0	20.1	449.0
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	163.2	0.1	163.3	362.6	0	362.6
Čeki Cheques	0.1	60.0	60.0	0.1	49.6	49.6
Pārējie debeta maksājumi Other debit transfers	0.3	–	0.3	0.2	–	0.2
Tirdzniecības finansēšanas darījumi Trade financing transactions	0	2.5	2.5	0	3.2	3.2

37. MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU APJOMS
VALUE OF PAYMENT INSTRUMENTS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002			2003		
	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies		Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies	
Banku kredīta pārvedumi Credit transfers by banks	14 356.1	138 784.4	153 140.4	18 022.1	245 579.8	263 602.0
Naudas tirgū In the money market	7 785.4	66 309.8	74 095.2	9 632.8	96 992.1	106 624.9
Valūtas tirgū In the foreign exchange market	6 117.3	56 021.2	62 138.5	7 283.3	121 198.0	128 481.3
Kapitāla tirgū In the capital market	412.9	680.5	1 093.5	1 059.0	900.6	1 959.6
Citi Other	40.5	15 772.9	15 813.3	47.0	26 489.2	26 536.2
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments with payment cards	119.9	101.5	221.4	190.5	129.0	319.5
Naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem Transfers of funds from ATMs	5.2	0	5.2	7.5	0	7.5
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem Cash withdrawals from ATMs	890.5	5.6	896.1	1 237.0	8.0	1 245.0
Nebanku kredīta pārvedumi elektroniskā veidā Non-bank electronic credit transfers	31 274.3	132 032.4	163 306.7	35 251.2	178 598.4	213 849.6
Elektroniskie kredīta pārvedumi Electronic credit transfers	20 260.4	62 407.5	82 667.9	20 575.8	76 409.1	96 984.9
Elektroniskie bankas pakalpojumi Electronic banking	9 381.9	34 208.4	43 590.3	11 542.9	42 645.7	54 188.7
Bankas pakalpojumi globālajā datortīklā Internet banking	1 580.3	35 395.1	36 975.5	3 083.3	59 445.5	62 528.8
Telefonbankas pakalpojumi Telephone banking	51.7	21.3	73.0	49.2	98.0	147.2
Regulārie maksājumi Standing orders	339.2	321.2	660.4	377.4	68.4	445.8
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	5.5	0.2	5.6	16.2	0	16.2
Čeki Cheques	0	21.1	21.1	0	22.4	22.4
Pārējie debeta maksājumi Other debit transfers	0.3	–	0.3	0.2	–	0.2
Tirdzniecības finansēšanas darījumi Trade financing transactions	0.1	128.6	128.7	0.6	157.9	158.5

38. KLIENTU KONTI¹ CUSTOMER ACCOUNTS¹

(perioda beigās; skaits – tūkstošos; atlikums – milj. latu)
(at end of period; volume – in thousands; balance – in millions of lats)

	Konti Accounts								
	Norēķiniem latos In lats			Norēķiniem ārvalstu valūtās In foreign currencies			Skaits Volume	Atlikums Balance	
	Skaits Volume	Atlikums Balance		Skaits Volume	Atlikums Balance			Skaits Volume	Atlikums Balance
		Debets Debit	Kredīts Credit		Debets Debit	Kredīts Credit	Debets Debit		Kredīts Credit
2002									
Nebanku konti Non-banks' accounts	1 580.6	40.3	487.7	460.7	36.9	1 523.7	2 041.3	77.2	2 011.4
Rezidentu Residents	1 560.6	40.2	473.5	305.1	22.4	261.7	1 865.6	62.6	735.2
Nerezidentu Non-residents	20.1	0.1	14.2	155.6	14.5	1 261.9	175.7	14.6	1 276.1
Kredītiestāžu konti Credit institutions' accounts	0.3	0	11.8	0.6	0	16.5	0.9	0	28.3
Rezidentu Residents	0.1	–	0.8	0.3	–	4.7	0.4	–	5.5
Nerezidentu Non-residents	0.2	0	11.0	0.3	0	11.8	0.5	0	22.8
2003									
Nebanku konti Non-banks' accounts	1 715.3	56.5	628.7	492.0	65.1	1 852.2	2 207.2	121.6	2 480.9
Rezidentu Residents	1 689.9	56.2	607.8	337.6	48.6	332.7	2 027.5	104.8	940.5
Nerezidentu Non-residents	25.4	0.3	20.8	154.4	16.5	1 519.5	179.8	16.7	1 540.4
Kredītiestāžu konti Credit institutions' accounts	0.3	2.5	17.6	0.7	0	65.6	1.0	2.5	83.3
Rezidentu Residents	0.1	–	1.1	0.3	0	14.8	0.4	0	15.9
Nerezidentu Non-residents	0.2	2.5	16.6	0.4	0	50.8	0.6	2.5	67.4

¹ Ir iekļautas banku pieprasījuma saistības un prasības pret nebankām; t.sk. pret centrālo valdību un pašvaldībām. Nav iekļauti klientu kontos bloķētie naudas līdzekļi, naudas līdzekļi darījuma kontos, uz nakti piesaistītie noguldījumi, uz nakti izsniegtie kredīti un pārējie naudas līdzekļi, kas nevar tikt brīvi izmantoti norēķiniem.

¹ Banks' demand liabilities and claims on non-banks, including claims on the central government and local governments, are stated here. Funds blocked on customers' accounts, funds on escrow accounts, overnight deposits, overnight loans and other funds, which cannot be used in settlements, are excluded.

39. BANKAS KONTI CITĀS BANKĀS¹ BANK ACCOUNTS WITH OTHER BANKS¹

(perioda beigās; skaits – veselos skaitļos; atlikums – milj. latu)
(at end of period; volume – in whole figures; balance – in millions of lats)

	Konti Accounts								
	Norēķiniem latos In lats			Norēķiniem ārvalstu valūtās In foreign currencies			Skaits Volume	Atlikums Balance	
	Skaits Volume	Atlikums Balance		Skaits Volume	Atlikums Balance			Skaits Volume	Atlikums Balance
		Debets Debit	Kredīts Credit		Debets Debit	Kredīts Credit	Debets Debit		Kredīts Credit
2002									
Bankas konti Bank accounts	108	132.6	–	1 273	396.1	0.3	1 381	528.6	0.3
Iekšzemes bankās ² With domestic banks ²	89	132.6	–	241	4.3	–	330	136.9	–
ES valstu monetārajās finanšu institūcijās With monetary financial institutions in EU countries	13	–	–	260	74.9	0.2	273	74.9	0.2
Citu valstu bankās With banks in other countries	6	–	–	772	316.8	0.1	778	316.8	0.1
2003									
Bankas konti Bank accounts	99	127.4	–	1 365	482.2	1.7	1 464	609.6	1.7
Iekšzemes bankās ² With domestic banks ²	79	127.4	–	250	12.4	0.9	329	139.9	0.9
ES valstu monetārajās finanšu institūcijās With monetary financial institutions in EU countries	15	–	–	285	103.2	0.7	300	103.2	0.7
Citu valstu bankās With banks in other countries	5	–	–	830	366.5	0	835	366.5	0

¹ Ir iekļautas banku pieprasījuma saistības un prasības pret kredītiestādēm. Nav iekļauti banku kontos bloķētie naudas līdzekļi, naudas līdzekļi darījuma kontos, uz nakti piesaistītie noguldījumi, uz nakti izsniegtie kredīti un pārējie naudas līdzekļi, kas nevar tikt brīvi izmantoti norēķiniem.

¹ Banks' demand liabilities and claims on credit institutions are included. Funds blocked on bank accounts, funds on escrow accounts, overnight deposits, overnight loans and other funds, which cannot be used in settlements, are excluded.

² T.sk. Latvijas Bankā.

² Including Bank of Latvia.

40. NORĒĶINU KARŠU SKAITS
NUMBER OF PAYMENT CARDS

(perioda beigās; veselos skaitļos)
(at end of period; in whole figures)

	2002			2003		
	Norēķiniem latos	Norēķiniem ārvalstu valūtās		Norēķiniem latos	Norēķiniem ārvalstu valūtās	
	Cards in lats	Cards in foreign currencies		Cards in lats	Cards in foreign currencies	
Kredītkartes Credit cards	3 908	5 584	9 492	4 783	3 167	7 950
VISA	432	1 362	1 794	782	820	1 602
Eurocard/MasterCard	3 476	4 109	7 585	3 969	2 224	6 193
Citas starptautiskās Other international	0	113	113	32	123	155
Debetkartes ar pārsnieguma iespējām Debit cards with overdraft facility	408 416	41 076	449 492	500 618	56 300	556 918
Vietējās Local	58 746	0	58 746	44 791	0	44 791
VISA Electron	166 687	8 046	174 733	228 667	16 185	244 852
Cirrus/Maestro	168 065	5 925	173 990	198 041	7 807	205 848
Citas starptautiskās Other international	14 918	27 105	42 023	29 119	32 308	61 427
Debetkartes Debit cards	381 443	23 103	404 546	533 277	27 775	561 052
Vietējās Local	120 495	0	120 495	122 747	0	122 747
VISA Electron	166 244	6 333	172 577	297 643	6 696	304 339
Cirrus/Maestro	91 611	16 007	107 618	105 788	20 108	125 896
Citas starptautiskās Other international	3 093	763	3 856	7 099	971	8 070
Kartes skaidrās naudas izņemšanai Cards for cash withdrawals	143 690	14 244	157 934	35 168	15 070	50 238

41. BANKOMĀTU UN NORĒĶINU KARŠU PIENĒMŠANAS VIETU SKAITS
NUMBER OF ATMs AND POSs

(perioda beigās; veselos skaitļos)
(at end of period; in whole figures)

	2002	2003
Bankomāti / ATMs	842	868
Naudas līdzekļu pārvēdumiem / For funds transfers	608	773
Citiem bankas pakalpojumiem / For other bank services	234	95
Skaidrās naudas izmaksai / For cash withdrawals	0	0
Bankomātu tīkli¹ / ATM networks¹	6	5
Norēķinu karšu pieņemšanas vietas / POSs	8 326	10 268
Elektroniskās / Electronic (EFTPOS)	7 389	9 329
Reljefa spiedņi / Imprinters	937	939
Norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli² / POS networks²	5	3

¹ Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas karšu centrs" bankomātu tīkli.

¹ ATM networks of banks, limited liability company *Banku servisa centrs* and JSC *Baltijas karšu centrs*.

² Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas karšu centrs" norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli.

² POS networks of banks, limited liability company *Banku servisa centrs* and JSC *Baltijas karšu centrs*.

PAPILDINFORMĀCIJA

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantoti Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes, Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Rīgas Fondu biržas un Latvijas Bankas dati.

Grafiskajos attēlos (sk. 3., 7.–9., 11., 15. un 16. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā līkne. Rādītāja katras dienas mērījumu aproksimējošā līkne ir vairāk izcelta nekā faktiskā lieluma līkne (sk. 17. att.). Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantoti *Reuters* (1. un 2. att.), Centrālās statistikas pārvaldes (3. att.), Finanšu ministrijas (4. un 5. att.), Latvijas Bankas (2., 6.–19. un 21.–27. att.) un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (20. att.) dati.

Tabulas sagatavojot, izmantoti Latvijas Bankas (1., 3.–28. un 35.–41. tabula), Rīgas Fondu biržas (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab tabula) un Centrālās statistikas pārvaldes (2.ab un 29.–34. tabula) dati.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

- attiecīgajā periodā nav darījumu.
- x dati nav pieejami vai rādītājus nav iespējams aprēķināt.

GENERAL NOTES

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the Central Statistical Bureau of Latvia, the Ministry of Finance, the Financial and Capital Market Commission, the Riga Stock Exchange and the Bank of Latvia.

For Charts 3, 7–9, 11, 15 and 16, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. For Chart 17, the smoothing approximation of the daily data is more distinguished than the curve of the actual data. Data sources for charts are Reuters (Charts 1 and 2), the Central Statistical Bureau of Latvia (Chart 3), the Ministry of Finance (Charts 4 and 5), the Bank of Latvia (Charts 2, 6–19 and 21–27) and the Financial and Capital Market Commission (Chart 20).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28 and 35–41), the Riga Stock Exchange (Table 1), the Ministry of Finance (Table 2ab) and the Central Statistical Bureau of Latvia (Tables 2ab and 29–34).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

- no transactions in the respective period.
- x no data available, or no computation of indicators possible.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Bank of Latvia
K. Valdemāra ielā 2a, Rīga, LV-1050, Latvia
Tel.: +371 702 2300 Fax: +371 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*